

3108/4 వ తిది న ము వ క టిం వ ర బ డు ను

Vol. 10.

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 15-వ తేది శనివారము
ఉ థి రో డ్లా రి నా మ స ం వ త్స ర ము, మార్గశిరమాస శుద్ధ అష్టమి ౮.

No. 115

సంచిక ౧౧౫

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 వ్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని పొందినది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము, అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదిగల మాయమందుగా. నకలుమందులవలన మోసముగలుగదు. కంచభావచిహ్ని చూచి కొనిన మోసముగలుగదు. అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమువందలకు వెలసినది.

కఫహరిచూర్ణము

జీర్ణరసాయనము

దంతశూలహరి

చిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0 (6 డబ్బీల మందుగలది) 1-కి రూ. 2-0-0
ఈ చూర్ణము 4 మూలకలచే చేయబడినది.
కస్తూరి, ఉప్పు, కా. పీస, తైల్యజ్వరము మొదలగువానికి
మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుంచుకొనుట మంచిది.

అశీర్వచులన భుజించిన కస్తులను రక్తమునకు సరిగా మార్చు.
అశీర్వచు మిగిలిన రోగములకు కారణము. దీనివలన శీర్షకోశము
లందు రససావము (కరుముగ గలిగి దుర్బల మేర్పడి ఆయావు
తీరించును. 26 మూలకల డబ్బీ వెల రూ. 1-4-0.

వెల సీసా 1-కి 0-8-0. వి. పి. సహా 0-14-0
దంతశూలహరి శైత్యము, రసపట్టు, పుష్పిపప్పులు, కుల్లిన
కడిలిక దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నొప్పిగల చోట
దూదిని మందులో తడిపి పెట్టిన నొప్పి వెంటనే పోవును.

అమృతాంజనము డి. పో, పొం. లా. యి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టి వీ ఘ, మదరాసు.

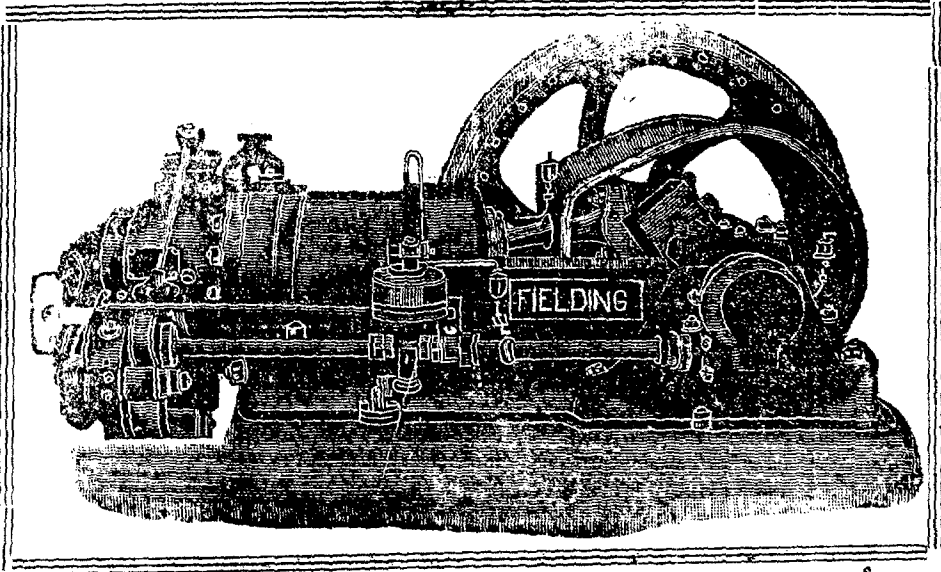
అగస్టులవారిపరిమళకేసరితైలము.

1 బుడ్డి రూ 0-1-0

3 బుడ్లు, 2-4-0

కృష్ణ:—చెప్పచున్నాను గవనించు శిరస్సులో మంటలు, వెంట్రుకలు రాలుట, వెంట్రుకలు చెండుగ చీలుట, వెంట్రుకలు యెరుపు తిరుగుట, ముక్కులో రక్తము కారుట, చుడు శిరస్సులో బట్టలు ఆవుట, శిరస్సులోని వుష్ణముచేత కురుపులువచ్చుట, కండ్లు ఎరుపుతిరుగుట, కండ్లలో నీరుకారుట, ఇంకా శిరస్సులో సంబంధించిన పులవ్యాధులను పొగుచేయును. దొరసామి అండు కంపెని, నెం 58 పెరియోణ మొదలి వీధి, మిన్ ట్ పోస్టు, మదరాసు.

ప్రసిద్ధికెక్కిన పిల్లింగు శెమిడిశల్ క్రూడాాయిలు యింజనులు

యీ యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నప్పల్లధరలకే అమలమ
చున్నవి. అన్ని సయిజాలు ప్లాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్ని విధములచేసిన
లాభమును పొందవచ్చును. మిల్లులకు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతి సరస
మైనవి ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయును.

586 సోల్ యేజంట్లు:—జీ. యల్. శా. సి. అందు కో,
12, తంబు కెట్టి వీధి, మదరాసు.

శ్రీరఘు శ్రీ: పడు, 11

లైబ్రరీలకు మంచి తరుణము
కాకేనాడలో జరుగుచేసేయ మహాజనసభకు
ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయములో ప్రకటింపబడిన
50 గ్రంథములు రు 13-0-0 విలువగలవి
రు 20/ లకు మాత్ర మే ఇచ్చెదము
నాయువారు శ్రీ శా. విల్ల పంపినచో గ్రంథముల పట్టిక
పంపుచును.
ఈ శిక్షిపుధర 1 డిసెంబరు 28 మొదలు 15 జనవరి 1924
వరకు ముక్రిమే
మనజరు, ఆంధ్రప్రచారిణీ గ్రంథనిలయము,
కాకేనాడ

లితావతి సంగ్రహము

పూర్వజిత గ్రంథములన్నిటిని కోటి 1 వ్రాసిన
యద్వైతము. ఇందరాజి గ్రంథము 81 పా. పాట ఆంధ్రారం
కాలమున, లాభవైతము, భావకోల్లలు, క్రీడికోల్లలు,
నాటికి మన సరిపుయాట, మార్కెట్ల గ్రంథములు, ఏనుగుల
పూవులు, లెక్కలు - ఛాయా, క్రకర, దళాంక, భిన్నాంక,
బీజమూర్త త్తేజోజిరిములు, కర్మమూలము, మనమూలము, ఇంక
తెన్నియో గలవు. చక్కని అట్టలైదు. రు 1-0-0
పున్నా వెంకట్రామయ్య
దంతలూరు అగ్రహారం, కొల్లితలపాళ్లు గుంటూరుజిల్లా

388

MADRAS.

1045

ఆంధ్ర తాంజనము

1924 క్యాలెండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన
“రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి”,

పటమును రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

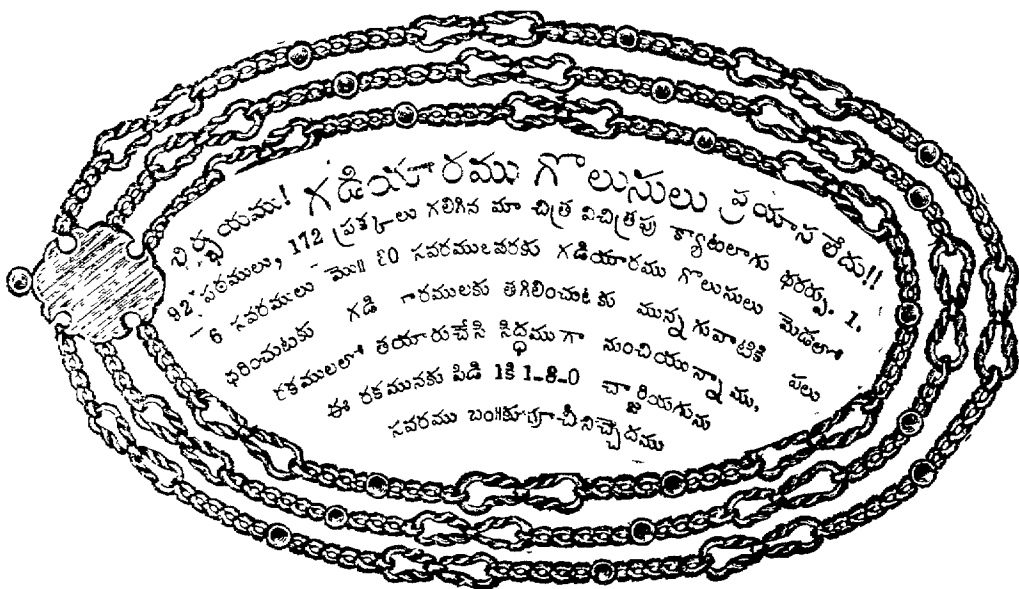
క్యాలెండరు 1-కి ధర 0-4-0 పోస్టేజీ సహా 0-6-0
వర్తకులకు 25-కి 4-8-0, 100-కి రు 15-0-0. ఖర్చులు ప్రత్యేకము

ఆమృతాంజనం అన్ని నెలలకు దివ్యాంజనము

బొంబాయి

ఆంధ్ర తాంజనం డిపో

మదరాసు

ఈ ముద్రిత రామాయణ క్యాలెండరు, 25, నైవాభారతాధికారము, మదరాసు.

వెలువడినది!

క్రొత్తనవల

వెలువడినది!!

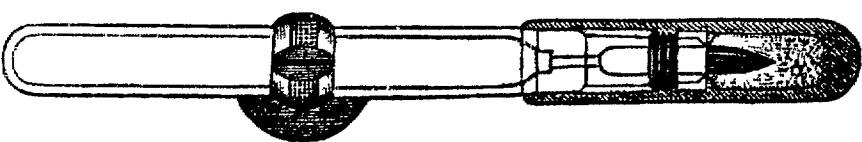
(మనోమోహన కరమగు డి.బెట్టి వనల) రహస్యము- రహస్యము తెలిసియు, తెలియని కలికి వలపులో రహస్యము- వెనకముం దెఱుంగని వింత పెండ్లిలో రహస్యము- జననికే బరువగు సంతానములో రహస్యము- సాహసచార్యములో రహస్యము. అద్భుత వాత్యలలో రహస్యము- రహస్యగోపనములో రహస్యము- రహస్యజ్ఞేదనములో రహస్యము- భయపెట్టుటలో రహస్యము- బయలుపెట్టుటలో రహస్యము- మనసులో రహస్యము- మాటలో రహస్యము - ఇన్ని రహస్యములు చేరి యీ రహస్య విప్లవమైనది! ఇన్ని రహస్యములను భేదించినవాడే కర్తికరుడు!! చిత్రకటకోభితము. క్యాలికోబైండు. 274 పుటలు వెల పోస్టేజీ గాక రు 1-8 0. (654) చందాదారులకు పోస్టేజీగాక రు 1-0-0 మాత్రమే.

ఆంధ్ర ప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

సెల్ ఫిల్లింగు

“ఆ గేట్”

ఫ్రంట్స్ వేనా

“సెల్ ఫిల్లింగు” ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ “ఆ గేట్” కలము, అమెరికా అస్ట్రేలియా, మొదలగు ఖండములలో విశిష్టగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూజాతీయులందు కూడ మిక్కుటముగా అభివృద్ధి చెందుచున్నది.

సాధరణమయిన “ఆ గేట్” కలము

మామూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉక్కుపాళికి బదులు “ఆ గేట్” గాజుపాళి నుపయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి పిరాలో ముంచినయెడల అయిదు నిమిషములకు పక్కాగా వ్రాయును.

మైలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

జి. వి. పి. వర్క్-షాపుల సమైక్యము

ఇంతవరకు శాంతిముగ్ధులగు యున్నది.

బొంబాయి, డిసెంబరు 15:—సిరియస్ గాంధీ శాంతి ముగ్ధులగు వర్క్-షాపులలో సమైక్యము అట్లనేయున్నది. ముఖ్యంగా రైల్వేస్టేషనుల వర్క్-షాపులను పోలీసువారు ఖజానా కాచియున్నారని ఆయనదయాన వర్క్-షాపుల అవరణ లోనికి ఏదెనిమిది వందలగుమ్మెట్లైనవారు గుంపుగూడిరి. కాని వారంతట వారే వెడలిపోయిరి. రాజీ తురుగునని తోచెను. భయపడన లేమియు అనుపడుటలేదు.

సమైక్యకట్టినవారి దుడుకుతనము

జి. వి. పి. రైల్వేబండ్లను కట్టు ముఖ్యంగా వర్క్-షాపులలో కనిపించు కనివాడ్రయొక్క సమైక్యము నిన్ను సాక్షాంకాలము కొంత దుడుకుతనముగా కనిపించెను. సమైక్యకట్టినవారిలో కొందరు వార్తలను వారికి అప్పగించుచుని కొరయ వర్క్-షాపులలోనికి త్రోసికొనివచ్చిరి. వర్క్-షాపుల మాపర్మెంటు లెట్లుగా అధికారులకు వారి దుఃఖికారణములకు తెలుపు నిమిత్తము కొంతమంది కలిసియున్న ఎత్తుకొని మిగతవారు పని ప్రారంభించుచు కొరెను. అతనువ్యూహం వారిసలహాను వివక బయటించుచు చెప్పకొన మొదలుపెట్టిరి. కొద్దిమంది పోలీసువారు వచ్చిరి గాని గుంపును చెదగొట్టలేకపోయిరి. సమైక్యకట్టిన వారు దుడుకుతనమునకు దిగి అదివచ్చెల్ల పోలీసు పోలీసువారిని కొట్టుటకు ప్రారంభించిరి. కా ర్యాలయము లో ప్రవేశించి డాక్టరుగారిగౌరవము పెడకరి. ఆయన అక్కడ లేకపోవుటవలన సామానులను తలుపుల కిటికీల అద్దములకు పరులగొట్టుటకు మొదలుపెట్టిరి. పోలీసువారి, పెద్దవకీలయొక్క కుపాహులు అమర్చబడిన రైల్వే మోటారులను అచ్చటికి రాగా వానిని జూచి దొమ్మిగాండ్లు పారిపోయిరి. పోలీసువాండ్రలో ఒక డబ్బు ముందును కొంతమంది దొమ్మిగాండ్లును ఒక మోటారు వాగుగానే తొలిన గాయములతో రైల్వే కాలను గొంపోయిరి.

లింగి తెలియజేయువంతు వర్క్-షాపుల మాత్రమే: పని ఒక నోటీసు వర్క్-షాపులపై కట్టబడినది. ప్రతి మూడువందల తులములను వీరికి కనీస తులముల తగరానిన వెద్యపరీక్ష చేయటకు చేసిన ఏర్పాటులను కలిగిన యాంతుపైయే వీరి సమైక్యకట్టు క రణమున తెలియుచున్నది. ఏమన వ్యూహము పనికి తగదని ఉద్యోగిపోర్టు డాక్టరుగారిచేత ప్రకటించబడక పోయినను 60 మందిని రైల్వే పరీక్షచేసెట్లును అందు కి మంది వీరికి తగరని డాక్టరుగారిచేత నిర్ధారణ చేయబడినట్లును తెలియుచున్నది. (అ. వె)

యూరపియన్ సంగ్రహము

14వ తేదీ కలకత్తాలో జరుగబోవు యూరపియన్ సంగ్రహము ప్రధానపరిపాలకాధికారమువారు కాఖియొక్క సాంకేతిక కళలను గూర్చి తీర్మానములు తీసికొని కత్తుకు; వికాస్ ప్రతిభ ఎన్నెన్న యూనియన్ సంఘముయొక్క స్థితిని గూర్చి విచారణ జరుగును. సింధుజాతీయ కాఖివారు ఆపదలో నున్న యూరపియన్లకు అధికసహాయము చేయుట యను వారిద్దరినిగూర్చి సంఘమువారి నడుగుచు ఒక తీర్మానమును ఉపవాదించుచు, మరియు కాఖిలకును ప్రధానపరిపాలకాధికారులకును గల అర్థకస్థితినిగూర్చి తీర్మానమును గూడ ఉపవాదించెను. సంయుక్త రాష్ట్రము కాఖివారు సంఘ విషయములలో పరిపాలనా కర్తవ్యములను తీర్చుకొను నొకదానిని విచారణకు ఉంచెయ్యవచ్చును. ప్రధాన పరిపాలకాధికార వర్గము వారు యూరపియన్ సర్వీసులపై గూర్చియు సంఘము వారి చేతి విధి విషయములను గురించి న కర్తవ్యములను గూర్చియు విచారణకు తెచ్చు సభయొక్క అభివృద్ధికి ఏమిచేయవలెనను విచారణతో కళ ముగియును. ఈ కాఖియొక్క విచారణ మైనది కాదు. అయినను దాని చర్చలయొక్క రిపోర్టు రియల్ ప్రయోజనమును.

సవాల్ బెహరాముద్ చాలాగారి

రెండున్నరలక్షల చోరికేసు

సిరియస్ గాంధీ, డిసెంబరు 12:— సవాల్ బెహరాముద్ చాలాగారి 2½ లక్షల చోరికేసు లో యం కా 20 వేల రూపాయల విలువ గల సవాల్ బెహరాముద్ సిటీలోనున్న ఉనుమాన్ అలీషాహిద్ డొంగిల్లు అస్సామీయై టెడ్డు ప్రెస్సువారికి తెలిసింది. మొదట కొన్ని గంటల దొంగిలకుని ప్రకటించబడిన వారివద్ద నుండియే యిది వీరివద్దకు వచ్చింది. ఇంకా వివరములు తెలియజున్నవి. (అ. వె)

భిల్లు సేవామండలము

భిల్లులను అడవివాసులకు విద్యనేర్పుట ప్రథమ
వార్షికోత్సవము

జూన్ 14, శనివారము 14:— భిల్లు సేవామండలమువారు 18 కు చేరిన గుజరాతులను దోహద్ శంకరాచార్యులు వారి ప్రథమ వార్షికోత్సవమును జరిపిరి. భారత స్త్రీ విశ్వవిద్యాలయము ప్రొఫెసరు డి. కె. కార్యగూడు పూజానందీ ప్రత్యేక ముగావచ్చి దీనికి అధ్యక్షతవహించిరి. సామ్యజనకంబులు కొంత సంగీతమును పాడిరి. తరువాత మండలములోని బోర్డింగు, పగటిపాఠశాల విద్యార్థులకు సంభాషణ జరిగెను. సంవత్సర నివేదికపఠించును అప్పుడు చదివిరి. అడవివాసులకు భిల్లుల పథ్యము దోహద్ అనుకొందు తాలూకాలలో మండలమువారు 1 స్థానములను స్థాపించిరి.

5 వాటి పాఠశాలలు ఉన్నది. రెండు బోర్డింగు స్కూలులు లేక ఆశ్రమములు ఉన్నవి. దోహద్, ఓమ్మడిలో రెండు వైద్యశాలలు ఉన్నవి. రక్తస్రావ ప్రదేశములలో వారిమను ఒక పర్యావరణములోని మందులను ఉపయోగముగా పండిపెట్టుదును. వైద్యులగు 5 గురు విచ్చియుగా పనిచేయుచున్నారు. వారిలో నొకడు భిల్లుడు. భిల్లు పిల్లలకులు బహుశోభంగా వచ్చుచున్నారు. ప్రస్తుతము రెండు ఉన్నాడు. విచ్చియుగా తరచుచున్నాడు. విద్యుత్తు చెందుచున్నందున మండలమువారు స్థానములను వృద్ధిచేయుచు కలందుచున్నారు. ప్రొఫెసరు కార్యగూడు మధురమగు తమ ఉపదేశములతో మండలమువారు కొలదికలములో యింగివనిని చేయగలిగినందుకు తమకు సంతోషమును తెల్పిరి. ప్రతి కటికమున ద్వైతము చేయును గొంపోలయినది. డి. కె. కార్యగూడు ఉద్దేశించిరి. ఆయుర్వేదమును తెరవెత్తుట గాంధీ మహాత్మునికి విశుకాది. ఆయుర్వేదక్రమము అప్పగించుటను సోదరులవధ్య పనిచేయుటగాను యవత అను ఉత్సాహము నిచ్చిరి. భిల్లులకు శత్రువిద్యలలో కీర్తివచ్చునట్లు యాచారమును చూపించుకొనుటయు, ఆతంబము లేని జీవితమును, ప్రపంచమును జరుగు ముఖ్యంశములను గమనించుటయు ఉద్దేశములు గానుండెడివి. కార్యగూడు అప్పిరి. భిల్లులకు శత్రువిద్య నేర్పుటగాను, అమోకాలోని కంటిలో కారా విల్లును గారిభార్య పథ్యమును వెన్నల పాఠశాలలను ఉపాధారముగా చేర్చుచు కొన్ని మూలనలచ్చిరి. (అ.ప్రె)

బర్మాశాసన సభవారు నిరాకరించిన గ్రాంటును
గవర్నరుగారు అనుమతిచేయుట

బర్మాశాసనసభవారు నిరాకరించిన 1898975 పోలీసు గ్రాంటును గవర్నరుగారు అనుమతిచేయుట ప్రభుత్వమువారు 72 డిగ్రీలను అందిరి. రెండవ: బుక్కును కింద (ఎ) సెక్షనులకారమును స్పష్టపరిచిరి. గవర్నరు గారు కడచిన మార్పులలో ప్రభుత్వము వారు వ్యయమును తగ్గింపవలెనని చేసిన ప్రయత్నముల వివరములను పోలీసు బడ్జెటులో 10 లక్షలు తగ్గించుటను గూర్చిరి. పోలీసు వారిమనున తయారుచేయు కొలకొలకల కొరకు ఒక లక్షయును, రైల్వేలకు ఎక్కువ యొ: తరువాతకలిగిన ప్రయోజనపు ఖర్చుల నిమిత్తము గడచిన సంవత్సరమున 12,16 0/- అయినదనిన్ని బర్మాకు, ప్రెసాయి గారు వచ్చినపుడు చేయవలసిన ప్రయత్నములకొరకు అను ఖర్చులు-ఇచ్చియు క్రొత్త ఖర్చులని చెప్పిరి. ఇది బర్మాకు జేట్ ఎక్స్ప్రెసిలో ఉన్నది. (అ.ప్రె)

బర్మాలోని యింగ్లీషు పాఠశాలలలో వర్ణభేదము
లేకుండ చేర్చుకొనుట

రంగూను, శనివారము 15:— కోవను కథలిత సంఘమువారి ఒక స్థాకకతి: యిట్లు చెప్పుచున్నది. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు వర్ణభేదము లేకుండ చేయు తిరుప్పతిరి యింకా కొన్ని క్రొత్త యింగ్లీషు పాఠశాలలు పెట్టి వానిలో యూరపి యువకులు కానివారిని చాలచుండిని చేర్చు నుటకును, అభివృద్ధి చేయవలెనని అనుకొనుచున్నాడు. యూరపి యువకులు ఆ ప్రాంతములకును అభివృద్ధిచేయుటకును యిచ్చునైపు పెద్ద తినివేయుటకును, యూరపియు, యూ. పి. యూరపియు తినివేయుటకును, యూ. పి. యూరపియు పెద్దను నిలువజేయు భద్రతని తినివేయుటకును, రంగూనులో, అక్కాబులోన, మోన్సూనులోను మూడేగాను వర్ణభేదము లేకుండ చేయు పెద్దను ఒకరికొకరు క్రొత్తవారిని నిర్మించుటకును తీర్మానించిరి. (అ.ప్రె)

అమృతధృతి

రాత్రియైనను, పగలైనను, రైలులోనున్నను తేక మరెచ్చట ప్రయాణమునందున్నను అమృతధృతి ఒకబుడ్డి జద్దనుంచుకొనిన వైద్యునివహాయ మున్నట్లు భావించవగును.

అమృతధృతి

చవిపోటు, పంటిపోటు ఒకేమోతాదుతో నయమగును.
తామరగజ్జి, తీట రెండుపూతలలో కనబడక పోవును.
గాయములు, కాట్లు, పుండ్లు, బెణుకులు పప్పు రెండుపూతలలో స్పష్టమగును.
తేలు, జెల్లి, యితర విషపు: గులకాట్లకు మంత్రమువంటిది.
జలుబు వైద్యభావము తలదిమ్మ వీటికి ఒకమోతాదు చాలును.
తలనొప్పులు సార్వభౌమపునెప్పులను పారజోలును. మూలవాద్యకి మంచుమందు.
80 మోతాదులు బుడ్డి 1-కి రు. 2-0-0 వి. పి. రు. 0-8-0.

అమృతధృతి

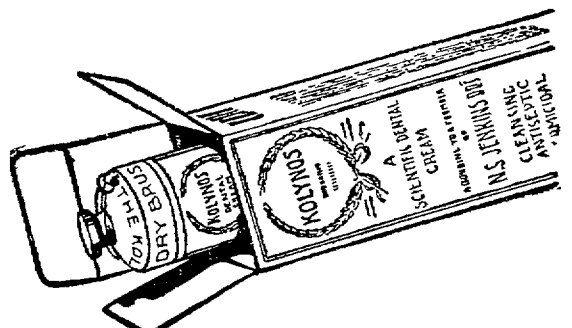
వాంతులు, విరేచనములు, కలరా వీటికి యింతకుమించినమందు లేదు.
దగ్గులు ఉబ్బనము శ్వాస సంబంధమైన రోగములు వెంటనే పారిపోవును.
యెట్టి జ్వరములైనను ఒక మోతాదుతో నిలిదిపోవును.
అన్నిరోగములను కుదుర్చును. అన్ని బాధలను పోగొట్టును.
సాహస్యమును అనేక రెట్లు తగ్గించును.
అమృతధృతియుండు గృహమున రోగము తొంగిచూడజాలదు.
వాయునొప్పులకు వజ్రాయుధము.
అమృతధృతి
12 బుడ్లు రు. 21-0-0 వి. పి. ప్రత్యేకము

కేశామృతము

విశ్రాంతి మనోల్లాసము వెండుకలసాపునుఖనిద్రగోరువారు కేశామృతమునేవాడవలయును.
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. 0-8-0 సీసాలు 3-కి రు. 2-8-0 వి. పి. 0-12-0

కానుగో అందుకంపెని, పారేల్, బొంబాయి.
KANUGO & Co., Parel, Bombay.

పసుపు పచ్చని గొట్టము

పసుపు పచ్చని పొట్లములో

నుంచబడియుండును,
కొలిసాను డెంటాలు క్రిము "పసుపు పచ్చని గొట్టములోని పసుపు పచ్చని పొట్లములో" నుంచబడి పంపబడును. మీ వర్తనయొద్ద మీరుచానినే కొనుటకు ప్రయత్నింపుడు.
మాముటకు మార
గట్టిగా కొలిసాను కొలిసానుతో ప్రతిదినము విడువక మీదంతములను శుభ్రము గొట్టమునకే కట్టబడి చేయుటవలన మీదంతములు గట్టిగానుండుటయే గాక, ముత్యము యున్నది, అది వదులు పంటి కాంతినిగలిగియుండును. నోటియందును, ముత్యమును కాదు. పడిపోదు. సంచరించుచున్న తెక్కలేని చిన్న పురుగులను కొలిసాను నివాక్రిమును చెడిపోనీయును. సమగాను, నిశ్చయముగాను నాశనము చేయును.
మీ ఓర్పుకు భంగము ఆశోగ్యకరమైన కొలిసానును వాడుటకు నేడే ప్రారంభించు. పసుపు పచ్చని గొట్టమును కొనుడు.

KOLYNOS

డెంటల్ క్రిము

THE KOLYNOS COMPANY, New Haven, Conn., U. S. A.
Representatives for India: DAYTON, PRICE & CO., Ltd.
Madras Calcutta Bombay Kanchi Rangoon Colombo

మ. పూర్వ స్వాతంత్ర్యము మన ఆర్యులమనఁ ప్రకటించ
నలెందుల సెనెనుడ కోరెను గాని ప్రస్తుతము కాలిగను
పద్ధతిని (గ్రీకు) నూర్చునుడవలయు నా ఆర్థిభాయము. ప్రస్తు

విక్టోరియా చర్చిలో గాదికి పడరుపూర్వము జన్మించుచున్న విజ
కార్తీయను గ్రంథమును అల్పము డబ్బున ప్రభువు దూషించిన
శేరము మోకబడినది. అందునా ముద్దయికి ఆమునములు : తన
ఖయరు విధింపుటయైనది.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1923 సం. డిసెంబరు నెల 15 వ తేది

శనివారము

నిరాకరణము : నిర్మాణము

బాబు రాజేంద్ర ప్రసాదుగారి వలెనే, ఉచార్య గిద్దానూరిగారు కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ నిర్మాణ కార్యక్రమము కొనసాగుటకు తగిన ఏర్పాట్లను నిర్ణయించువలెనని కోరుచున్నాడు. శాసనసభలకు కాంగ్రెసునకు మరల సంబంధము గలిగించి, వివాదములను పురికొల్పుట పాడిగాదని, గిద్దానూరిగారి యుద్దేశము, జిల్లా తీర్మానమును తిరస్కరించుట కొక వంకను, శాసనసభ్యులు కాంగ్రెసు యాజమాన్యము క్రింద బని చేయుటకు వేరొక వంకను, పట్టుబట్టుచో, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ గూడ మరల వివాదరంగముగనుని వీరు భావించుచున్నారు. ఇటుకటి విషయములను మరల త్రివ్వక నిర్మాణకార్యక్రమము నెటుల నిర్వహించవలయునో పెద్దలందరు కలిసి యోచించి కార్యసాధన మార్గములను నిర్దేశించుట ధర్మము. కాకినాడ కాంగ్రెసు మగిసిన పిమ్మట, నిర్మాణము మొలుపెట్టేముతో కొనసాగుటకు ఏర్పాట్లు జరుగవలెను. ఈ మధ్య వివాదములన్ని ప్రజలను, నిర్మాణ కార్యక్రమము వంకకు కాంగ్రెసు నాయకులెల్లర దృష్టి మరలుట శుభవిషాదము. ఏలన, మాంద్యము వలన నిర్మాణ మేరపడినది. స్వరాజ్యనిర్మాణము చురుకుగ జరుగుచున్నగాని మరలసంచలము గలుగజాలదు. జాతీయవిద్య నెటుల వ్యాపింపజేయవలెను, కద్దు నెటుల పూర్తిజేయవలెను, వంచాయితల నెటుల నెలకొల్పవలెను, అస్పృశ్యత నెటుల బోగొట్టవలెను, జాత్యైక్యతను బలపరచి అహింస నెటుల కాపాడవలెను, ఇట్టి విషయములగూర్చి అనుభవజ్ఞులు యోచించిన, సరయగు మార్గము తప్పక గోచరించును. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభవారు ముఖ్యముగా యోచించవలసిన విషయము లివియే. ఈ విషయమై యింకను సుస్తీ జరుగు నెడల సర్వోత్తమ స్వరాజ్యసిద్ధికి ప్రజలమగు నాటంక మేర్పడు ననుటకు ఖండియము లేదు.

స్వరాజ్యనిర్మాణము జరుగుచున్నచో, ప్రస్తుత వివాదములకు తావుండెడిది గాదు. ప్రతిగ్రామమును నిర్మాణకార్యక్రమమునందు నిమగ్నమై, స్వరాజ్య సందము ననుభవించుచుండెడిది. అట్టి యవకాశము దప్పిపోయెను. సంవత్సరములో ప్రతిక్షము గావలసిన స్వరాజ్యము దూరమునకు పోయెను. దేశము నందఱు శార్యనిర్వహణమునకు తగిన ఏర్పాట్లు లేకుండుటయే ఇందుకు కారణము. పునాదిగను గ్రామకాంగ్రెసు సంఘము లికార్యమును నిర్వహించుచున్నచో, సర్వరాజ్యవృద్ధి గలిగెడిది. పునాది బలపడకపోవుటచే, నిర్మాణసాధము నిర్మితము గాకపోయెను. ఇకనయినను, గ్రామకాంగ్రెసు సంఘములను పునరుజ్జీవింపజేయు మార్గముల సరయవలయును. ప్రజాసామాన్యము నిర్మాణమును శ్రద్ధతో చేపట్టుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి విషయమై అతురము నాపవలసిన బాధలేదు. ఫలిత మే మగునో యని నెఱుగింద నవసరము లేదు. సహాయనిరాకరణము గూర్చి కట్టుదల దగ్గినపుడు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుట సాధ్యమగునా, ఒకవేళ

సాధ్య మయినను కేవల నిర్మాణము నిరాకరణ దృష్టికి తోడ్పడునా యని సందియము గలుగవచ్చును. సహాయనిరాకరణ ధర్మము విషయమై కట్టుదల తగినందులకు ఎల్లరును చింతించెదరు. కాంగ్రెసులో రెండుపక్షము లేర్పడినందులకును, అందొకపక్షమువారు బహిష్కారసాధననుండి వైదొలగినందులకును విచారము గలుగక మానదు. ఐనను, ప్రస్తుతస్థితిలను గుర్తించి, ఎట్టికష్టములున్నను సరియే, నిర్మాణమును సాధించుటకు ప్రయత్నము జరిగినగాని, నిరాకరణము విషయము గాంచజాలదు.

నిరాకరణమువలన, గలిగిన ముఖ్యలాభము పారితోత్యమునండి స్వాతంత్ర్యమువంకకు ప్రజల దృష్టి మరలుటయే. ఇటుల మరలినదృష్టిని స్వరాజ్యనిర్మాణమున కుపయోగపడునటుల జేయుటయే, గాంధీ మహాత్ముని ముఖ్యోద్దేశమై యుండును. బహిష్కారమువలన శాసనసభ లన్నియు ఖాళీగా నుండునని గాని, పాఠశాలలను న్యాయస్థానములను వట్టివగు ననిగాని, మహాత్ము డాహించియుండలేదు. ప్రజల ధిక్కమునుమాత్రమే అతడు సూచించెను. బహిష్కారము పూర్తియైన మంచిదే. కాని, అది జరుగకున్నను, ప్రజల దృష్టి మరలిన చాలును. వారి నావరించిన శరాధీనతను తొలగింపజేయు ముఖ్యము. ఈపని చాలవరకు నెఱవేరినను, నిర్మాణము బలపడుచున్న యెడల నిరాకరణమును బలపడుచుండెడిది. వ్యతిరేకకర్తలయగు నిరాకరణము, నిరాకరణముగ నిలువజాలదు. ప్రస్తుత ప్రతిష్ఠాపనలను దేశము బహిష్కరించినపుడు, వేరొకవంక జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనలను పెంచి పోషించుట దేశధర్మమై యుండును. ఇకనయినను నిర్మాణమును జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నగాని, మరల నిరాకరణ భావము బలపడనరదు. నిరాకరణము నిర్మాణావశ్యకత నెటుల సూచించెనో, నిర్మాణము నిరాకరణము నెటులనే ప్రోద్బల పరుచగలదు. నిరాకరణ నిర్మాణములకు గల అవినాభాసంబంధమును గ్రహించిన వారెవరును, ప్రస్తుతస్థితి గాంచి నిరుత్సాహము జెంద నవసరము లేదు. నిర్మాణమును శ్రద్ధతో నిర్వహించిన నిరాకరణమును నిలువజేటవచ్చును. స్వరాజ్యమును త్వరితముగ బొందవచ్చును.

స్వరాజ్యపక్షమువారి విజృంభణముగాంచి వెఱుగింద నవసరము లేదు. వారివాద మంత నిస్సారమయినను, వారి యుద్దేశముమాత్రము సహాయ నిరాకరణమును పెంపొందించుటయేయని ప్రకటించబడినది. మద్రాసు శాసనసభలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న వ్యవహారములగాంచిన, మంచికిని చెడ్డకును నిరోధమునూపుట, అసంభవమని గన్పట్టుచున్నది. అనుకూలవిషయములు గనుపించినపుడు, వాని నామోదించుటకు బుద్ధిపుట్టుటలో వింత ఏదీయులేదు. ఒక్క బెంగాలు శాసనసభలో దప్ప ఇతర రాష్ట్ర సభలలో, స్వరాజ్యపక్షమువారికి సంఖ్యలతో నెన్నకొనబడినటుల గనుపించదు. సంయుక్తరాష్ట్రములలో విలవాదు లోకపోయినను, భూస్వాములకి సంఖ్యకులయిరి. పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు స్వరాజ్యపక్ష కార్యక్రమముగూర్చి ముచ్చటించుచు, శాసనసభలకు వీరొకవేళ అధిక సంఖ్యలతో వెడలిగను క్రభుత్వమును విసిగింపగలరు గాని, శాశ్వతలాభము గలిగింపజాలరనియు, వారి ప్రయత్నములు విఫలమగుచో భ్రమ వీడి నిరాకరణ మార్గమునందు వారి విశ్వాసము మరల బలపడుననియు, నుడివిరి. అందుచే నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణముకట్ల స్వరాజ్యపక్షమువారి యాటంక ముండజాలదు. వారి విధ్వంసక ప్రయత్నములు సఫలమయినను గాకపోయినను, పిమ్మట నిర్వహించదగినది నిర్మాణకార్యక్రమ మగుటచే, దీనిని నిర్వహించుటయందు వారి తోడ్పాటు చేకూరగలదు. అందుచే నిరంతర వివాదములతో కాంగ్రెసు సభలో ప్రోద్దు బుచ్చుటవలన లాభముండదు.

ములు సఫలమయినను గాకపోయినను, పిమ్మట నిర్వహించదగినది నిర్మాణకార్యక్రమ మగుటచే, దీనిని నిర్వహించుటయందు వారి తోడ్పాటు చేకూరగలదు. అందుచే నిరంతర వివాదములతో కాంగ్రెసు సభలో ప్రోద్దు బుచ్చుటవలన లాభముండదు.

కాంగ్రెసు క్రిమను మార్చవలయునా లేదా యని క్రళ్లు రావచ్చును. పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నభిలషించుచున్నను, కాంగ్రెసు క్రిమను మార్పుట కష్టపడుట లేదు. ఏలనన, కాంగ్రెసు క్రిమ అన్ని పక్షముల వారును కాంగ్రెసులో జేరుట కవకాశ మిచ్చుచున్నది. అహింసా కర్తవ్యని నమ్ముచు, స్వరాజ్యమును కోరెడి వారెల్లరును కాంగ్రెసునందు సభ్యులు గనుండ నర్హులు. ఇట్టి విశాలమగు నిబంధనను మార్చి, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నాశించు పక్షమునకు మార్తమే కాంగ్రెసునందు ప్రవేశమిచ్చుట సంభావ్యముగ నుండదు. కాంగ్రెసుసభ ప్రజాప్రాతినిధ్య సభ యను గౌరవమును కోల్పోవును. అందుచే దూరదృష్టిగల వారెల్లరును కాంగ్రెసు క్రిమను దొలగించుట కంగీకరింపరు. కాంగ్రెసు నొక పక్ష సభగ మార్పుట అయత్నము. కాంగ్రెసు క్రిమను మార్చెడి ప్రయత్నములను అహింసా దా బాదు కాంగ్రెసు సభలో గాంధీమహాత్ముడు నిరసించెను. మహాత్ము డా సమయమున దెలిపిన ప్రజల కారణములు నేటికిని వర్తింపగలవు. ఇట్టి స్థితిలో, కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ యెదుట, వివాదములకు తావుండ నేరదు. ఉభయ పక్షములును సంపూర్ణముగ నంగీకరించెడి నిర్మాణ కార్యక్రమము నెటుల నిర్వహించవలయునో యోచించుటయే ముఖ్యధర్మము. కాంగ్రెసు సభ్యులందఱును యీ విషయముపై దృష్టిని నిలిపి కార్యసాధనముల సరసిన, దేశమున కత్యంత లాభము గలుగును. డిల్లీలో గుదిరిన నేకీభావము, కాకినాడలో బలపడి సర్వస్వరాజ్యసిద్ధికి సాధన భూతము గాగలదు. కాకినాడ కాంగ్రెసు సభ జయప్రదముగ నిర్వహించబడు గాక!

చెన్ననగరము : ప్రత్యేక రాష్ట్రము

కాంగ్రెసు వ్యవహారములకొరకు, చెన్ననగరమును ప్రత్యేకరాష్ట్రముగ జేయవలయునని, మద్రాసు తిమిళ కాంగ్రెసుసంఘము వారు ఇటీవల తీర్మానించిరి. ఇటుల తీర్మానించుటలో వీరు బాంబాయి నగరమును నిదర్శనముగ గైకొనిరి. కాని, వీరి నిర్ణయమువలన, అనవసర క్లిష్టస్థితి యుదయింప గలదు. చెన్నపురియందు తిమిళ తెలుగుభాషల మాటలాడు వారిరువురును గలరు. ప్రస్తుతపునర్పాటులప్రకారము, అరవవారు తిమిళ కాంగ్రెసుసంఘమునందును, తెలుగువారు ఆంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘమునందును సభ్యులగుచున్నారు. చెన్నపురియందు జిల్లా సంఘములమాత్రము గలవు. రాష్ట్రీయసంఘములు అరవ, తెలుగు జిల్లాల మధ్యయందుగలవు. ఇందు వలన, చెన్నపురి నాయకులు కొంత ప్రాముఖ్యము గోల్పోవుచున్న మాట నిజమే. ప్రధాన పట్టణేతర భాగములవారు కాంగ్రెసు సంచలనమును నడుపుటలో ఎక్కుడు ప్రాధాన్యము వహించుచున్న సంగతియు నిజమే. కాని ఆంధ్ర దేశ మధ్యమందు ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ సంఘమున, తిమిళ రాష్ట్ర మధ్యమందు తిమిళ రాష్ట్రీయ సంఘమును నెలకొనియున్నందులకెంతయు సంతసింపవలయును. చెన్నపురి సంఘము జిల్లా సంఘముగ నుండి కని జేయుటతో సంతృప్తిజెందవచ్చును. నాయకుల ప్రాముఖ్య మెక్కుడును, వారు జేయుపని ననుసరించి

యందును గాని, స్థలము ననుసరించుచుండదు. ప్రాతవిర్వాటు ప్రకారము చెన్నపురి ఆంధ్రులు, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సంఘాదేశముల ననుసరించుట కును, తమిళులు తమతః సంఘాదేశముల ననుసరించుటకును వీలగుచున్నది. చెన్నపురి లోని యుభయసంఘములును తమతః భాషలలో కాంగ్రెసు ఆందోళనము నలుపుటకు వీలగుచున్నది. అటుగాక చెన్నపురిని ప్రత్యేకరాష్ట్రముగా జేయచో, ఇటు ఆంధ్రదేశమును గాని, అటు తమిళరాష్ట్రమునుగాని అనుసరింపవీలు లేక, ఉభయభాషయును. ఇట్టి స్థితిలో చెన్నపురినే ఉభయరాష్ట్రములకును ప్రధానపట్టణముగా నుంఁగూడదాయని యదగవచ్చును. అటుల జరుగునెడల, ఆంధ్రులకును, తమిళులకు గూడ మిగుల నిబ్బంది గలుగును. ఉభయములు కాంగ్రెసు పక్షం కొర కింతదూరము రాబోయి. కాంగ్రెసు సంచలన ముందుచే నాగిపోవట సహజము. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటులను కదలించవలసిన యగత్యము గనుపించదు. చెన్నపురి ఇప్పటివలె నొకజిల్లాగా నుండి, ఆంధ్రులును, తమిళులును తమతః రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములకు లోబడి కని జేయుటయే లాభకరము. చెన్నపురి తన కార్యదీక్షచేతనే నిప్పటికన్న నెక్కుడు ప్రాముఖ్యము బడయుట సుసాధ్యము. అఖిలభారతి కాంగ్రెసు సంఘమువారు ప్రస్తుత విభాగమును కదలించకుండుట శ్రేయస్కరము.

బ్రిటీషు లేబరుపక్షము

బ్రిటీషు లేబరుపక్షము, పరిపాలనాభాధ్యతను వహించుట కెట్టి యవకాశములు గలవోనింతకుమున్ను చెలిపియుంటిమి. లేబరు పక్షము వారిలో నూతన సంచలనము, నూతన విశ్వాసము ఒందించినవి. ఇదికేపు ప్రభువున టి ధనవంతుడుగూడ, లేబరుపక్షము తో సరిపెట్టుకొన జూకుచున్నారు. తప్పని సరియైనపుడు, పరిస్థితుల కనుగుణ్యముగా నడుచుట, వివేకుల లక్షణము గద. లేబరుపక్ష కార్యక్రమమును తా మంగీకరింపకున్నను, యీ పక్షమువారు తమ ధర్మమును తగు బాధ్యతతో నిర్వహించెదరని ఇంచితేపు ప్రభువుగారికి నమ్మకము గలదు. హాల్డేను ప్రభువుగారు, లేబరుపక్షము నభిమానించుచున్నారు. పరిపాలనాధికారము చే జిక్కబోవుచున్నపుడు, అభిమానము బయలుదేరుట వింతగాదు. లేబరు పక్షము స్వీయబలమును వృద్ధి జేసికొనుచున్నపుడు, వారి నితరులు తృణీకరించుటకు సాధ్యపడదు. తమ నాయకులగు రాష్ట్ర మొక్కనాల్దగారిపై పూర్ణ విశ్వాసము గలదని, లేబరుపక్ష కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ప్రకటించిరి. వనితేని వారి సమస్యను, బాల్దేను ప్రభుత్వము వారెటుల పరిష్కరించెదరో తెలుపవలెనని, వీరు పందెము వైచిరి. అప్పుడే ఉద్యోగ ఉద్యమ కార్యక్రమము పెక్కువంది లేబరు పక్షమునుండి బయలుదేరుచున్నారట. ఇది సహజమేగద. లేబరుపక్షము వారి మారు పరిపాలనాధికారమును సంపాదించుట సుస్థరముగాదు. కాని, పరిపాలనమును వారెటుల నిర్వహించెదరో, దానిపైననే వారి కీర్తనపక్షిగూధారింపిండును బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము నెదుర్కొనిన కఠిన సమస్య హైందవ సమస్యయే. లేబరు పక్షము వారు దీనిని సంతృప్తికరముగా పరిష్కరించు నెడల, సామ్రాజ్య గౌరవమును నిలుపుకొనగలరు. లేనియెడల, వీరి వాగ్దానములును కాగితపు తునకలు క్రొంద పరిణమింపగలవు.

చిత్తరంజనదాసుగారు : కాంగ్రెసు సభ

కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో, చిత్తరంజనదాసుగారు కేసు తేనెదరిని విశ్లేషించుచున్నది. డిల్లీ తీర్మానమునకు భిన్నముగ బోయి, వీరు కాంగ్రెసునకును కాసనసభలకును సంబంధము గలిపెదరేమో నని, కొందరు భీతిజెందుచున్నారు. కాని ఎల్లర సందియములు దీరునటుల, దాసుగారు స్పష్ట ప్రకటన గావించినందుల కేతయు సంతసింపెదము. డిల్లీ కాంగ్రెసు తీర్మానమును, స్వరాజ్యపక్షమువారికముందును అనుసరించెదరనియు, తమ కార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు కాంగ్రెసు ఆదేశమును వారు కోరరనియు దాసుగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. తాము ఎన్నికలను జరుపునపుడు గూడ, కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులను నిలుపుచున్నటుల చెలిపియుండ లేదనియు, కాంగ్రెసునందలి రెండవపక్షము వారి తో సంఘర్షణమును తాము వాంఛించుమనియు, డిల్లీలో సమకూరిన ఐకమత్యమును, కాకినాడ కాంగ్రెసు సభలో వివాదములచెచ్చిబెట్టి తాము చెడగొట్టమనియు, దాసుగారు వాగ్దానముజేసిరి. స్వరాజ్యపక్ష నాయకులు బలకుచున్నపుడు, ఇతర సభ్యులు అనవసర వివాదమును పురికొల్పరని నమ్మెదము. కాంగ్రెసు పునర్నిర్మాణము జరుగవలెననియు, హిందూ మహమ్మదీయ సంయోగమును బలముగా నాధారములపై నిలుపవలెననియు, అనవసర వివాద మంతరింపవలయుననియు, దాసుగారు కోరుచున్నారు. నిర్మాణ కార్యక్రమ నిర్వహణమునకును, కాంగ్రెసు పునరుద్ధరణమునకును దాసుగారు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడి, కాకినాడ కాంగ్రెసు విజయమునకు తోడ్పడెదరుగాక! దాదాపుగా నాయకు లందరిలోనే కాభిప్రాయమును, కార్యదీక్షయు మరల బలపడుట శుభచిహ్నము. స్వరాజ్యసిద్ధి గలుగువఱకు, యీదీక్ష చలించుకుండు గాక యని గోరెదము.

బెంగాలు మంత్రి త్వరగకుదురు?

బెంగాలు గవర్నరుగు లిట్లను ప్రభువుగారిని విషమసమస్య ఎదుర్కొనినది. వారికెంత యిష్టము లేకున్నను, స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షములవారు అధిక సంఖ్యలతో బెంగాలు కాసనసభ కన్నికొనబడిరి. వెనుకటి మంత్రులు మువ్వరును రాజీనామా నెసగిరి. గవర్నరుగారు వారి రాజీనామా సంగీకరించిరి. ఇప్పుడు జేయదగిన దేమి? స్వరాజ్యపక్షము వారిధిక సంఖ్యకులగుటచే, వారిని ప్రాప్త్యుపర్దుకాని పరిపాలనాభాధ్యతను వహింపవలయునని కోరవలయును. ఆ కారణముచేతనే, లిట్లను ప్రభువుగారు చిత్తరంజన దాసుగారిని బిలిచి మంత్రులను సూచించవలయునని కోరిరి. ఈలోపుగా వెనుకటి మంత్రులనే కని జూచుచుండవలయునని కోరిరట. దాసుగారిని విషమప్రశ్న ఎదుర్కొనుచున్నది. వీరు పరిపాలనా భాధ్యతను నిర్వహింతురా? స్వరాజ్య పక్షమువారు సంస్కరణములను ధ్వంసముజేయబూనికొందురగాని, వానిని కొనసాగింప బూనుకొన వీలులేదు. లిట్లను ప్రభువుగారి కోర్కెను సమ్మతించుచో, స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రధాన నియమమునకే భంగము కలుగును. రేపటిదినము బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారి సభ కలకత్తాలో జరుగును. ఆసభయందు గవర్నరుగారి ఆహ్వానము గూర్చి చర్చ జరుగును. ఆసభయందు జరిగెడి చర్చయమును గవర్నరుగారికి తాము చెలిపెదమని, దాసుగారు చెలిమిబరచిరి. బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారెటుల నిర్ణయించెదరు, దాసుగా రేమిని విన్నవించురని, కనుగొనుట కెల్లరును వేచియుండును.

బెంగాలు స్వరాజ్యపక్షమువారిని గొప్ప పరీక్ష ఎదుర్కొనినది. ఈ పరీక్షయందు వారెటుల బయల్పడుదురో జూడవలయును.

వ్యవసాయ కళాశాల

వ్యవసాయకళాశాలకు డిప్యూటీ డైరెక్టరు గారిని, అధ్యక్షులుగ నియమింపవలయునని గోరుచు, రంగనాథం మొదలియారుగా రొక తీర్మానమును పాడించిరి. ఇటులగోరుట, గవర్నరుగారి హక్కుకు భంగకరమని, గా. స. పి. రామస్వామి శర్మగారు రాక్షెపించి. చట్టముప్రకారము మంత్రులతో నాలోచించియే గవర్నరుగా డిల్లీ నియామకము జేయవలెను. మంత్రులు కాసనసభలకు బాధ్యులయినపుడు, మంత్రులతో గూడిన ప్రభుత్వమున కి సంగతిని చెలుపుటలో, నియమభంగమేమి గలదో తెలియదు. సభాధ్యక్షులగు సర్ పి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు, రామస్వామిఅయ్యరుగారి యాక్షేపణను త్రోసిబుచ్చుటలో నిష్పక్షపాతముగ బ్రవర్తించి రనుటకు సందియము లేదు.

నాని వార్తలు

తపాలనోటిసు:— దిశంబరు 19 వ తేదీ బుధవారమునైతుంధిరాజు అనుబంధ పోస్టాఫీసుకు నెలవేతనముగా గణించెదను. అధికారముకలగే అన్ని పనులు జరుగును.

శ్రీ ఆంధ్రరత్న ప్రవచన సభ:— ఈసభయొక్క 10 వ వార్షికోత్సవము చేపడినదని (18-12-28) ఉదయం కి గ్రహస్థితి యూనియనునాగ్నము మందరినూ జూగను. భగవద్దీక్షపై ఉత్సాహముండును.

మైసూరు నాయక సమాజము:— సుభద్రాకల్యాణము:— రేపు నాయకలము రక్తి గంటుట ప్రాజ్యోల్యానముధియేటలో మైసూరుగల్గి శ్రీవత్సవస కళ్యోస్వామి నాయక సమాజమువారు కన్నడభాషలో సుభద్రాకల్యాణ నాటకమును ప్రదర్శించెరు.

చెన్నపురి ప్రావిన్షియల్ కొ ఆపరేటివు:— 12వ కాంగ్రెసు రాక్షెపట కెస్టికొలం హాలులో దిశంబరు 28, 29 తేదీలలో జరుగును దానికి బొబాయి న్యూటన్ ఆపరేటివు ఇన్ స్టిట్యూటు వైకు ప్రెసిడెంట్ గు పి. ఇ. జేవధారుగారు అధ్యక్షుల హింతురు.

రాష్ట్రీయ సహకార సంఘ సమావేశము:— మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార సంఘముయొక్క 12 వ సమావేశ ఈనెల 28, 29 తేదీలలో రాక్షెపట కెస్టికొలంలో జరుగును. బొ. బొ. యొక్కెంటుల కో-ఆపరేటివు ఇన్ స్టిట్యూటు ఉపాధ్యక్షులు జి. కె. జేవధారుగారు సభాధ్యక్షుడుగా నుండురు.

చెన్నపురి మహాజనసభ:— జనరలుబాడీ మీటింగు:— ఈనెల 17 వ తేదీ సోమవారమునాడు సాయంత్రము రక్తి గంటు చూటుకోడుగా మహాజనసభ భవనము జనరలుబాడీ మీటింగు జరుగును. స్వర్గీయ కన్నారంగ ద్వంగారి మృతికి సానుభూతి తెలుపుట మొదలు విషయము లాగలో చర్చించెదను.

రాకపోకలు:— వై. సాయిరె రాక సందర్భమున నిచ్చుటకు అభ్యయించిన సాదరు కావాగాను నిన్నుగతి మదరాసు విడలి వెళ్లిరి.

మేజరు జనరలు జి. పొన్నసీ మదరాసు జిల్లాసభ 10 వ మూడింగు అభిసరగాత నిన్నురాత్రి మెట్టుపాలెము వెళ్లిరి. బకింగు హమ్మిల్లు మేజరింగు డైరెక్టరు ఎ. పి. సైమన్సుగారు కలకత్తాకు, డిప్యూటీ మేజరు సర్ ఎస్. సుభాష్ చంద్రబోసుగారు జనరలు అభిసరగాత మెట్టుపాలెమునకు, నిన్నురాత్రిపోయి.

ఒక క్యాలండరు:—మొనూరు గొన్న మొంటు పెన్నా రిటిలే ప్రతి అండు మారే అక్షరము కంటే పాద పంపిన కాలం దీనిన క్యాలండరులో నుంచుకొంటారు. ఇది పెద్ద పెద్దగాలది. దీనిని అండు సరస్వతీమూర్తి చక్కగా చూడవలెను. ఈ భీమాకంటే పాద మార్పి విషయమును 1924 వ సంవత్సరము క్యాలండరు విషయ కలదు. దీని క్యాలండరులలో కొన్నిటిపై సరస్వతీరూపము అను కొన్నిటిపై శ్రీమద్భక్తమూర్తి చిత్రంపై చాల అందముగా నున్నవి.

విధవావివాహ సహాయక సభ:— లాహోరులో నున్న విధవావివాహ సహాయక సభ వారి యాజమాన్యము క్రింద వివిధ కార్యములలోను ఇండియా డేజీ నుండంతటను నడుపబడుచున్న 54 విధవావివాహములు జరిగినట్లు, తెలియుచున్నది. ఈ యేడు ప్రారంభమంది సంవత్సర ముచాలామొదలకు 778 వివాహములు జరిగినవి:— సంఖ్యలు:— 595 సజ్జాదురాష్ట్రములలో 5, సింధు ప్రదేశమున 10, బీచ్ 27, సంయుక్త రాష్ట్రములలో 80, మదరాసు 5, బెంగాలు 11, బొంబాయి 21. మొత్తము 778.

ఉపాధ్యాయ-మేనేజరుల సంఘము ట్రైనింగ్ కేంద్రం:— డిసెంబరు 11 వ తేదీన సి. సి. సి. కాలిఫోర్నియాలోని యొక చింతాధికారి జరిగిన సభయందలి కార్యక్రమము:—

(1) క్రిందటిసభలోని తీర్మానములు చదవబడినవి. (2) ఈ దినము కార్యనిర్వాహకుల వెన్నుకొని. శ్రీయుక్తి అం. క. బ్రహ్మణ్యగారు, అభ్యుక్తులు: సి. ఎ. కృష్ణమొదలియారు ఉపాధ్యక్షులు; వి. శ్రీనివాసాచారియారు, కార్యదర్శి కొకాపురము; ఎం. ఇ. సేలు. ఎన్. ఎన్. పాలమను. జి. గోవిందరాజుమదలి. ఎన్. నిర్వాహకమదలి. వి. కరచారి. ఎ. ఎన్. మదలి. వి. సంజీవ మదలిగారు దైత్యులు.

(3) కదిమంది ఉపాధ్యాయ మేనేజరుల మదరాసు జిల్లా విద్యాసంఘమునకు ఒక విస్తృతము నొసరుకుట నిశ్చయించబడినది.

4. జిల్లా విద్యాసంఘమువారి నెం 9 క తీర్మానములకు యాసభ వారు తమ అభిప్రాయము తెలుపుట స్పష్టము. స్కూలు (వేరకనూలకట్ట) మార్పుయనవరమయ్యి, అట్లుమార్పులు చేపాతకాలు జరిగిపోవునయ్యి అందుచే ఆ తీర్మానములు ఉపసంహరించుకొనవలెనని గోతుచున్నారు. మరియు బ్రెయినింగ్ కాల ఉపాధ్యాయుల వేరకములను గూడ అభివృద్ధిచేసి— ఇండ్ల అద్దెలకుగాను కొంత అధికవేతనముల నమ్మని యీ సభవారు గోతుచున్నారు.

5. ప్రాథమిక పాఠశాలలకు ప్రభుత్వము కిచ్చినను తీసివేయుటను గూర్చి అభ్యంతరము అన్నచో దెలుపవలెనని గల గజెటు ప్రకటనను జరుగజేయెను. ప్రావిడెంటు ఫండు కల సభలకు అభ్యంతరము లుండుటచే ఆ నిబంధనలు సవరణజరుగువరకు యీ విషయము నిలుపుకొనవలెనని కోరుచున్నారు. 6. శ్రీనివాసాచారిగారు, కార్యదర్శి.

అదవిపరిపాలనా శిఫారుసుసంఘము

అదవిపరిపాలనను గూర్చి సలహా నిమిత్తులకుగాను ఆద్యక్ష రీకమిటింగు గారు యేర్పరుచుటకు నిశ్చయించిరి. ఆసభ మునకు గొ. ఎ. ఆర్. క్యాపుగాను అభ్యుక్తులుగను, ఈ దినము వారు సభ్యులుగ ఉండుర:— (1) బి. మనిస్వామియ్యారుగారు (2) సి. సి. వె. కటరమణ అయ్యంగారు (3) ఎ. రంగశాఖ మొదలియారుగారు (4) కె. కేంద్రాద్దెగారు (5) బి. బా. క్రైస్తవ శాఖయారుగారు (6) ఎ. రామస్వామి మొదలియారు (7) కా. బి. టి. ఎం. సునింహాచారిగారు (8) శుభిపాటి ప్రేమకృష్ణగారు (9) కా. సా. ఎన్. ఎల్లప్పకట్టిగారు వీరందర కాసన భ్యులు. భారత్తు ఫిఫ్త సర్వేయరుగం, అధికకాఖా కార్యదర్శి గారుగూడ అధికారిత్వ సభ్యులుగా నుందురు. అధికకాఖా కార్యదర్శిగారే యాసంఘమునకు కార్యదర్శిగా నుండును. పానిక విషయముల చర్చించుటకుగాను పానిక సభ్యులను అభ్యుక్తులని నియమించబడును. ఈ సభముయొక్క పని సలహానిచ్చుటయే. (ప్రభుత్వ ప్రకటన)

శ్రీమాన్ సి.ఎస్. రంగయ్యగారు ఎన్నికల ఫలిత మింకను తేలలేదు

సంయుక్త రాష్ట్రములలో కొన్నింటికు మా ఊరు దీనిన ఎన్నికల ఫలిత మింకను తేలేదు. ఇది చాల పెద్ద విషయం. ఒక తేదీన ఓట్లు లెక్కింపబడును. నాకు పోటీగా పేరుపెండు గారు నిలచిరి. 15 వ నున్న కొంత కాసనభకు ఎన్నుకొనిరి అసోసి ఏటేను ప్రామాణ్య పంపిన కంటివార్త నుగా తని రంగయ్యగారు కంటివార్త నుపిరి. (ఆ. వె)

మదరాసు శాసనసభ

తంజావూరు జిల్లా రి సెటిల్మెంటు

నిశ్చయధ్యాపనము ఫలహాసంకరము 2 1/2 గంటలకు కాసనభ సమావేశమయ్యెను.

సెటి మెంటు గ్రాంటులపై చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. మొదటిగా కాలేజియం బియోమెట్రి కాఫీరంకు 19100 రూప్యముల గ్రాంటు గొ. పానుగం రాజాగారి కోరిక. గ్రాంటు ఆమోదింపబడినది.

ఏజెన్సీ జిల్లాలయందు ప్రాథమిక విద్యకొరకు గొ. కాపు గారు 18400 రూప్యముల గ్రాంటు కోరిరి. విద్యాకాఖామంత్రి విద్యకొరకు ఇచ్చుటచేన గ్రాంటునందు మిగిలిన మొత్తమునండి ఈ రూప్యముల తీసికొనవచ్చునని గొ. కాపుగారు చెప్పిరి.

ప్రజాశాంతికాఖామంత్రి ప్రత్యేకింపబడిన మొత్తముల నుండి కొంత భాగమును విద్యకు కాఫీ. కిచ్చు యుక్తముగాదని సరసింహ రాజుగారు ఆక్షేపించిరి. కొంత చర్చ జరిగినపిమ్మట గ్రాంటు ఆమోదింపబడినది.

వ్యవసాయకా శాల ప్రిన్సిపాలు

వ్యవసాయ కార్యమునందు కట్టకట్టలై దివ్యుటి డ్రైక్టరు అఫ్ అగ్రికల్చరుగనున్న వారిలో కొరిరి కొరియంత్రూపు వ్యవసాయ కార్యాల ప్రిన్సిపాలుగ నియమించబడుటయన రంగ శాఖం మొదలిగారు కదివిన మంగళవారమునా దొ. తీర్మానము పాడించుటయందీరి.

ఈ ఉద్యోగములను గవర్నరుగారు నియమించెదనయ్యి కాసనభ్యులు ఈ విషయమై చర్చించుట సరికాదనయ్యి, గొ. లా మొంటుగారు ఆక్షేపించి ఈ విషయమున నిర్ణయ మొనగవలెనని అభ్యుక్తులొరిరి. కుకవారమున ఈ విషయమై నిర్ణయ మొనగ బడునని అభ్యుక్తులు అడిగి ము చెప్పియుండిరి.

ఇటీతీర్మానములపై చర్చ సమాప్తమట కాసన సభవారికి సంపూర్ణాధికారమున్నది అభ్యుక్తులు నిశ్చయించిరి.

గొ. కిజ్జానప్పగారు తీర్మానములపై మాట్లాడుచు తీర్మానమునందు నూచింపబడిన ఉత్తేజముకట్ట తనకు సంపూర్ణ మగు సాధకూతి కలదనియు ప్రస్తుతము జిల్లాలందు అనుభవము గలిగి వ్యవసాయకార్యమునందు పట్టకట్టలై వ్యవసాయ కాఫీ దివ్యుటి డ్రైక్టరు లెరుగు భాగంగా లేరనియు, నడుమ మునవ్వినపుడు ఈ సలహాను మనమునందుకొని పనిచేసెననియు ప్రభుత్వమిచ్చిరి.

కాస్త్రానిధికముగలవారికి ఈ కదివి ఇచ్చుట అకసరమనియు, ఇట్లు చేయినచో వ్యవసాయ కార్యాలకు భయము అగు మొత్తము కంకుగ అనియు రంగశాఖం మొదలిగారు చెప్పిరి. “గొ. అభివృద్ధికాఖా మంత్రి కొంచముగ మాట్లాడి అధికముగ తుదియేయవలెన నాకు తోచుచున్నది (సభ్యు) కాపున ఈ తీర్మానమును నే నుకసంహరించుకొనుచున్నాను” అని రంగశాఖం మొదలిగారు చెప్పిరి.

తంజావూరు జిల్లా రి సెటిల్మెంటు

తె. న్య సెటిల్మెంటు నూత్రములను నిర్ణయించు చట్టము తయారు అనుసంకటకు లేకన్న కిసీనము 1924 జనవరి మొదలు ఒక సంవత్సరమువరకు నైసను తంజావూరు జిల్లాలందు అదనపు భూమివస్తును కనూలు చేయగూడదని యన్. మంత్రియ్య మొదలిగారొక తీర్మానము పాడించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

ఇవియ్య సెటిల్మెంటు నూత్రములతో కూడిన చట్టము రియారు అనుసంకటకు రి సెటిల్మెంటు జనగనూడదను నూత్రమున సభవారు నిన్ను నే అంగీకరించి యున్నారు. రంగశాఖం మొదలిగారి తీర్మానము అధిక సంఖ్యకులచే ఆమోది పండినది. తంజావూరు జిల్లా విషయమై మాత్రము ఈ నూత్రమును వ్యాపింప చేయుటయందు గౌరవభ్యులకు ఎట్టి ఆక్షేపణ యుండదు. తంజావూరు విషయమై ముఖ్యముగ కొంత చెప్పెదకక, తంజావూరు రెవిన్యూ 12 లక్షలు అధికము చేతులయనని ప్రభుత్వము వారు దక్షిణము చున్నారు. రాష్ట్రమునందు సగటున ఎకరము నకు రూ 2-1-0 పచ్చు కనూలు చేయబడునంద ప్రస్తుతము తంజావూరు జిల్లాపాటును సగటున ఎకరమునకు రెడ్డి రూపాయల పచ్చు చెల్లించు చున్నారు. ఇంక రెడ్డి రూపాయల పచ్చు కనూలు చేయటకు ప్రభుత్వమువారు అర్హులయిచున్నారు. తంజావూరు జిల్లా చెల్లించునధమున అధికముగ వస్తును తని ఇరిర ఎజెన్సీ చెల్లించుటలేదు వీర రైతులు అధికముగ కాఫల నడుదనియచున్నారు. కావున కాతీర్మానమును ఏ. గ్రీకుగ అంగీకరింపవలయు పని సభవారిని కోరుచున్నాను.

ఆర్. శ్రీ. వాస అయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచిరి కామలింగం కెట్టిగారి కీరింది గవరణ నుపపాది. ది:— తంజావూరు జిల్లా రి సెటిల్మెంటు విషయమై ఆలోచించి కనూలు సలహా నిమిత్తులకు అధిక సంఖ్యకులకు లభి ఎన్నుకొనినది. తని కార సభ్యులతో మా డి క సభ్యులు నొ: దానిని నిశ్చయ కలెను. ఈ సభ్యులువారి కలహల ననుకరించి ప్రభుత్వము ఈ త్రువులను ప్రకటింపవలెను. ఎక్కువకట్ట చే కనూలు చేయవలయు సంఘమువారు సలహా ఇచ్చిన ప్రత్యేకముగ కొ: వాయదా నిర్ణయించి ఈ మొత్తమును ప్రభుత్వమువారు కనూలు చేసికొనవచ్చును. సంఘము వారు మూడు రూపాయల కిమ సలహాలను ప్రభుత్వమువారికి పంపవలెను. నేను, అయ్యంగారు సవరణను బలపరచిరి.

గొ. కాపుగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు రి సెటిల్మెంటు విషయమై అధికారమును అసభికారసభ్యుల కిచ్చుట ప్రభుత్వము వారు తుదకర్మమును విడనాడుటయని చెప్పి సవరణను ఆక్షేపించిరి.

పాడిసనుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు, అసభ్యుల కట్టకట్ట 12 లక్షల అదానము కలుగునయ్యి, అధిక సంఖ్యకులు అసంఖ్య పీకరముగ నున్నపుడు ఆదాయమును పోగొట్టుకొన గూడదనియు, కొన్ని జిల్లాలలో రి సెటిల్మెంటు జరుగ కా విశ్వ ర్యముతో తు: తూ పుచ్చు తంజావూరు మిరాసిదా కల విషయ మై కుకవారముతో ఏల ప్రవర్తించవలయునో తెలియజెన్ను పని చెప్పిరి.

కల్లానాగారు తీర్మానమును బలపరచుచు కాసనభ సంతతి కిరియలు వికరీరముగ నున్నవనియు, ఆపోజను కర్షు నకు కేరింపాట అధిక సంఖ్యకులకుగ నుండురు. మం: తూల వారి అనుచరులసంఖ్య స్వల్పముగ నున్నవనియు ఈ రెండుమూడు దిక్కు ములయందు ప్రతినిషయమునందును అపోజను కర్షునవారే విజయము గాంచుచున్నదనియు చెప్పిరి.

కృష్ణారావుపంతులుగారు సవరణను బలపరచిరి. కాపు రింగం కెట్టిగారి సవరణ నొ:టుకు పెట్టబడినది. అధిక సంఖ్యకుల లచే నిరాకరింపబడినది.

పిమ్మట మంత్రియ్య మొదలిగారి తీర్మానములపై చర్చ ముంప ప్రారంభ మయ్యెను.

వెంకటరమణయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు తీర్మానమునందలి నూత్రమును సభవారు అంగీకరించి యున్నానియ్యి, ఒక జిల్లాను మరెయ్యక జిల్లాను భేదమునకు కలిగించుటకు పాడిసనుగారు ఇరిర ప్రభుత్వసభ్యులు ప్రయత్నించినను గౌరవభ్యులు మోసపోరనియు, తీర్మానమును అంగీకరించుట గౌరవభ్యులభర్త మనియు చెప్పిరి.

డాక్టరు సతీశ్ మొదలిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు జిల్లాలకును తీర్మానమునందు నూచింపబడిన నూత్రమును తమ మహా కిలయందు ఆమోదించి యున్నారనియు, కావున ఈ తీర్మానమును బలపరచట వారిభర్త మనియు చెప్పిరి.

అంతటితో సభ ఆవుడల చేయబడినది ముంప నేటిదినము 11 గంటలకు కాసనభ సమావేశమయ్యెను.

నేటిచర్చ

డిసెంబరు 15:— కాసనభ ఈయందయము 11 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. 211 బి. కేకపిట్టెగారు “గ్రాసనాధిప త్యము” కహించిరి. ప్రేక్షకుల గ్యాల్లరీలు కొట్టిగ నిండియుండిన, ప్రారంభమున ప్రశ్నోత్తరములు జరిగెను.

ప్రశ్నోత్తరములు

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రదర్శనము యన్. సభ్యమూర్తిగారు అభివృద్ధికాఖామాత్తుని నిట్లు ప్రశ్నించిరి.

(ప్ర. 1) 1924 (బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకై మద్రాసు ప్రభుత్వమువారి కిరితరంకె. తి భాగ్యయెను? (2) అందుల కింకను నుండు ఎంతభాగ్యున? (3) మద్రాసు ప్రదర్శనాగారమున ప్రదర్శించు కత్తువుల వే తేమి? (4) 55161-7-8 రూపాయలు. (5) ఇప్పుడు అంచనావేసిన ప్రభారము 2580 -8-6 రూపాయలు.

(6) ప్రదర్శనమునకు బంపు కత్తువుల తిస్తు దెలుపబడినది. దీనిపై సభ్యమూర్తిగారు నిట్లు సప్టి మెంటురీకల్చు నడిగిరి:— (7) ఈ మందు ఖచ్చిగానున్న 2580-8-6 లలో యిప్పుడున్న భాగ్యుల కుత గా: తో మందు భాగ్యులకు అం దింత మొత్తము గ: తో అభివృద్ధికాఖా మాత్తులు దెల్పవదా? గొ. టి. య. క. కె. పట్టాపిట్టెగారు ప్రభుత్వ మిచ్చుచు లేక్క రియారుకేయవలె పని చెప్పిరి.

లిటిమి సామాజ్యప్రవర్తన సంవత్సరము యొక్క నేమియు
త్యజము జేయరాదని యాకథ గావించినది. రామమున ప్రభు
త్వమును అగ్రీకరించు నుద్దేశముతో తలాయని సత్యమూర్తి
గాన యరల అడుగగా, ఆవిషయమై పర్యాయతి ఆలోచించ
బడుచు గా. శివరాత్రిసందర్భమున ప్రభుత్వమును.

కడ ప లో క ఆ వు

రా. బి. టి. యం. సరిసింహాచార్యులు గారు కడప
జిల్లాలో అనేకభాగములందు తర్జుమా లేకుండుటవలన కలెక్టర్ను
నుగ్రహించుకొనియున్నందున, ఆసంకతుల దెబ్బనివేడిక మేమి
యోగ్య ప్రభుత్వమువారికి జేరియ దని ప్రభుత్వ తరమునుబట్టెను.

లిరునల్వెలిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు

సత్యమూర్తిగారు స్థానికస్వపరిపాలనామార్పుని నిట్లు
ప్రశ్నించెను:-

(1) (2) గా. ఆభివృద్ధికాభిమాన్యు లింకన లిరునల్వె
లిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నున్నమాట నిజమేనా?

(3) అట్లెందుల వారిని అడవికి రాజీనామానీయని
కోరికరా?

జి. ఆయన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడుగ లేడు.

(2) కవున యాభ్యుదయ.

సత్యమూర్తిగారంతట పట్టిమెంటరీ క్వెషన్సును మం
త్రియైనవిద్యమంత్రిగారు అయిన బోర్డు అధ్యక్షుడుగ నుండెన
ని అడుగగా సానుగ్ధులు రాజాగారు జ్ఞాపకము దెచ్చించి 18-వ
లేటి కార్యమును రాజీనామా చేసినది చెప్పి.

రాజుగారు రాజాగారు:- జిల్లాబోర్డువారు రాజీనా
మా సంగీరించుట అవసరము గాదా?

సత్యమూర్తిగారు:- రాజీనామా అగీకరింపబడినా?

సానుగ్ధులారాగారు:- అవిషయము తెలియదు.

చానుకపటికీ అధ్యక్షులు సి. నల్లెం మొదల్యారుగా
రిని, యూ. రామారావుగారిని సభ్యులనుగ ప్రత్యేకముగ నియో
జించెను.

ల్యాంకురెన్సు సెటిల్మెంటు నూచనలను కానకరూప
ముగ ప్రవేశపెట్టుకొన ను తంజావూరుజిల్లాలో ఈజిప్టు ఎక్కు
నికొంటున్నట్లు ప్రకారము ఆయధికారిగారు జనవరి 1924 నుండి
జి. సంతకర్తమునండి జనూరువేలక అవకలెనని, నిన్నటి సాయం
కలము ఎస్. ముర్తియ్య మొదల్యారుగారు తుదికి దించిన తీ
ర్మానమునై నేడు చిర్యురల ప్రారంభమయ్యెను.

మొదలనం ప్రిన్సిపాల్ తీర్మానమున కనుకూలముగ మాట
లాడిరి.

రయతులకు ఎక్కువ శిక్షలను చెల్లించుటకు ఇబ్బందిగ
నున్నదనియు, కొన్ని గ్రామములలో తంటలే సరిగా లేదనియు,
రయతులు పన్నులు ప్రభుత్వమునకు చెల్లించవలసియు బాధ్యత
యున్నట్లే రయతులపట్లను ప్రభుత్వమువారికి బాధ్యతగలదని
యు, సెటిల్మెంటునూచనలను కానకరూపముగ చేసినగాని రయ
తులు తమ భారమును మోచుకొనరనియు, టి. వి. పంతులు
ఆయ్యుగారు చెప్పిరి.

సి. ఆ. జ. నేయలుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు. బ
ర్లొనిమయమై గావించబడిన తీర్మానమునకు అన్ని జిల్లాకును
అవ్వయింక విచ్చు ననియు, తంజావూరుకు గూడ అవ్వయింప
జేయవలె ననియు చెప్పి.

కానకరూప యామోదమును బడయ నీ తే పన్నులను
అధికముగ విధింపరాదని సెటిల్మెంటు విషయమై కార్యనిర్వ
హకర్తము అధికమున బోక్తము వున్నానరా దనియు విల్లును
జనవరిలోగాని ఫిబ్రవరిలోగాని ప్రవేశపెట్టునపుడు ఈజిప్టు
గ తొందరపడి రిసెట్మెంటు నూచనలను ఆవిరిగలో పెట్టుట
జూనుచిలమనియు ఎస్. సత్యమూర్తిగారు చెప్పిరి. ఇన్ని సుపరిక
ఈతీర్మానమును సుమర్శించుచు నిన్నటిదినము రాజీవ ప్రధాన
వ్యాసభాగమును చదివి సభ్యులందరిని తీర్మానమును ఆమోదింపు
దని సత్యమూర్తిగారు హెచ్చరించిరి.

వి. రామస్వామి మొదల్యారుగారు తీర్మానమునకు ప్రతి
కూలముగ మాటలాడిరి. బర్లొ అనంతపురంజిల్లాలో ఎప్పు
డును కలెక్టరుగ నుండును. తర్జుమాలు సరిగా తురి
యవు. ప్రభుత్వము వాడు అప్పటికప్పుడు కలెక్టరు నివారణ
మానకము ఆజిల్లాలోయ నవాయము చేయించుడు. ఆయనదే
క్యమతోనీ, ఈజిప్టు రంగభాగం మొదల్యారుగారు బర్లొ
జిల్లానిమయమై ఇటీ తీర్మానమును తెచ్చినపుడు, ఈ ప్రక్కన
కూర్చొని యుండుమేము, అతీర్మానమును ఆమోదింపితిమి.
బర్లొ అనంతపురం జిల్లాలో లా, నెలలల్లుంటు
నూచనలను అయిలలో పెట్టకుండినయెడల ప్రభు
త్వమువారు కరువాక రి సెటిల్మెంటు విల్లును ప్రవేశపెట్టు
రం గుడ్డే తిరివి. ఇక జిల్లాలోయని రిసెటిల్మెంటు

ఈజిప్టునే జరిగెను ఆజిల్లాలోయనిలకు కచ్చముగనే యాంతు
ను. అట్లుండ తంజావూరు జిల్లాకు మార్తము తంజావూరును
ఏల గలగ జేయవలెను. జిల్లాలో కొంతలేటును తగ్గించవలెనని
కోరిక ఆలోచింపరచ్చుచు గాని మొత్తము మిగ 1 సంవత్సరము
వరకును రిసెటిల్మెంటు నూచనలను అయిలలో పెట్టరాదని
కోరుట సమంజసముగ లేదని వి. రామస్వామి మొదల్యారుగారు
చెప్పిరి.

తంజావూరు జిల్లాలో 100 కి 65 చుండి రీడరయితులు అ
స్సారనియు, వారిపై తన్నులభారము సభ్యముగ మోపరాదని
యు, ఒక్క సంవత్సరమువరకును రిసెట్మెంటు నూచనలను
అయిలలో పెట్టకున్న యెడల, ప్రభుత్వమునకు విశేషము సప్త
యందడనియు కోరికలేదనిగారు చెప్పిరి.

అంతట ఎస్. సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఏరెండి
అగ్రాగదాధి పోయివచ్చిరి.

ఎస్. ముర్తియ్య మొదల్యారుగారు ప్రభుత్వమునకు
తంజావూరులోని పేనరయితులకు రిసెట్మెంటునువలన కచ్చముగ
నుండెననియు, తంజావూరులో నందకును భాగ్యవంతులని తెలు
ట పొందెను అనియు ఇతరజిల్లాలకన్నను తంజావూరుజిల్లా
రయతులిదివరకే అధికముగున్నట్లును తెల్పించుచుండి నియుచెప్పిరి

అనాయ్దును ముల్లూను మరాకాల్లయారుగారు తీర్మానమున
కనుకూలముగ మాటలాడిరి.

ప్రభుత్వమునకు గా. వి. ఆర్. వ్యాభుగారు ప్రభుత్వ
త్వ మిచ్చిరి. రిసెటిల్మెంటుచేసిన ఉద్యోగులు చాల అతిభ
క్షులు. వారు చాల భవధగన రిసెటిల్మెంటు చేసిరి. ఒక్కజి
ల్లాలోని రిసెట్మెంటు నూచనల సమయంలోనికే తెట్టక చివరికి
జిల్లాలో అవ్యాధముగ తిగింపింట్టుండునగాక తంజావూరులో
ని రయతు తీ వివరములను అనంగీకారమును జూప లేదని
గా. వ్యాభుగారు చెప్పిరి.

అంతట ముర్తియ్య మొదల్యారుగారు తీర్మానము వోటు
కు పెట్టబడెను.

తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ప్రభుత్వసభ్యులును, ప్రభు
త్వనియోజితసభ్యులును, ఇప్పి నుపక్షపు సభ్యులును వోటు చేసిరి.

తీర్మానమునకు 41 య అనుకూలముగ వోటుచేసిరి. 4
చుండి ప్రతికూలముగ వోటు చేసిరి. అంగీ చేరి, తీర్మానమొడి
పోయెను.

అంతట సభ్యులు ఫలానాగలమై లేచిరి. సభ్యులు
వరకు 8-30 గంటలకు సమావేశమగుదురు. అధ్యక్షులగు ఎస్. సి.
రాజగోపాలాచార్యులుగారు ఈ సమావేశంలోకి తమ యాద్యో
గమునకు రాజీనామానోసి ఇంగ్లాండులో రాజ్యాంగమంత్రి
సంఘమునకు బోకసభ్యులుగ నియోజితులై వెడలుచున్నయన
వారిని నూర్చి పలువురు వీడ్కోలుపుటపర్యావరణమునోనుకును
ఈసాయంకాలముతో ఈనెలకు సభ ఆపురలయగును.
సాయంకాలపుసభావకములు సోమవారమునాకే ప్రతికరయిండు
ప్రతింపబడును.

స్వర్ణ సులగు

కస్తూరిరంగ అయ్యంగారు పండిత వాజపేయగార్లు

రేపు సాయం కాలము 5 క్క్ గంటలకు తిరువల్లి క్షే.టి
సముద్రతీరమున సానుభూతి బహిరంగసభ

జరుగును

త్యాగముచేతను జీవితమునంతయు, దయ మార్పునేకాభ్యుద
యము. కై భాంబోసి, దైవతమున ప్రయోజనీ సన్నిభాముం
జేన దేశభక్తులు శ్రీ యస్. కస్తూరిరంగయ్యంగారు, పండిత
వాజపేయగార్లు మరణమునకు చెప్పి పులిమండల ఆంధ్రకాంక్షన్
సంఘసభ్యులవత్తుమున నావృద్ధమౌర్యక అనరావము తెల్ల
డించుచు చెప్పినర తమిల్ కాంగ్రెసుసంఘమువారు రేపు
(18 వ తేదీ ఆదివారము) సాయంకాలము 5-30 గంటలకు తిరు
వల్లి క్షే.టి సముద్రతీరమున గావించ నెంచిన సమావేశమున సభ
యందు పాల్గొనుటకు ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘసభ్యులందరిని
గోరుచున్నాడ.

గద్దె రంగయ్య నాయుడు,

చెన్నపురి ఆంధ్రకాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

ఆక్ష్మిన్ద్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు ఇన్ద్రు కన్యకేష్టిపులు
ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీ సింహపురి సుగుణవిలాస

సభ వారు
నెల్లూరు పురమందిరమున

19 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

“ప్రహ్లాద నాటకము”

ను ప్రదర్శించెదరు

‘ఈ క్యాంప’ నాటకములో కొన్ని రంగములకు గూడ
(ట్రాప్) మాన ప్రదర్శనముగా ప్రదర్శించెదరు.

కె. దొంస్వామయ్యంగారు—హీరణ్యుడు

జి. రామచంద్రయ్యగారు—రీలాంటి

జి. రాధాకృష్ణయ్యగారు—నారదుడు

శ్రీ మైసూరుయువరాజుగారు, పోషకులు.

బెంగుళూరుసిటీ, అమెచూరు డ్రమాటిక్ అసోసియేషన్ వారు

క్రీస్మస్ పండుగదినము లంపు (23-12-23)

తేదీ మొదలు 30-12-23 తేదీవరకు

గోవిందపునాయక వీధిలోనున్న

సౌందర్య మహా లునందు

నాటకములను ప్రదర్శించురు

అత్యద్భుతమగు ప్రారంభ ప్రదర్శనము

24-12-23 తేదీ సోమవారము రాత్రి

9-30 గంటలకు సుప్రసిద్ధ నాటకమగు

“రామదాసు” నాటకమును

ఆంధ్రభాషలో ప్రదర్శించెదరు

మ.రా.రా.శ్రీ బర్లొ టి. రాఘవాచారి, బి. ఏ. బి.
ఎల్., హైదరాబాద్ కలెక్టరుగారు రామదాసు పాత్రనుధరింతురు.

విజయ మోటార్ ఇన్ స్టిట్యూట్

బె జ వా డ

మోటార్ కార్ల డ్రయివింగు, మెకానిజమ్,
రిపేర్లు సూక్ష్మమైన పద్ధతులతో, తెలుగులో,
మూడు మాసములలో యిచట నేర్పబడును. నేర్పు
కొనువాడు యీ నెలొఖరులోగా దరఖాస్తులను
డిగువ లడ్రసుకు కంపవలెను. ఇతర విషయము
లువ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును. క్లాసులు 1-1-24 వ
తేదిన ప్రారంభ మవును.

Managing Proprietor,
Motor & General Engineering Co
Bezwada,

వెల్లింగుటన్ సినిమా 953

15-12-23 శనివారము నుండి 21-12-23 తేదీ శుక్రవారము వరకు
సాయంకాలము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30
గంటలకు ప్రదర్శించబడును.

శనివారము, ఆదివారములందు మాటిని 8 గల 8-15 గంటలకు
క్రొత్త మామూలు రెండు ఆటలు ప్రదర్శించబడును.
ప్రపంచ మంతటను ఆకృష్టమున కలగలేదుదాన్ని

పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకాన్,

కడజటివారము 14,15 కథలు 4 భాగములు. క్రొత్తగా తయారైన
ఎడ్డిపోలో, కాప్టన్ కిడ్ ప్రధాన

నటనకు 10,11,12 కథలు నాలుగవ వారము 6 భాగములు
యూనివర్సల్ స్పెషల్ స్క్రూన్, సహజ భూకంపము, యో
కోమానూ, బ్రాహ్మ్య శిల్పములకు కలిగిన ప్రత్యేకము మొగలగు
నని కూడచూపబడును.

ఇంచిత ప్రభువు

సంరక్షక వర్తకపద్ధతి అనర్థక మనుట

ప్రభుత్వముల తలపెట్టిన గూడడము

స్వేచ్ఛా వర్తకము లాభకరము

లండను, డిసెంబరు 13:— డి. ఓ. కంపెనీకి సభకు అధ్యక్షత వహించిన ఇంచిత ప్రభువు ఇట్లు తెలియజేసెను:— ఏదో కొన్ని విషయములలో తప్పకట్టిన అవకాశము అంతయు కంటేనే వ్యయముకంటే తక్కువగానే యున్నది. పదేపదే పదునము చేయటం వలన నటులకు, కనిపారలకు ఇవ్వవలసిన సహాయము ఇచ్చుటకు వలసలులేదని వారల జీతమును వారు ఇచ్చేయలేదన్న నుకొనించబడినది. ఇంక నొకటి చెప్పవలసింది అనవరతము. బ్రిటిషు పరిశ్రమలు, సామ్రాజ్య పరిశ్రమలు సామ్రాజ్యమునకు నిర్వహణముగ లాభకరము. కాని అసలు స్వేచ్ఛా వర్తకములకు చాల అనర్థకము లగును. మరల సామ్రాజ్య పరిశ్రమలకు అనవరతము ప్రత్యేక ఆంగ్ల సంరక్షక వర్తకపద్ధతిని గూర్చిగాని నుంకములను గూర్చిగాని ప్రస్తావించబడినది మరల మరల చేసినవలెను. పూర్తిగా కాని నిషేధించవలెను. సామ్రాజ్యములో స్వేచ్ఛా వర్తకము చేయవలసివచ్చే, కాని చాల తొందరయినది తమ ఆదాయము నిమిత్తము ఎక్కువ ముంకములపై ఆధారపడి యున్నాడు. కనుక ఇది చాల కాలము సాగినది కాదని వాదించును. ఎరు మట్టుకు వారు తమకు లాభకరమని తోచుటకు వర్తకపద్ధతిని జరుపుకొను స్వేచ్ఛా వర్తకములో సామ్రాజ్య పరిశ్రమలకు భాగము ఎన్నియో బాగుండును. పూర్తి నిషేధించును.

సప్తమునకు కొరతము

పోయిన సంవత్సరము ఎక్కువో కప్పు తక్కువో కుతూహలములందు డి. ఓ. కంపెనీకి కనలే. అదేముగ కంటించి దాని నంది దిదియే చాలెను. పెట్టుబడిమీద దిదియే ముఖ్యమైనది. ఎన్నో సంవత్సరములకు 105 00 పానెలు జేర్చి, ఇప్పుడు మొత్తము 2200000 పానెలు జేరి. వారికి నష్టములు అంతటికిని వ్యాపించినవి. అన్ని వదలబడిన వారికి భయములే పోతవి.

స్వేచ్ఛా వర్తకము

స్వేచ్ఛా వర్తకమును గూర్చి అమెరికా గృహ మంత్రి కార్యములను పూర్తిచేసిరి. ఏమియు భయములేదు. చాల లాభకరము.

నాకాళయ మూలము

పోయిన వారలలో నాకాళయము 7 వారములు లండనులో నష్టమున వచ్చెను. అట్టి సమయమున వర్తకము పాడైనదియు పనిలేపోవుట ఎక్కువ అగునని వాదించు గుర్తించవలెను.

పనిలేపోవారికి తరగిపోయెను

దేశములో పని చేయించుకొను వారందరకు పనివాంఛ పరిశ్రమలకు వారు చేయించుకొనే తలంకవలదు. కాని ప్రజలు కఠినము కష్టముల ఎక్కువగానే పనిచేసిన గాని విదేశీ వర్తకము మరల వృద్ధియగుటకును పనిలేనివారలకు జీవనోపాధి కలుగుననుటకు వీలులేదు.

పనిలేనివారలకు జీవనోపాధి వర్తక సంఘము వారి చేతిలో నున్నది. (బ్రిటిషు యూనియన్). ఈ బ్రిటిషు యూనియన్ వారు తమనింక కలుగు కొంత కాలమున గట్టిబెట్టి అధికమండ్రికము స్వేచ్ఛా వర్తకములకు లెక్కకంటెనే కష్టమవులను కలెయించుచును తక్కువ ఖరీదు లగును. నామ కార్యము చేసినముల నిచ్చి తక్కువగంటలు పనిచేయుచు 10,00,000 మంది ప్రజలు ముఠా పోషకముగా మున్నువులు ఇట్లు చేయుట అనివారము. ఏమి జోషించుటకు సాగు 15 50000000 పానెలు ఖర్చు అగుచున్నది. ఈ భార మంతయు పనిచేయువారలకు పన్ను అన్నమాటే. పనిలేనివారలకు జీవనోపాధి కలుగజేయుటయన్న వికలు ఖర్చునంతటి లాభకరమల పంటలను వియోగింపవలెను.

సంరక్షక పద్ధతి

చాలమంది పెద్దలు పనిలేనివారలకు సంరక్షక వర్తక పద్ధతి జీవనోపాధి కలుగజేయు ననుచున్నారు. కాని స్వేచ్ఛా వారి దేశములో ఏరు వీరిదేశములో వారును వర్తకమును సాగించుట లాభకరమని ఎన్ని సార్లుగా జెప్పియుంటిని. ప్రతిదేశమును తన ఆర్థిక విధానమును తన ఇష్టమున వచ్చుటల వీరుచుకొనుటకు స్వేచ్ఛా యుండవలెను. ఏదల యు త్రిషయందరారు. యెవరు ఇంకను యునైటెడ్ కింగ్డమ్, అట్రిలియా (ప్రభుత్వము) పోటీ, అదే. వాదించుచున్నది.

కార్యకర్తలమువారియందు విశ్వాసము

తమకు అధికారమునచ్చినపుడు మన ప్రయత్నము కార్యములకు వ్యతిరేకముగా మన ప్రభుత్వము వారే పూనుకొనుటకు చేసినది మన కార్యకర్తలమువారి నాణ్యతను గూర్చి. ఏరు అధికారమునకు రావలసినది ఇతర. లబ్ధియుట వాకులేదు. వారికి అధికారమునచ్చినను రావలసినది తమకు అధికారమును వహించినది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వములకు అదే మరల వర్తకపద్ధతి వీరికి జరుగును. వారు వారి కార్యకర్తలము నన్నులేదు. (కార్యకర్తల) కాని వీరికంటే ఇతరులకు జనసామాన్యపు యోగ్యతనుబట్టి ఎక్కువ ఆకర్షియందా.

మన వర్తకము అయిదేమిటో అన్నప్పుడు పోవారికి. వారిమాటలో మున్నుబడియులే. కార్యకర్తలములకు దీని గుర్తించినది మనకు విశ్వసనీయమైనది. వారు పెట్టివేయవలసినది. వాళ్ళు విధించినది తమకు సహజము ఎక్కువగును. అది నాణ్యతకరము.

సహకారమువిలువ

అసహాయమునకు అసహకారము తమిదే, వ్యవస్థాపనము పాడైది.

నన్ను సంరక్షక వర్తకపద్ధతి యని బ్రెన్సు కత్రినా విలేజు నిందించుచున్నాడు. నేను నరక్షక వర్తకపద్ధతిని వాదించు గాన.

రైతు ప్రదేశము

జర్జనుల భయము

పరామల కొక చిన్నకత్తు

లండను, డిసెంబరు 13:— కత్తి 9-15 రైతు ప్రదేశమును ప్రత్యేక కత్తియు గా నేర్పరచెదరని భయము ది జర్జనులకు ప్రభుత్వము వారు తీవ్రమైన చర్యను తీసికొనుచున్నారని బ్రెన్సు కత్రినా విలేజు తెలుపుచున్నాడు. జర్జనులు పరామలకు బి: కొత్తకత్తులు బంపి పోయింకేదగారి నిట్లు అనుచున్నాడు. రైతు, రూపురక్షకుల క్రమిస్త్రీ ఎక్కి రైతులకు యుద్ధేక్షయను పరామలకు తెలియజేయుటకు ఒక సంఘము నియమించుడెను. దానిని గూర్చి మరల ప్రభుత్వము వారు పర్యవేక్షించువారలను జరుపవలె ననుచున్నారు. ఈ సంఘము నియమించ బడినపుడు రూపురక్షకులకు మరల ప్రారంభించుటకు ఏర్పాటుల అలోచించ వలెనుగాని పెద్ద విధానము నాలోచించ రాదు ఉత్తరపురమున దెను.

ఈ సంఘము వారు సామ్రాజ్య పరిశ్రమల (కాకెట్టి) పన్నులను వ్యయము చేయుచున్నారని, పరమార్థము చేయుచున్నారని రైతు ప్రదేశమును ప్రత్యేకముగా కార్యకర్తలకు ఒక రాజ్యముగా నేర్పరచుటకు రంగు తెలుపుచున్నది బ్రెన్సు కత్రినా విలేజు తెలుపుచున్నాడు.

జర్జనుల చిత్తులు

కవిటీవారికి కర నులకును జరిగిన ఏర్పాటులు కత్తి లిపు లేకాటుల లనియు పారికామిలలో, జేసికొన్న ఏర్పాటులకు కార్యకర్తలకు అంగీకరి చేయవలసి జర్జను ప్రభుత్వము వారు తెలియజేయుచున్నాడు.

అధిక ప్రతిభతో అదాయపు నిలగను తయారేయుటకు రూపురక్షకులకు పరిపాలనాధికారము ఎరిగినో లేక లేదని వీలులేదని జ్యూక్ ప్రభుత్వము వారు పోయింకేదగారికి తెలియజేసిరి. కాని ఎట్టివరకులను జోరుటకును జ్యూక్ అధిక పరిశ్రమల విచారకమున నందుటకు వీలులేదని బ్రెన్సు కత్రినా విలేజు తెలుపుచున్నాడు.

జర్జనులు తమకు ఒక పోయిన ఇంకను తలంచుటలేదని యునైటెడ్ కింగ్డమ్ అసభ్యులకు అసభ్యులకు పారమార్థ్యము గాదు తెలుపుచున్నాడు.

మరల ఎన్నికలా??

కార్యకర్తల ప్రయత్నములు

మగ్నోవాల్యుగాతి కలవరము

కీల్స్, అర్ధరాత్రి 14:— జనవరి 8 వ తేదీన పార్లమెంటును కలిసికొనెద సని బార్నిక్లగాడు పార్లమెంటును సంవత్సరికి తెలియజేసిరి.

కార్యకర్తల ఎత్తులు

అనవరతమునా (ప్రభుత్వ పార్లమెంటు) వహించెద మని కార్యకర్తలమువారి కార్యకర్తలకు వర్తకము తెలియజేసిరి. పార్లమెంటును వేళ మగునపుడు ఎత్తలనీ ఎత్తులను గూర్చి చర్చించిరి.

ఎంటోను కలిసి ప్రభుత్వము చేసినది, కొయిలిమను ప్రభుత్వము వూడ వనకొనిరి. కాని వారలు నాయకులతో సలహాచేయుట వారి సహకారము నుగించు జరుగుననిరి.

ఎంతక తు సహకారము వచ్చేమింకవలెనని గూడ చర్చించి. ఒక్క కార్యకర్తలమువారి ప్రభుత్వము నోపించలేదు. కాబట్టి అట్టి సహకారము లేకుండనే కార్యకర్తల ప్రభుత్వము చేయవలసి మేర్పరచెను.

కార్యకర్తలమువారి కార్యకర్తలకు తర్జుమానును ప్రేమ యూనియన్ కాంగ్రెసు సాధారణ సభ వారు సంప్రదింపుకొని యిందు తీర్మానములు జేసికొనిరి:—

(1) కార్యకర్తలమువారి కార్యకర్తలకు మగ్నోవాల్యుగాతి యందు న పూర్ణ విశ్వాసము నున్నది.

(2) పనిలేనివారలకు జీవనోపాధి కలుగ జేయుటకు ప్రభుత్వము వారు చేయవలసినది కరుణము తెలియజేయువలెను. ఎప్పుడును అనుకొనని వారందరకును ఉద్యోగములు కావలెనని మగ్నోవాల్యుగాతి కోరుచున్నాడు.

వీరిని భయ చాల ఎక్కువగా నున్నది. ఇ.యే మగ్నోవాల్యు గారిని వాదించుచున్నది. కాని ప్రభుత్వము కిది కర్తవ్యమే. మాట్లాడు ప్రభుత్వ, కింగ్డమ్, రిస్కలు, పార్లమెంటు, ప్రభుత్వము సహాయము చేసినవనిరి. కరుణము ఏదైన చిత్తులు అచ్చిన ఇది చాలము. ఇంకను చాలమంది సహాయము చేసిన మనరని తెలియచున్నది.

ఖరీదా

తమగాని, ఆగానాను గాటిగాని తమకు రావలసిన ముందు జోషయ కలుగజేసికొను ఉద్దేశము తమకముగతము లేదనియు కలుగజేసికొను ఉద్దేశము తమకముగతము లేదనియు ఎన్నటికినీ ముగిసినదియనియు వారి ఖరీదా పనించి ఏమియు నిర్వహణకు తెలియజేయుటకు ఇష్టము చేసిపోవచ్చు సనియు కలంబి ఖరీదాచేయవలసి స్థితికి వచ్చియుంది నున్న మరలముల యొక్క విశ్వాసము మాటగొను. టుల జేయుచున్న తలంపుతో తమకు అసంతోషానికి తెలియజేయుట యుచిరమని కలంబి వారమనియు తుర్కీలో ఏర్పడిన ప్రభుత్వమునకు అటంకము కలుగజేయుట తమ తలంపు గాదుయు మా కట్టితలంపు గాదని నూదిండు మా కెంతయు కోము నున్నదుయు అమీరాలి గాదు ఇస్మీతుపాషా గారికి బ్రెన్సు కత్రినా ప్రభుత్వము నిచ్చిరి.

తంజీవు రేపు

ను గూర్చి (మెదిలి) బ్రిటిషు యూనియన్ వారు నిర్వహణచేసికొనిరి. ఒక బిడెంబడికను తయారుచేసికొనిరి. అధికారమునకు నందిరి. కొద్దికొనులలోనే బిడె బడిక సంకతముగా వచ్చును. ఈ రేపును మరల నిర్మించి పరిపాలనము చేయుటకు ఒక అంతర్జాతీయ కంపెనీని ఏర్పరచవలె ననుకొనిరి.

యునైటెడ్ కింగ్డమ్లో పనిలేనివారు

యునైటెడ్ కింగ్డమ్లో పనిలేపోవుటకు చాలమంది వాదించుచున్నాడు. కాన దీనిని నివారించుటకు ఇకమిద ఇరవయ యునైటెడ్ కింగ్డమ్లకు కలసరావంద జేయవలె కార్యకర్తలనిర్మి తెలియజేసెను.

టుంటుభామను గూర్చి జోరికెన్నయు దిక్కుమైన పని వానితనముతో చేయబడినది. దిక్కుపొధములో అనుకుంటున్నది

జర్జనుల కొత్త యత్నము

రూపురక్షకులను గూర్చి ప్రత్యేకముగా తమతో రావలసినములను జరుపవలెనని బ్రెన్సు ప్రభుత్వము వారు కోరుకుట తెలియచున్నది.

రుధిరోద్ధారి నం||రంమార్గశిరమాస శు||ర, శనివారము

గ్రంథ పరిచయము

స్వరాజ్య సంవాదము:— ఇ య్యది కొండకల్లి జగన్మాధ దాసుగారిచే రచింపబడినది. ఇందు శతకృత్యూత మగుపాటలు వ్రాయబడినవి. శతసేతులందరును కలింత పీఠమునను పాడుటకు తగియుండునట్లు రచింపబడినది. వెల 0.2-0. వలయువారు గ్రంథకర్తగారిపేర స్వరాజ్యగ్రంథ మాల్యదని అని వ్రాసిన బడయుగలరు.

శ్రీకావ్యనిధి చలికాని లచ్చారాయ నిర్యాణ స్మృతి:— ఇది శ్రీలచ్చారాయగారి యాస్థానవి యగు నర్చి వోలు రాధామాధనగారుచే రచింపబడినది. ఇందు శ్రీకావీ సేతనుగూర్చి విపులముగా వర్ణింపబడినది. అందరికి నుచితముగా వంపబడును. వలయువారు గ్రంథకర్తగారి పేర శ్రీకావ్యనిధి వ్రాసి వలయును.

శ్రీరామ శతకము:— ఇది యొక యేకప్రాసగద వర్ణకవికము. గ్రంథకర్త గోదావరి జిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా తాపేస్వం గ్రామవాస్తవ్యులగు వీనుగు తిమ్మరాజు గారు. పద్యములన్నియు సర్వజనుల కర్థమగు తెలివి తేటతెల్లముగా భక్తిరసముగా వ్రాయబడినవి. వెల నిర్ణయింపబడలేదు. వలయువారు గ్రంథకర్తగారిపేర వ్రాయవలయును.

నీతిపద్యరత్నావళి:— ఇది ఆధునిక నవ్యకవిత్వతైలిక చేసిన నీతి గ్రంథము. గ్రంథకర్త మక్కపాటి వేంకటరత్న కవిగారు ఇది బాల్యకల్ప తోపయోగములగు నీతుల బోధించు అనేకవిషయములు గలవు. కవిత్వము రసవంతముగను తేటగను నున్నది. గ్రంథము వెల 0.1-0 వలయువారు గ్రంథకర్తగారిపేర కారదారత్నమాల అనుననమారు అగ్రహారం అద్దంకిపాట్ల గుంటూరు జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

స్వరాజ్యతత్వము:— ఈచిన్ని పాత్రమును శ్రీయుత కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహసోమయాజులు గారు రచించిరి. వీరు శ్రీకృష్ణజన్మస్థానమగున్నప్పుడు వ్రాసిన శతకృత్యూత మగు కీర్తన లిందు పొందుపఱచి ముద్రింపబడినది అన్నివిధముల పాడుట కనువగుటలు వ్రాయబడినవి జాతీయ ప్రబోధమున కీపాట తెక్కుడు తోడ్పడగలవు. వెల 0.2-0. వలయు వారు గ్రంథకర్తగారి పేర కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసుసభ కార్యాలయమునకు వ్రాసిన బడయుగలరు.

విద్వికథలు - హిందీశిక్ష:— ఈగ్రంథము 88-వ శేషము మహాభారతము నేవలేను సంకల్పించిన విద్వికథలుల నిమిత్తము అఖిలభారత కాంగ్రెసు సన్మానసంఘము వారిచే ప్రచురింపబడినది. గ్రంథకర్త హృషీకేశ్ కర్మగారు. దీనిని పఠించిన విద్వికథలులు సభకువచ్చిన హిందీ ప్రముఖులతో బాగుగా సంభాషించి వారి భావములు వీరు వీరి భావములువారు గ్రహింప వీలుకలుగును చాలయంతయోగిరమని చెప్పవచ్చును. వెల 0.2-0. వలయువారు గ్రంథకర్తగారి హిందీ ప్రచారవెన్ను 52-54 బిగ్ ప్రింటు ప్రెస్సిన్ మద్రాసు అని వ్రాసిన బడయుగలరు.

గ్రామ కరణముల పరిశోధన:— ఈ గ్రంథ యొక్క మొదటి భాగము (గ్రామశిక్షణ) మా కార్యాలయములలోంచినిగ్రంథకర్తగారిచే లక్ష్మీనరసింహగారు ఇయ్యది గ్రామమునకుల యుపయోగార్థమై రచింపబడినది.

ఇందు వర్తమానేనువారల ప్రశ్నలకు అందుకు తగిన సమాధానములు విపులముగా తెలుపబడినవి గ్రామ మునకులు తెక్కుడు పయోగకరమని చెప్పవచ్చును. వెల 0.2-0. వలయువారు గ్రంథకర్తగారిపేర కాకినాడ తాలూకా జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

అతియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము:— వాస్వానీ పండిత విరచితము. ఈశ్వరప్రయరణాలయమువారిచే ప్రచురితము. జోన వేంకటరావు కర్మగారిచే వివర్యవార్తము వంపబడినది. తామే అంగమున నున్న వాస్వానీగారి గ్రంథమును తెలిసికొని మని వేంకటరావుకర్మగారు స్వదస్తూతో నందువ్రాసిరి. అంగ గ్రంథము ముద్రపడినది. అతియాఖండముయొక్కయు, అందు ముఖ్యముగా భారతదేశముయొక్కయు విజ్ఞానమునందలి రహస్యమును రసితలకము జిజ్ఞాసువులకును తెల్లదించుచున్నది. తెలిసింపు చక్కనితెలివో నున్నది. గ్రంథము వలయువారు చెప్పినట్టి వారాయణ మొదటిపేర్ 17-వసెంబరు గృహమునన్ను ఈశ్వర ప్రయరణాలయమునకు వ్రాయవలెను. వెల 0.8-0.

శ్రీగోదాచరిత్ర మారికథ:— ఇది వైష్ణవగ్రంథముల ప్రథమమును. దీనిని బృందావనం రాఘవాచార్య కవి గారు రచించిరి ఇందు శ్రీవైష్ణవ మతమునకు ప్రాబల్యములగు పన్నిద్దర శ్వాసల కథిమానపుత్రీకయు రామానందాచార్యుల వారిభిమాన సోదరియై శ్రీవైష్ణవులకు మధ్యోపాదేశభూతులగు శ్రీగోదాదేవి చరిత్రయంతయు మారికథామతమున వైష్ణవభక్తులు కలిపి యోగ్యమగుట్లు రచింపబడినది. ఇందు శ్రీగోదాదేవి చరిత్రపలుముగ వాగుగా ముద్రింపబడియు నున్నది. చందాదారులకు 0.4-0, ఇతరులకు 0.6-0.0 వెల నేర్పరచిరి వలయువారు శ్రీవైష్ణవ మంత్రాచార్యులకలిగి గారి పేర వెంటపాడుకు వ్రాయవలెను.

భీష్మప్రతిజ్ఞ:— ఇది యాజుర్వేదముల నాటకము. ఇయ్యది రాజమహేంద్రవరకాళాలంకృత వందీతులగు మల్లాది సూర్యవారాయణకాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది. తెలి మును మధురముగ నున్నది. ఇందు భారతకథలోని భీష్మధుతి కిండ్రి యభీష్మమును తీర్చి తాను భీష్మించి బ్రహ్మచర్య ప్రతి మూటగుగూర్చి కాటకరూపమున వ్రాయబడినది. గ్రంథము వెల 0.12-0. వలయువారు గోదావరి బుక్ డిపో రాజమండ్రి, యని వ్రాసిన బడయుగలరు. వీరి కవితామాధుర్యమును చదువుకుచు చది చూపుటకై యీక్రిందివర్ణములు ముద్రించుచు న్నాము.

చ. వదలయు జాలనక బ్రతుకెట్లుగలం బ్రదాకంక మెయ్యెడ? సురసుందరీమణుల నీ నీచని దీనియంద మెక్కడ? నది నోడ? ద్రిప్ప మెయి గానిఁజేసెడిఁ ప్రవృత్తియెక్కడ? నటా నెమిసుకులపము దీనికేర మెయ్యెడ? మ. స్వగదా? కా దినుం దతండు, వతిర భాలోలుఁడా? కాదు త, త్తగణి నుడక రాఁ దరిండు, వతి నుతమా త్తవా దానో? :ర్భు, సామ్రాజ్యయుగ్మభుం దరిండుభూసం చారియే? యీ మనోహరుఁ డిం కెప్పుడ? - సాగవం చడఁడో సాకారి సా దర్శమో!

బ్రహ్మవిద్యాశ్రమ ప్రచురణములు ప్రథమసంచిక అనామదాదారున స్థాపింపబడిన బ్రహ్మవిద్యాశ్రమము పక్షమున వి. వి. భిక్ష. యం. యే. బి. కాం. డి. డి. గారిచే సంపాదించబడి బ్రహ్మవిద్య, నీతి, హాఁదారి, వ్యాధినివారణము, భగవదానందము మొదలగు భక్త్యుద్బోధకవిషయములనుగూర్చిన వ్యాసములు కలిగి యున్నది.

పత్రికా స్వీకారము

శ్రీశాంత్యాశ్రమ ప్రచురణములు తోటపల్లి, గోదావరిజిల్లా. ఆశ్రమముయొక్క అభివృద్ధిని గూర్చి యొకపడిన సదభిప్రాయములు వివరించు నొకచిన్ని పాత్రమును, స్వస్తి వివరించు నొకచిన్ని పాత్రమును, ఆశ్రమమునకు సాయముజేయ ప్రార్థించుచు నొక చిన్ని పాత్రమును ప్రకటింపబడినది. ఆశ్రమము కీర్తికేధులగు రాధాకృష్ణస్వామిలవారి స్మరణార్థమై శ్రీమదోంకారస్వామిలవారిచే స్థాపింపబడినది. కావున భక్తుల కాదరప్రకృతియై యున్నది. ఆశ్రమమును గూర్చి సదభిప్రాయము కలవారను, దానికేయోభివృద్ధుల గోసవారు దీనిని కలిపి ఆశ్రమమువారు కోరినీరిని సహాయము గావింతురుగాక.

రెడ్డిరాణి:— ఇది యొక సునిత మానవత్రిక. సంగచందా మూడురూపాయలు. గోదావరిజిల్లా రాయవరమునందలి రెడ్డి బ్రదర్సువారిచే మల్లిడి సత్తిరెడ్డిగారి సహాధకర్త్యమున ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇందు వారి స్వతులజాలేగాక ముద్రపడిన కవులు, పండితులగుడ వ్యాసములు వ్రాయించునారు. ఇయ్యది రెడ్డయొక్క పూర్వపు బ్రహ్మకృష్ణమును సంపాదించుటకు పాటుపడగలదు. రెడ్డలో మహారాజులు, జమిందారులు, గొప్ప భూస్వాములు విద్యాభివృద్ధి గలరు. వ్రాసి నిర్విఘ్నముగా నడువబడగలదనుటకు నందియులేదు. రెడ్డిసోదరులు తమకులపత్రిక భిక్షుధిక తోడ్పడి అచిరకాలముననే తమ ప్రాచీనత్రుతిధమ బడయుదురుగాక.

సారస్వత సర్వస్వము:— 2, 8 సంవత్సరాల ఏలూరి పాటి రామభద్రచయ్యులుగారిచే ప్రచురింపబడిన వైపరీతియొక్క 2, 8 సంవత్సరాల వందీమలలో నందుకొంటిని. 28 సంవత్సరములు బ్రహ్మకీర్తి, వేదాంతము, నన్నయభట్టశాస్త్రిశాస్త్రి నోపాధ్యక్షము, మహాచరిత్ర మిదలగు వ్యాసములును, చందనరచ్చ, టక్కరి, నీతికవిజ్ఞాన, మొదలగుఖండ కావ్యములు, దేశభరాజసందన చరిత్ర, చంద్రప్రభ, మొదలగు ప్రబంధములును ప్రచురింపబడియున్నవి. 8 వ సంవత్సరము కవిమహర్షి, కర్నతుడు, కర్మము పలుకుటలకు పలుకూ అను విషయములగుర్చి పెద్దురాజు లక్ష్మీకలిగారును, దారిద్ర్యమును గూర్చి దివాకర్ల కామేశ్వరరావుగారును, మృత్యుశక్తిని గూర్చి జనమంచి సీతారామస్వామిగారును, సేతుగూర్చి జంధ్యాల వేంకటేశ్వరమును స్త్రీవర్ణనము, అమృతవైద్యవిధానమునందలి యొకవిషయము చేరు వాడబడినవియును గూర్చి మ గిహూశి వేంకటేశ్వరగారును చక్కని వర్ణముల వ్రాసిరి. చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహులుగాని నీతిగీతములను, దశక సూర్యప్రకాశరావుగారు భాగవతములు రాజవైష్ణవ చిత్తుల శ్రీరాములుగారు “అధునిక కవులు” మల్లాది సూర్యవారాయణకాస్త్రిగారు శ్రీ విజయరంగ చొక్కానాథుడు, పొరంకి రామకాస్త్రిగారు ప్రభావతీ, పద్మములు అను విషయములను గూర్చి వ్యాసములను రచించి ముద్రణము చేయగ నున్నది.

సత్యవత్స పాఖ్యానము

ప్రతి 1-కి ధర యు 1-0-0. హాస్టల్ యుప్రత్యేకము. ఇయ్యది సర్వపురమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగూని వ్రాయబడిన క్రొత్త కావ్యము. ఆంధ్రభక్త కావ్యాలము, 7, రంబుకెట్టిపేర్, మదరాసు

7, తింబు శిట్టివీధి, మద్రాస్

527

५३

మాత్సర్యము

దిగ్విజయ భాగము

‘(శక్తి రూపంను తొలగింపు చేసేటే?)

ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಏಕ ರೂಪದ ಉಪಗ್ರಹಗಳಿವೆಯೇ?

ప్రేమనుండి నశ్చకుఁ డెచునది

దానికర్పించు మర్కటాభినయ ముక్తి   ఆ. గీ. మా.

స్వయత్రభిక్షమై, అన్యభూయిష్టమై, అపూర్వకీర్తన
విభాగ్యమై, అంకతుకాద్యా పరిపూర్ణమై దుర్యోహముఁజూచి
యూహ, సంకాపనహాసనహాసంబులం జూచుచు, భూతి
మరిల్లి-యనకన్నాల్లి-యనరెల్లులరల్లి- కడుపుకలిం-జ్జేమనకలసి
నదాకే అ యోగర్థప్రీతికింక దుఃఖపాటాకే అఖిలజగద్విల
యమా కపిప్రసాదమున పునర్భరమొంది పగల అమృతజల్లెయ్యిల్లి
కింక పుట్టుకటాకే సర్వజగదభిజ్ఞాత్పితృయన చరాచరభూత
సృష్టిసరితయొ, పేమమయ మొనర్పగల రిక్తతానమలకా ఈ
యనంతదిభేద మతాచారప్రాంబుకొకే ఏర్చి తానెవత్తయన,
ప్రజానమలకా కామింకల ఆర్యసంతానమలకా ఈ దోర్భాగ్య
దాస్యోకభోగజీవనమాకే

కాలవేదంతో కనాగ్రహమాలేడు. ప్రారబ్ధమునుబట్టి తిరమొంది. వైదమును నిందించి ప్రయోజనము లేదు. ధర్మగుంధాక్షుడు మని వార్జయిండు.

ప్రకృతిరహస్య మెరిగిన ప్రాజ్ఞులకు, రాజపోలసామ
రహస్య గ్రహస్యము కాదు. విరుద్ధము లేదు. కాశమీరముల
నతిశయించురాదు. పొందవలసినది పొందకలేరను, పోవలసినది
పోకమానదు, దైవ్యసాహసము ఎవరికైతెలుములు. కత్తెల్లా
సాములు, పొదిపెట్టయోజనములు. భయభ్రాంతులు, శకున్యభా
వములు. నీచారి నీచములు. భయవిరహితత్వమే మానరత్వము.
మానరత్వమే దైవత్వానుభవము. శకున్యపరిత్యాగము.
మానరత్వపరిహరణము మూలమే శరత్వము.

శుభ్రులవారివ్యాపీయే, స్వార్థోద్దేశకార్యైః, శుభ్ర
 క్షణేనోద్వేగస్థానంధానానైః, బుద్ధియంతిరీతి లగుమాన
 వుల, ఎట్టిశుభ్రశుభ్రభావ దుర్బలత బహిష్కరించుటలపాట
 చేయుచున్నదిగి ఎంత దుష్కరత నన్నిపాఠమున పాటవైచిది
 ఎట్లు విశలప్రభులజేయించునుది. సంఘమా నెంతవిచ్చిన్నదిగి
 దెచ్చినది!

మరసామరగ్య మెట్టి యాసామమనకు పాలై నదో, నం
 ఘ మంతి కత్కుడధమాధమగతి కీర్త్యబడినది. నంఘ మంతివంటి
 పునఃధరించునదో అంతివంటి శ్రేష్ఠీశక్తిశ్రుత్యానానంపా
 నన మనంధనము. అక్రైర్దర్శనమన, కాదినకార్యమే మా
 న్మనీః ద్భువనోవాదమే గదాః అంజలి ఫల మేమిః దాఖనం
 భవమిమదమాలే కావా!

దేశమును ద్రవ్యమును విడిచి తేలియ నుభయమును గల
జాత్యులును లెటుంగక, విమోచ వివాదములను, కర్తవ్యము
వ్యవహారమును సానులరక్షక, కుటుంబరక్షణను కనురుల నర్పిం
చి, స్వానాంభావము లుంకింపజేసి, ఆత్మగౌరవ మదవిసా
లించి, పూర్వకుల్యాదాం దర్శితసౌభాగ్యమున గలిగి మాట్టించి,
ఇట్టి యజన్మారాజ్య కృష్ణము విచ్చిత్తిమి? ఇంత యానాధానాథుల
మెప్పుడు జేతిమి?

అనాథలమై, యవధంతులమై, ఆర్యసంస్కార విరహితులమై, ఆదర్శభూతికభావభరితులమై, అనధికా సంభవశార్య కరుణలమై, అజ్ఞులమై, మృదాకాలయాపనయన జీవిత

ములయందును, కళాశాలలయందును, రాజాస్థానములయందును
స్వనాథుల స్వనామలయందును లిఖితగ్రంథములు జాగ్రత్తపెట్టఁ
బడియున్నవి. ఇప్పటికింక నవి జాగ్రత్తపెట్టఁబడుచున్నవి. దును
రాజధానిలో ఇప్పటికిని నిలిచియున్న లిఖిత పుస్తకభాండా
గారములలోపల చెన్నపురియందు వెలసిన ప్రాచ్యలిఖితపుస్తక
భాండాగారము ప్రసిద్ధయయినది. ఏకాదశ శతాబ్దమున ధారా
మండలభూరుగు భోజమహీపతి యొగ్గుత పుస్తకభాండాగార
మును స్థాపించెను. పూర్వకాలమున గొప్పవైన ప్రత్యేక సార
స్వతనికెలములు పెక్కులు వెలసి ట్లు (క్రీ. శ 620 వ సం॥ ప్రాం
తముల సంస్కృతకవిలెల్లజుఁ డగు బాణునియొద్ద తన యువ్యము
నిర్వహించునట్లే లిఖితగ్రంథపాఠముఁ జొరకుదు గలఁడను సంగతి
నలన భువకఁ డెల్లము కాంగలదు. కేటికొను హిందూదేశమం
దంతిజను (బాహ్యజాధీమమున సంస్కృతి లిఖిత గ్రంథములు
(ఆచార్య తంపవని) గల ప్రసిద్ధసారస్వతనికేతనములు గలవు.

మాట సంకల్పించుకొనుచున్నదా! పురుషార్థముల బూడిదపా
లొనర్చుచున్నదా!

సమాజ మింతద స్థితియందుండ, భిన్న భావము లింతవిస్తృత
భించి యుండ భాగ్యభోగ్యులు లభ్యులగుచి, పరమదారిద్ర్య
దగ్గర కాక యే, స్వాయ త్రముజేసి ఇహపరదురులమై, దాసాను
దాసులమై, 'బా'సా'గ్రాణ్య'భ్యాతి, భారితాకమునకంత
కు నాపాదించజేసి నన్ను కల్గి :దు పేరితగాల్చి, నీచుండిత నిర్భా
గ్యదామో'దకలమై, హేయాతిహేయమును నీచాతినీచస్థితి
యందున్న సంఘమును బాచుచు, చూడబట్టు :టించు, ఓ పండిత
'శ్రేష్ఠులారా! మీచేయదగిన కార్య మేదియు లేదా? మీయిల్లా
కొన్నుతత్వసానులనుండి, కదలి రారా? మీ నిర్గణులను సమా
ఖుల క క్యాసారము లేదా? మీ సోదరులు, మీజేషియులు,
మీర క్రమాంగములకొని రక్తమాంగసంబంధములు, మీ సహాయ
ముకొర కేర్పరుచుండ, కొంపలుకాతి, మరులుగడి, మానము కో
ల్పోయి - మహారోదనధ్వజముల భూమ్యాకాశములు బ్రద్ద
లు చేయుచుండ, మీరు వినుచుండుట లేదా?
కనుచుండుట లేదా? ప్రాజ్ఞులమనుకొను
మీ కీడిధిరాఃధ్యప్రాబ్ధ మేమి? 'అత్తక బిన్నభూతాని' యను
అదిగ్రహన కార్య లబ్ధింపఱుననమి కీపాపాననద్యకష్టవియ
ము లేకృతినందించుచునీ స్వార్థతత్పరత్వమే మీ మహి
మాదుగదా? మీ కొంపక నెప్పంటుకొన్నప్పు డింకను, స్వార్థ
మేమి? సంసారిమేమి? సమాజమేమి? కర్మకాశమే తటస్థితి
నది. తటస్థి-చుచున్నది. అపై మీరేల? రండు. సమాజము నుద్ధ
రింపుడు. జేతమును సంక్షింపకొనడు. ఈ సమయమే వాటివ
చున కి, తరణోపాయము లేదు. ఇందు మరెవరద్దము లేదు.
మానభంగము కాదు. 'అహమస్మి, యనువాని? ప్రాణభయమును
లేదు. మీ సోదరుల సందర కాగిలింపుడు. కార్యాకర్యముల
చర్చింపుడు. మమ్ముద్ధరింపుడు. మరేమా భిన్నమై పోయినది.
మిమ్ముద్రుండుకొనడు.

సంఘమా విచ్చిన్నమై పోయినది. ఇంతకు, మీ సాం
కర్మవాదోపవాదము లిట్టి సాంకర్మ్యముకాని వేదికి వన వర్ణా
శ్రమ ధర్మములు, మన పూర్వాచారములు మచ్చివేసిన మిగిలి
యున్నవనియే మీ యభిప్రాయమా? అప్పు యెట్లు పునరధ్యక్ష
పదపయలనో, మీ కెఱుంగుదురా? శ్మశ్రులచే సంపాదించబడిన
వర్ణాశ్రమ ధర్మములు, స్మశ్రులతోను రిరించుటాశ్చర్యమా? మీ
జెకిము, మీ కాసనము, మీ కేడ్చినకన్నులు గదా? మీశ్మశ్రులు,
మీ వర్ణములు, మీ యాశ్రమములు, మీ ధర్మములు, నిజముబడి
వలసినది. మీరాజ్యమా? మీ కాసుమా? మీ ద్రౌశ్వర్యమా? మీ
యాలోగ్యమా? మీ చదువా? మీ గంధ్యయా? మీ యాచా
రమా? మీ విధానమా? ఏమిన్నది? సర్వమును పరాధింపై
యొప్పుదిగదా?

ఓ! అక్షిః చక్రవర్తులారా! అసిఃశబ్దార్థమైన మీరు
గుర్తింతురా? ఈశ్వరుడు సర్వాంతర్యామియని మీరొప్పుదరా
లేదా? మీకును, సాంకర్యభీతి యేల? దేహి సాంకర్యము? కర్మ
మునకా? మరెమునకా? సాంకర్యము గాకుండ నేమతమైయెట్లు
వచ్చినది? ఏర్లమైన ఎట్లు నిల్వినది? పానీ అపూర్వైశ్వర్య
ముమాట యే! మీమతమేమి? అది యెందున్నది? మీజాతిర్లయ్య
లేని? ఆచారభూయిష్టమలే. జాతిర్లములనిగదా మీరు చెప్పవలసి
వది! మీ పూర్వాచారములను మీరు యధాఃథిక అనుగమించు
చున్నామని చెప్పవలరా? మీ మతమేమో అనుభవమున మీ
కెఱుంగుదుమని రిలంచుచున్నార? సాంకర్యప్రశంస యెన్న
టికిని చేయకుడు. సాంకర్యమే ప్రకృతిరచనశ్రమ! సాంకర్యమే
మగమరిణాదుడు. సాంకర్యమే అనుభవపరమార్థము.

ఓ, సవారినులారా! శ్రుతి ధృఢపురుషుడగుమే కర్తవ్యమని తలచుచున్నాను కాననుమే మీరు యిట్లు సాధనము. కాననుమే హస్తాంతరుగునగునను, మీరు పొందవలసిన కష్టము లనేకములున్నవి. ఆభాసితిమై ధర్మసంస్కారసాక్షిదాహులులగు సర్వసాంకర్యమే వేయిమడులగుట గణనీయము. దూరముగ—పరిశ్రమముగ—నుండిమనుకొనుచు, లోకము సాంకర్యమైపోవుచున్నదని హాహాకారము లేల చేయుదురు? ఆ వరమసాంకర్యాభ్యాసించి మీరొకరిని మీ పితృవశులను నూడ నున్నారని యిప్పుటికిన అర్థమవేసికొనుదు. కర్తవ్యము మీకే బోధపడగలదు.

వర్ణాశ్రమధర్మములే హిందవమనాద్యాశ్రమైశామములు. కాని కాల మాయావిధిస్థితుల ననుసంధించినపట్ల మి యిట్టి కష్టముల కించుకంత తగ్గివేసినాముకదా? మీ వివేచిభా వముల కింతత్యాగ మవసరము లేదనియే తోచినదా? మీ సంఘసంరక్షణ మిమరువిరుద్ధమా? మీరు సామ్రాజ్యముసామ్రాజ్య

త్వసానురాగపాపభూతులేకాదా?మీనీతికాస్త్రములే XOXలో
కలిసినవి? మీ మాతృపూజా సమారాధనాక్రమం లే వట్టి
పాలై ఐవి? మీ స్కూల్ ధర్మకాస్త్రము లేనవ్యానులవే? బడినవి?
మీ రింకను మాక్కుచించుకొని చేతు దగినకా్యా మేడి?నువ్వుది
కోట్ల మీసోదరు లలోనుని యేడ్చుచు, కట్టుకడ్డము తన గూడు
నులేక నిస్తేజస్కులై నిర్విర్యులై, అల్లాడుచుండగా మీ కిచ్చి
పోకడల నేమి వరమార్చియున్నది? తోడివానివాళనముతో పాటు
తన శాశనమునకు దారిజూపు మహావమాఖుని ప్రయోజకత్వము
నేమని యభిసందింపలయునో X దా? ఆరిన, పురుషుడనీ, పురు
షుని యని యేల పింజవలయునో X దా!

కర్ణాశ్రమధర్మమెక్కడు? ఎప్పుడు మనము మనమోడుమో అప్పుడు. ఎప్పుడు మనకు స్వాతంత్ర్యసర్వస్వ భాగ్యమవడమో అప్పుడు. అంతవరకు త్యాగమే కర్తవ్యము—కర్మత్యాగమే కర్తవ్యము—ఏదిధర్మ సర్వసంఘభావనాను కేంద్రీకరించుటయే కర్తవ్యము. కర్మకర్మగురుమైతిమేని కర్మవాళిమే, నిద్రించును.

ఓ, అగ్రజన్మలారా! సాంకర్మభీతి మాకును కలదా?
పద్మితన్వరసంకారుల రిగు జరమపాదనలరగు మీ కీభీతి యేల?
ఏభీతియు నేలకి మీరు పద్మక్రలరని మీఁఁబుగరా? నరమనన
ప్రశంపచమనకును మీరే యగ్రజన్మలయగదా? మీ కానుమాన
నే లోకక్రమమును పరిపాఁతిపటపివలసినిది గదా? మీ నంపర్క
సమావేశములనే ప్రాణికోటి పునీతము కావదలయును గదా?
మీకును సాంకర్మభీతియేల? గంగాసంస్కృతమున చందాఁడు
ఁబ్రెక్కుడు కాదగినదా? గంగామరితియే అపవిత్ర కాదగినదా?
యోజుంతుకొనుదు, మీకింకను సాంకర్మభీతి యేల? పాలకుల
కానింపలసిని మీ కీదా న్యభూతి యేధర్మకాన్త్రయ విధింపినది?
ఏమరము బ్రబోధించినది?

కర్తాశ్రయభక్త్యుపాసనలతో జీవించుచున్న ననియే మీయాశ్రయమై యెడల మీభక్త్యుపాసన మీరు మునుస్సుందు నెంతవచ్చును. మీరే అన్యవర్తనలతో మూర్ఖభక్తులగుండు. తదితరము మీమార్గము నవలంబింపనివారు. మిమ్ము గౌరవింతురు. ఆ తిరుగానము కల్పావృత్తియందున్న మీ మేల్మించుకొనదైన గౌరవింపబోవమనుమి? ఇట్టి అశుభితులైన మీరు వర్ణాశ్రయభక్త్యును మొత్తము కొనిన శ్రయోపాసన మీమికి మూఢాచారపరాధములై తోడిమానవుల కొంచుకొనునగు జూచు మీ స్వాధీనములందు శుభితికలదు. అన్యవర్తనలవల్లను బుననే అశుభితులగు మీ జన్మములకు లేజుభాగము లేక? సర్వాకార్యకరణములయందున్న మీ బుద్ధిసాక్షాత్తమునకా, బ్రహ్మ గౌరవిమీయదగు; ఇది కర్తవ్యముంను నునింపదా?

అట్టి తేజఃప్రభావములు మీయెడ లేనప్పుడు బ్రాహ్మణ
వర్ణమీకరకే సర్వధివృద్ధిమైవదని తెలిసికొన గలదా? తెలిసి
కొని బ్రాహ్మణోద్ధారణ మొనర్చవ గలదా?

పూర్వభర్తములు, పూర్వార్థచారములు పూర్వ సాంత్వ
 చాములన్నియు, పునరుద్ధరింపబడవలయునని గాని, ఇందు
 కొందరు పవిత్రులు, కొందరకపిత్రులును, కొందరధికులు, కొంద
 రధిమానులు, తాన్నెరిచెప్పదగువా? కావనిచో ఎందుండే
 లుననస్థితికి వా డధిమత్వముం దున్నాడనుకొనడు. ఏ కాలమానమున
 భారతస్థలి బ్రాహ్మణ నాయకత్వమే (ద్రుతిత్వరతి) జనించి
 యుండుటయు, వారే మర్దన్యులగుటయు, రిజిస్ట్రేషన్
 నదిగనుక, ఆ బ్రాహ్మణగౌరవమే నిజబట్టెట్లొకనవలయునని
 మా బ్రాహ్మణసోదరుల తున్నయెడ వారే స్వభంగమునకు తొలు
 తొల మురిచి దేశము సుధరింతురు గాని! వారివెనుక ప్రజాస్వర
 స్వయము నడుచుటకు గండిదలు కాకపోయినచో మా కదము
 గాన!

శ్రీ ర్నానంద

ఆంధ్రశబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

క ర:—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

అంధ్రవాఙ్మయమునందలి పదముః వింగు నన్నయభట్టా
కుడు రచించిన అంధ్రవాఙ్కరణమున కది చక్కని తెలుగు
వాఙ్మయము. ఆ సీఁద్రావీసి భారతీతరులను విమర్శించి
నన్నయభట్టా మూలములను సంస్కృతాంధ్రములయందు అంధ్ర
భాషా వ్యుత్పత్తులను దాహరించుచు వ్రాయబడిన అత్యుత్తమము
వాఙ్మయము. అంధ్రకీర్తి చిత్రమున కన్నము కర్తృత్వము కాదను
చు వాదములన్నియు సుప్రమాణముగా ఖండింబడినవి. భాష
సంతులనము ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లన్నియు
గలవు. — పేరి 0-12-0. పోసేజి పేలు.

గ్రంథములు దొరకుచోటు:—

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము - చెన్నపురి.

మీరు ఇదివరలో వాడితారా?

వాడకుండిన, తక్షణమే వాడి ఆనందించుడు

మహారాజులు, రాజులు, శాసనవాదులు, అమాత్యులకు, ఉపాధ్యాయులు, వైద్యులు మున్నగువారు వాడి సర్వ రోగనివారణ, రక్తవర్ధన, బలకారి భూలోకామృతము అను పేరు లిలావినోద పురుష గంభీర వీర్యవృద్ధి లేహ్యమునకు

తగిన సామర్థ్యమును దానిని అందరు వాడతగినది శిష్యావుల పేషేయున్నారు. 20 తులముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 5-0-0 2-కి ధర రూ 10 ముచిత్ర విచిత్రపు క్యాటలాగునకు ప్రాసిన ఉచితముగ పంపబడును.

గుహా ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మాసి,

81 వరదామర్త్యులపక శిషి, పోస్టుబాక్సు నెం 1266, మద్రాసు

నూతన ప్రచురములు

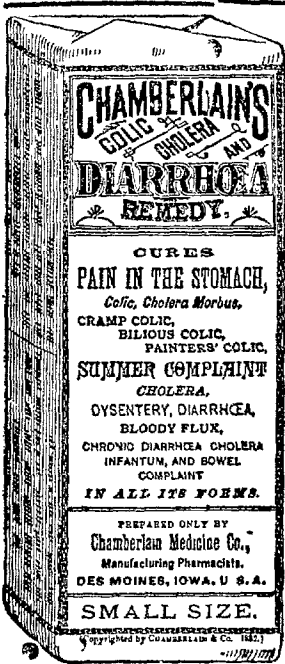
బమ్మెర పోతనామాత్య ప్రణీతము

ఆంధ్ర భాగవతము

డిటో మేలుప్రతి 2 సంపుటములు	1-కి	6-0-0
ఆంధ్రబ్రహ్మాండపురాణము	1-కి	5-0-0
అనందరంగ రాట్నాంధము	1-కి	1-8-0
అనంతనిఘండము	1-కి	0-14-0
అశ్వకవీయము	1-కి	2-8-0
అధర్వణకారికలు, సటిక	1-కి	1-0-0

ఇంకను అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు మావద్దదొరుకును. క్యాటలాగులు చూడకొరకాదు.

వావిళ్ల - రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 292, ఎన్.కె.రోడ్, చెన్నై 600008.

చేంబర్లెన్ గారి

శూలనొప్పి

అతి సార

నివారిణి (2)

ఈ మధ్యమున

నేవించుటచే

కడుపునొప్పి, గ్రహణి,

అతిసారము, శూలనొప్పి,

పేగు సంబంధ మైన వ్యా

ధులు మున్నగునవి అత్య

ద్దుతముగా కుదురును.

అన్ని జాగాలలో విక్రయ

మునకు దొరకును. 23

దీపములేక గంట తెలివే

బంగారువన్నె గెడియారము

నైకనుపరిచిన బంగారువన్నె గెడియారము రాత్రు

లలో దీపములేక గంట తెలియదు. దీని

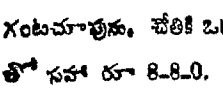
మట్టు కొలత గుమారు అర్ధరూపా

యంత గలది. ఇది ప్రసిద్ధికెక్కిన

సిగ్నలలాంటి దేశములకున చేయ

బడిది. ఇది గుమారు 3 సంవత్సరము

పాగుగనడచును. ఇది గరితయిన

గంటచూపును. ఖేరికి ఒక ఆధరణమువలె యుండును. ఖేరికట్టె తో సహా రూ 8-8-0.

సాదా గెడియారం రూ 7-0-0.

యెటొనియా అండుకంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 65 (ఆం) మద్రాసు.

పు న ర న్న

పూర్వజన్మల విచిత్ర వృత్తాంతములు

ఇనాలోకములో మనము జీవించియుండుటకు కారణమును గూర్చి కామ్రజ్ఞులు యెన్నియో యుగమునుండి పర్యాయాదిం చుచునే యుండిరి ఎన్నియో కథాబ్రతులు క్రింద దెలిపిన దాని కన్న యిప్పుడు దానిని జూచుచు గూర్చి తెలిసిన దెక్కిన దేమి యును లేదు. ఇంకను మరలకొలది సంవత్సరములు గడచినను యీమాట యెన్నియో తెలియకనే యుండును.

ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినది, కలలోని మాయలు, మన భ్రాతృల స్వార్థము, మనకు అప్పుడప్పుడు పార్శ్వం జేసి నటుల విచిత్రముగ వచ్చు సందేహము, మున్నగు విషయములు గలవు. ప్రపంచములోని కామ్రజ్ఞులు యీ విన్న విషయముల గూర్చి తనగొనివయెనల జీవిత సమస్య పెద్దదాని మా మాను కనుగొనవచ్చునని తలంచిరి.

2 వేల సంవత్సరముల క్రింద

అట్టి కామ్రజ్ఞులు జేసిన విశోధనలు చాలవిచిత్రముగ నుండును. అద్భుతము లగు ప్రకటనలు తెన్నియో జేయుచున్నది. పునర్జన్మలేక పూర్వ జీవిత జన్మయున్నదా యను సిద్ధాంతమును గూర్చి ఆ సకలసిద్ధాంతములు జేయబడెను.

మనము యిదివరకు జీవించి యుంటిమా? చాలమంది వారు జీవించియున్నటుల గట్టిసమ్యక్తముతో జెప్పెదరు. ఇదివరకు యుగములలో యీ భూమిమీదన్లో యింకొకవోడనో మర యేయోమన నైనను జీవించియున్న విషయమున వారి కేమాత్ర మును సందేహము లేదు. అట్లు విశ్వాసము గలవారిలో చిలి కొరకు కామ్రజ్ఞుల ఆశ్చర్యకరమైనట్లుగా రోగము, అజ్ఞాన యిది వరకు ఒకసారిగాక అనేకసార్లు జన్మించినటుల తెలియునని జెప్పెను. ఒకజన్మలో 2 వేల సంవత్సరములక్రింద అజ్ఞాన ఈజ్ఞు లో యెప్పుడు పీయారును అనుచోట నుండెను మరయొక జన్మ లో అజ్ఞాన జీవితావధియు మాయకట్టణములో పొసగ నుం డెను. అపట్టణము యొక్కద వివాకమయినో భూమ్రజ్ఞులకే యిదివరకు తెలియలేదు. ఇంతియగాక అజ్ఞానకు అజ్ఞానము గూర్చి వివరములన్నియు కుద్రముగ అజ్ఞానకు జ్ఞాపకము గలవు.

పెండ్లి కూతురుకోసం పోట్లాట

ఈజ్ఞుల అజ్ఞాన ఒక అంధగలైయును పిల్లను ప్రేమిం చెను. ఆ కాలమున అజ్ఞాన ఆవీర్యమునకు గర్భముగ నుండెను.

“నేను ఆమెను భార్యగ స్వీకరింప నీర్చయించుకొని, ఆమెను నావద్దకు తీసికొని రావలసిందిగా ఉద్దిశ్యు జేసితిని; కాని అజ్ఞానము లుండెను. ఆమెను దేవతలకు లలిగా నీయ ప్రయత్నించెను. మరలకొలదియు ఆమె ప్రాణమును కలవారు; నేను పట్టుబట్టితిని. మరలకొలదియు నాకును పోట్లాట జరిగెను; వారు పిల్లను పట్టుకొన కుట్రజేసి రని నాకు తెలిసెను. కావున నేను ఆమెకు రాతితో కొట్టుకట్టించితిని” అని కామ్రజ్ఞు న పిలుచుకొని జెప్పెరి.

అజ్ఞానయు నిపాయించును గలసి క్రతువు నెదుర్కొనిరి. యధర్మంలో అజ్ఞానవై విసరిన దానిను పిల్లకు తగిలి ఆమె చనిపోయెను.

“నేను కుదకు నాకున్న బలమునంత నువ్వయోగించి మ రిగురు నాకుమరలై ఉద్ధరించెను, నాశ్రీతిరీ యను చింతలలో నిడుకొని, ఆగది కిటికీ ద్వారములోనుండి కి దరున్న సమాద్రము లోనికి దుమికితిని”.

ఆమె ఈజ్ఞులో జనిపోయిన మరల ఆశ్రీ గలో బుట్టెను. ఇట్లే పూర్వజన్మయందు నమ్మకమున్న వారు చిత్రకళా పాఠశాల ప్రవీణులు. జి. హెచ్. మానీగారు గలరు. అజ్ఞాన అదివరకు ఆరుసార్లు జన్మించినటుల నమ్మకము గలదని యీ మధ్య ప్రకటించెను.

ఎప్పటిదో మూట

చచ్చిపోవునట్లును, ఈరీతిగా నాకనమగునట్లును, అయినకు నమ్మక జేలేదు. కాబట్టి అజ్ఞాన ఈజ్ఞులో ఇనిస్థిమాయలకు ముందు అజ్ఞాన మరలకొలదియు నుండినట్లును, ఫీనీషియును 20 గారు కలికాగుగ నున్నట్లును, గ్రీకు వేదాంతిగ నున్నట్లును అజ్ఞానకు జ్ఞాపకము గలది.

అజ్ఞాన యీమధ్య యట్లని చెప్పెను: “నేను కొన్నిరో కాల క్రింద 20 నిమిషములు నెనకకు పోయితిని. నేను యిప్పుడు ఈజ్ఞులకు పోవన్నను, ఈజ్ఞుల దేవాలయములలో బాగా తెలిసియున్నదిగాన తిరుగుచుంటిని. ఆపెద్దసంధ్యమున మధ్య తిరుగుచున్న మరలకొలదియును జూచితిని వారు నన్ను ఆపి ఇక నీవు ముందుకు రావద్దు, నీవు వున్నదవుగా తేలు అనిరి.

అసమానమున నాభార్య ప్రక్కగది నుండికచ్చి నాకుల క ఆమెకు చాల వికారంబి జవంజెనని చెప్పెను.

(బిటిను అసోసియేషన్ కలెజీ దానిలో నున్న కామ్రజ్ఞులు పునర్జన్మలో తమ కన్యకమును ప్రయరించినపుడు, అవిషయ మై గాధముగ విచారింపవలయును.

ఎడింబరోలో కామ్రజ్ఞుల కేవల ఆరు కామ్రజ్ఞులు యీవిషయమున సిద్ధాంతమును దెబ్బచూ ప్రతిమానపురియందును కొన్ని కట్టలు జన్మతః గలదనియు వానిని తగిన విధమున నభివృద్ధి జేయునెడల యిచ్చునవచ్చినపుడు పునర్జన్మ జూడరవచ్చుననియు చెప్పెను.

ఇట్టిభావములుగల కామ్రజ్ఞులే ఎడింబరోలో ఎడ్వైకు బోర్డుగా రోకరుగలరు. అయినకును యీ అభ్యుదయమునకేక్కి ప్ర చారములోనుండి మనము చాలమందిమి మాడెని ప్రపంచమును గూర్చియు మనస్సుని గూర్చియు జెప్పగలరు.

“నేను 12 వేల సంవత్సరముల క్రిందకుపోయి అప్పటి విషయముల జూడగలను” అని బోర్డుగారు దెలిపిరి. ఎవరైనను మృత్యుద్రుతులనుదగు జ్ఞానోద్దియము నువ్వయోగించిరని గతము ను జూడగలరు. నేను రోమనుల కాలమును జూచుటయేగాక ఈజ్ఞుల కాలములోగూడ జీవించియుంటిని.

“నీజరు బ్రతికియున్న రోజులలో నేను నిపాయించునంటిని. ఈజ్ఞుల కాలములో మరలకొలదియు నుంటిని. నేనిది ప్రా యునపుడంతయు చక్కగ జూడగలను.”

ఇంతవరకు సామాన్య మానవుని కృత్రిమములలో యీ ఈ పునర్జన్మ సిద్ధాంతమును బలపరుచుటకు నాత్మీయులు గలరు. మనలో చాలమంది అనేకసార్లు మాతాత్మగ ఆగి “ఇది అంతయు యిదివరకు జరిగినదే అది నాకు తెలియదు. ఈరంగమునందు యొక్కదో ముందు కొంత కాలముం టిని” అని అనుకొందును. ఎక్కడో, యొక్కదో? మనకు తెలియ నుంబంధము తెలియదు. ఏవో అలికినట్లు గాన్పించును. అసంతోషము ఒక్క నిమిషములో పోవును. కునమీయును తెలియక నవుచు యు. దానిని మరలచే పోవము. లేదా అదేమా చెప్పబలమని కదలి నేయుచుము.

ఇట్టిభావము లన్నిటిని కారణము స్వీయోపదేశమని తెలు కుబడెనది. అరంగమంతయు మనమనములో నేమూలనో తాకి, అదంతయు జరిగెనని మెదడునం జేదోపని జేయుచు మావించు నని జెప్పెదరు. అట్లయిన కావచ్చును. కాని యీదివరమున గి కరింపక నే అట్లుజరిగినవోల్లెయోగలవు.

ఏమి జెప్పెదరు?

పిల్లలెప్పుడైనను “అమ్మా నేను యిదివరకెప్పుడో జీ వియున్నటుల జ్ఞాపకముగలను. నేను యెవరిపిల్లవాడనో” అని చెప్పెదరు. దీని కారణము స్వీయోపదేశము గావచ్చును. ఐతే యిదేమాటను యేదో కొన్ని మార్పులతో కండలకొలదియంది పిల్లలనుట విచిత్రముగాదా?

ఇంగ్లాండు దివ్యజ్ఞానసమాజమునందు నేమనలు తెక్కర రుగనున్న మిసెను ఎడిలెయునుగా ర్నెడరు కలి ఒక చిన్నపిల్లను గూర్చి చెప్పుచు ఆమెజీవితములో చాలకాలము జబ్బుతోనుం డెనని జెప్పుచుండెను. ఏవో కొన్ని సంకతులు జరిగినపుడు ఆమెకు 14, 15 యేండ్లుండెను. కాని ఆమె యెప్పుడును ఒక పోవుటలేదు. అన్ని చదువులలోను నెనుక యుండెను.

ఆమె ప్రాదురుకిన పిగవ నివృత్త కూర్చున్నపుడు కల్పిరో ఒక విచిత్రమైన దేవాలయమునుగూర్చి అనేకసార్లు వర్ణిం చుండెడిది. ఆమె ఆ దేవాలయమునుగూర్చి అన్ని వివరములు తెలి యునని జెప్పెచుండెడిది.

ఒకవారి సాక్షాత్కరము వారింటికి ఈజ్ఞుల కామ్రజ్ఞులు అతిథిగ వచ్చెను. అప్పటి ఆకళనకున జెప్పెను. అట్ల యెప్పు డునుగాని ఈజ్ఞులనుగూర్చి జదివియుండలేదు. ఆమె ఆదేవాల యమునుగూర్చి చెప్పినవిషయముల జూడ దానినిగూర్చి ఆమె కన్న ఆమెకే యొక్కద తెలిసినటుల గాన్పించెను.

ఈమాయా యెప్పటికీ దెలియును?

ఇట్లనిదగ్గరములు నిడమైవి గాన్పించునపుడు, “మ ము నిజముగా యిదివరకు జీవించియుంటిమా” అని తీర్పుముగ ఆమె చింతలసియుండును.

ప్రపంచమంతటను పునర్జన్మయు. దు విశ్వాసమునలగు ప్రాచ్యదేశములను అడివిమకమృగములు యెవరులగుడ అట్టిసమ్యక్తముగలరు. ఒక మనస్సును పండిత సంతరించిన మ రుద్యులో పండితమయెత్తునని చాలకాలము క్రింద ప్రాచ్యదేశ మున నమ్మకము గలదు.

కానికీ యిప్పుటి నాగరకుల నమ్మకములకును సన్నిహిత ముగలదు. ఇప్పటివారు, ప్రతివృత్తి ము యిదివరకు జబ్బులో మని పియెపుట్టినకొంతే చనుచున్నాడు. పిల్లిగూని, కక్కగూని, గుట్టముగ గాని పుట్టియుండవచ్చును.

విజ్ఞాన ద్యాయములు తెలియబడి, మనకు ప్రతివారమును ఇదివరకు జీవించియుంటి మని తెలిసికొగల్గు చాలమెప్పుడేనై న వచ్చునా? (జి.టి.బి.టి.)

వాడితరా? వాడకుండిన తక్షణమే తెప్పించి వాడి సంతోషింపుడు !!

ఈ అద్భుతమైన లోకావయోగ కస్తూరిమాత్రము మొదటి రకం కస్తూరి, తుంగభద్రపుష్ప, కన్నకర్పూరము, అమూల్యమైన వనమూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. హానికరమగు కస్తూరులందు చేతులలేదు, పిన్నలు, పెద్దలు, ముగిలినవారు, బాలింతలు మొదలగు వారందరూ అనుపాసకభేదముతో అన్ని వ్యాధులకు వాడతగినది. 250-800 మార్లగుల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 0.4-0 బుడ్లు 6-కి 1-4-0 పొదుపుగా వేయ.

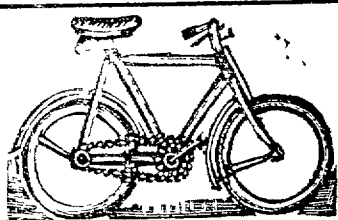
ఈ దిగువ తెలుసుకుండిన వాడయితే తప్పక మంచి గుణ మిచ్చును. తాపా వనోద్ధిని:—సాధారణమైన జ్వరములు, చలిజ్వరములు, మలేరియా మున్నగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును. (64 పాటములు గల) ప్యాకెటు 1-కిరూ 1-0-0.

శివకాంతి తైలము:—బిడ్డలు పెద్దలు కాఫీలో చక్కెరలో అతిసులభముగా వారి వారి తయన్ను సుఖపరిచి కొన్ని బొట్లు తీసుకొనిన సుఖముగా విశేషమగును. కష్టము లేదు. సంతోషము, అనన్యము వుండదు. బుడ్డి 1-కి ధర 0.8-0.

సర్వాంగ బలకారి:—(కాఫీ, టీ, కోకో మున్నగు పానీయముల కేవలకోసమున వేయవలయు గాక అనేక వ్యాధులకు కారణమగును. అట్లు లేక దేహమునందు వ్యాధులను పోగొట్టి మలబద్ధమును, లేక ఇతరవ్యాధులను రానియ్యక అటంకపరచును. అనేక వేల దెబ్బలు ఖర్చుగున్నది.) డబ్బా 1-కి ధర 0.7-0.

(3) పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, శ్రీ శీతారాధువైద్యశాల, మైసూరు. బ్రాంచి, నెం 331, తంబుకెట్టిపేట, మద్రాసు. బ్రాంచి నుండి, వి.పి.లు పంపబడివు. (594)

హాఫర్స్ అడ్వాన్సు

వార్టన్ ఆన్ హంబర్

నైకిల్స్

ప్రేమ:—అరుకులేజ్టి (బిటిస్) ఉక్కుగొట్టములచే చేయబడినది. ఇర్రడిపాడిచేసి అరుకుటకు మునుపు ప్రతి అరుకును చీలకే విగించబడును. ఫోటో:—మేజరకపు ఉక్కుతోను, పేటెంటు మెడ్డు కమ్మలతోను చేయబడినది కరిమానము 24". ట్రైములు: అర్ధపు యిచ్చిన తరువాత ట్రైపు చేర్చబడును. చక్రములు: అందులకు ధృవ ఎనామిల్ చేయబడిన వెస్టెడ్ రేజ్ తోను, బిటిస్ పిడులతోను, తయారుచేయబడినవి. గొలుసు: పెట్టిను 24 కోలరు ఫ్రీ చక్రము: పెట్టిను బాల్, డబ్బులు ప్రేమలు గలవి. ప్రత్యేకపు మునుపటి వెనుకటి భాగముల కోలరు తీసితో సహా గలవి. మట్టిని అటంక పరచునది: ప్రేమను ఇతర భాగములను విడివిడిగా తీయవచ్చును. ఎనామిలు ప్లేనుఫంటు ఎక్స్ సెన్సెవ్ కాడిల్: ఎల్. 14 ఎనామిల్ స్ప్రింగులతో చేయబడినది. పూర్తిచేయబడుట:—మేజరకము కాంతిగల నల్ల ఎనామిల్ తోను బంగారురంగు గీతలతోను అరుకువచ్చిన ధృవ గీతలతోను పూర్తిగాచేయబడినది. పంపు, పరికరముల సంచి, పరికరములతో సహా ట్రైములు ట్యూబులు తలండా ధర రూ 112-8-0

రేంజరు నైకిల్స్ ఎమ్. మాడల్

పారలెం 24" ప్రేమ నలుపు ఎనామిలు గలవి. బంగారురంగు అరుకువచ్చిన గీతలగుల చక్రములు 28" X 1 1/2" డబ్బు 1 నికిలు అందులు, బిటిస్ ప్లాండ్డు పిడులతో అమర్చబడినది, పెట్టిను చక్రము, గొలుసు గలవి, నైకిల్ రిప్పబడిన 2 ప్రేమలు. హండిలు బాదు గలవి. పూర్తిగా రిప్పరు పెడబ్బు గలవి. నెం. 45 రు ఇంగ్లీషు కాడిలు మేజరకం మడగార్లు, ఎక్స్ సెన్సెవ్ స్క్రూలు మున్నగు వాటితో సహా గలవి. పంపు, పరికరముల సంచి, పరికరములతో సహా ట్రైములు ట్యూబులు కాక ధర రూ 85.

సూపర్ నైకిల్స్

మేజరకము అరుకులేజ్టి కార్బన్ ఉక్కుట్యూబులతో చేయబడినది. బాగుగా అమర్చబడిన పంపు టీరును, బిడ్డినీటు. వైన్ ప్లేసుగలది. అనెటిల్డ్ వెస్టెడ్ ప్లాండ్డు ఫోటోక్రామ డిస్క్ ను అనెటిల్డ్ ఫోటోచేసులతో గలవి. గొలుసుచక్రము 5 రునుకలు. చేర్చబడినది. బాకెట్టు అక్సిజన్, ట్యూబులు గలవి.

చాన్సెస్ ఫిట్టింగు సామాను:—పిన్న యు మేజరకముది (బిటిస్) లో తయారుచేయబడినది. ముకుకట్టింగు కాలములు గలవి. చక్రములు 28" X 1 1/2" అందులు—వెస్టెడ్ డబ్బు మేజరకము నికోలేమలతో చేయబడినది.

పిడులు: హెర్కో ట్రైటిడ్ ప్లాండ్డు, ముందటి చక్రములు పెట్టిను 1 1/2" X 1/8" హండిల్ బాదు 2 ప్రేమలు గలవి. నై. రిప్పబడినది. ఫిలిప్స్ కొత్తమోడ్డు పెడబ్బు. ఫిలిప్స్ పూర్తి రిప్పరుది సాడిల్ - అప్రోవా 8 చక్కుల స్ప్రింగు సాడిల్ మిక్కిలి అనుకూలమైనది. మడగార్లు గట్టిగా నండినవి. బాగుగా ఎనామిల్ చేయబడినది. అందమైన బంగారురంగు గీతలు అరుకువచ్చి గీతలుగలవి. పంపు, పరికరముల సంచి, పరికరములతో సహా ట్రైములు, ట్యూబులు తలండా రూ 88-8-0.

బోనాఫైడ్ వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు

మిక్కిలి మేజరకము "సీనియర్ రాయల్" "రాయల్ క్యాపిటల్" నైకిల్స్ మాడల్ నిల్వ చేయబడియున్నది. దర భావల పండిన ధరలు తెలుసుకును.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Row 1: బ్రాక్కు మోడరు 90/2, జర్నీకాడల్ 9-8-0, బ్రాక్కు మోడరు కాడిల్ 90/2, 28-0-0. Row 2: " " B/20, 27-8-0, లూకాస్ 61 లెన్సు, 8-0-0.

మామూలుగా మెషిను అమర్చబడిన కాడిలుకు బదులు మరియొక కాడిలు అమర్చబడకలసి యుండిన రు 4 అందు నిమి క్షమై లెక్క కట్టుకొనబడును.

రామ్ నాయక్ అండు కో, 13 అండు 14 బ్రా డ్వే, మదరాసు.

Advertisement for Ram Naidu's shop. It lists various items and their prices. At the bottom, it says 'జి. సేతుమాధవరావు, గుంటూరు.'

మదరాసు కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

చెన్ననగరమును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నేర్పరుచుట కంగీకరించుట

మదరాసునగర కాంగ్రెసుసభ 12 వ తేదీ సోమవారము మహాజనసభ మండిరమున ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు అధ్యక్షుని కింద జరిగినది. శ్రీ మా ను ఎస్. కస్తూరింగయ్యంగారు నిర్వాహమునకు విచారమున వెలియబరిచి, ప్రతివాసంపాదకులు గను, రాజకీయములందు ఆయన తేజమున కొనర్చిన మేలును కొనియాడుచు వారి బంధుమిత్రులకు సానుభూతి వెలిపిన పిదప, సభా కా క్యూల్ మునుకు గడంగిరి.

ఎ. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యంగారు ప్రతివాదించిన పిదప తండిన వాజపేయిగారి నిర్వాహమునకు సభవారు తమ విచారమున వెలియబరిచి.

శ్రీప్రాయగారి రాకసందర్భమున యీ నగరమునందు పోలీసువారు చేసిన అక్రమములగుర్ని అధ్యక్షులు మాన్యుటించిరి తీసివయము వార్డుసభలవారు తగిన యాందోళనము జేయవలెను. అధికారుల నిరంకుశత్వముచే వేవాలయములందలి పూజలకు గూత కలుగుచున్న యాటంకములగుర్ని ప్రజలకు బాగుగ తెలిగిడ వలెను. మదరాసులోని అధికారవర్గముయొక్క చర్యలు దుర్భర ముగా నున్నది.

అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు సభ్యుల నెన్నుకొనుట

ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, హమీదుఖాన్, ఎక్. ఎస్. కరదాచారిగారు అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యత్వములకు రాజీనామా నిచ్చుటచే వారిస్థానములకు మరియొకరును నెన్నుకొనుట జరిగెను. (అందఱుగారి రాజీనామా యింకను సంకేతాస్పదముగ నే యున్నది.) భాగ్యయ్య స్థానములలో రెండింటికీ మహమ్మదీయుల నెన్నుకొనవలెనని శ్రీనివాస అయ్యంగారు సలహానిచ్చిరి. మూడవస్థానమునకు అద్దిదానిమ నొకని యెన్నుకొనవలెనని కల్యాణస్వామి మొదలియారంగారు శిఫార్సు జేసిరి. హఫీ మహమ్మదు, మహమ్మదు ఫరూక్ జయవేలుగారు ఏకగ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి.

ప్రత్యేక రాష్ట్రము

ఎం. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యంగారు యిట్లు ఉపసాదించిరి:-

"బొంబాయి నగరమువలెనే మదరాసు నగరమునూడ వివిధభాషలు వాడుకజేయు వివిధవర్ణములతో గూడిన జనసంఖ్య గలదగుటచేతను, ప్రస్తుత మున్నులేరిని మదరాసునగర మునకు అర్హికివిషయము వసతులు, కాంగ్రెసుసభలయందు పాఠకు బడియు తగినంత లేకపోవుటచేతను, కాంగ్రెసుప్రచారము రీతముగా జరుపుటకై మదరాసునగరమును ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నేర్పరుపవలెనని యీసభవారు ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘమును గోరుచున్నాడు."

తిమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమునకు, చెన్ననగర కాంగ్రెసుసంఘమునకు గల సంబంధము మంచిమార్గమున కేటందుటచే యీనగర కాంగ్రెసుసంఘమును ప్రత్యేకించుచో కాంగ్రెసు ప్రచారము యొక్కత ఉత్కృష్టముగా జరుగగలను. ఈనగరమున మరియొక కాంగ్రెసుసంఘముగూడ గలవు. అంధ్ర కాంగ్రెసు సంఘము, గుజరాతి కాంగ్రెసుసంఘము, ఈమూడును కలసి యేకముగా పనిజేసిచో యొక్కతగా ప్రచారము జరుగునని సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నడిచిరి.

వి. చక్రవర్త్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు యిట్లు చెప్పిరి:-

మదరాసును ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసంఘముగా జేయుటను గూర్చి చాలకాలమునుండి యాలోచన జరుగుచున్నది. తిమిళ నాడు కాంగ్రెసుసంఘముయొక్క కేంద్రకార్యాలయము తిరు చనాపల్లిలో నున్నది. కాన రాష్ట్రసభ ఎన్నియై ఆ చట్టు ప్రకృతిచే జరుగుచున్నది. గత మూడేడల్లో మదరాసులో నొక్కగడయే జరిగినది. కార్యనిర్వాహకులు యెందుచేతనోగాని మదరాసును యెడపెట్టుచున్నాడు. అందుచే రాష్ట్రీయసంఘము నందు మదరాసునకు తగినప్రాతినిధ్యము లేక పలుకుబడి తగిలించు చున్నది. మరియు, రాష్ట్రీయసంఘమువారు సకాలమున భుసహాయమున జేయకున్నారు. ఏ నెలకా నెల భయము పడుచున్నచో యిచ్చట క్యయమును భరించుకెట్లు? ప్రతి నెలఖర్చులకును నగర కాంగ్రెసుసంఘమువారు మాప్టియెత్తుచుండలేరు. కాన, నగర కాంగ్రెసుసంఘము యేమృతము అర్హిగొనవలె గతిగ నున్నను

రాష్ట్రసంఘము చేతికింద నుండవలయు. తిరుప్రగతిని నిర్దిష్ట యానగరములలో చాలాభవము వహించును. కాని తిరిగి కాం (గ్రామప్రభుత్వమునకు వలయుధనము రాష్ట్రసంఘమునుండి వచ్చుట లేదు. మదరాసు ప్రభుత్వమునకును, ప్రభుత్వములచేత ప్రత్యేక కాంగ్రెసు రాష్ట్రముగా నుండవలెను.

టి. బి. కళ్యాణసుందరం యొక్కయొక్క గాత్ర యిట్లు చెప్పిరి. మదరాసు ప్రత్యేక రాష్ట్రసంఘముగా నుండవలయునని, అందుకు తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమునకు, నగర కాం (గ్రామసంఘమునకు) గల విభాగములే కారణములుగా గమనింప నుండెను. ఇప్పుడు నూచింబడిన భేదభావములన్నియు రెండు సంఘములవారకు పరస్పరాభిప్రాయములను సరిగ్ గుర్తించి చో, మేములలో నశించును. అంతేకాని రాష్ట్రసంఘమునై తిరుగుబాట నొనరించుట వోచును.

ప్రతికూలము

ఎన్. ఎన్. శరదాచారిగారు తీర్మానమునకు ప్రతిపక్షముగా నిట్లు చెప్పిరి. "మదరాసుకు ప్రత్యేక రాష్ట్రసంఘముగా నుండుటనే నెంతమాత్ర ముద్దుబెట్టుట గాని అట్లుజేయుటకు పూర్వము ఆంధ్ర ప్రభుత్వసంఘములలో యీవిషయమున సంప్ర దించవలెను. వారియొక్క ముఖ్యముగా ఆంధ్రసంఘమువారి యొక్క అభిప్రాయమును తెలియించి యీవిషయమున యేమియు నిశ్చయించుటకు వీలులేదు. ఆంధ్రసంఘములో ముఖ్యులయొక్క ప్రాయములను బట్టిచూడ ఆంధ్రులకు ప్రవిధ కాంగ్రెసుసంఘ ముతో గల పరిశ్రమలు కిష్టము లేదని తెలియుచున్నది. ఆర్థిక విషయములందు రెండుసంఘముల విభాగములు జేరగా నున్నవి. ఈ విషయమున నాలోచించుటకు ఉభయసంఘములవారిని ఒకచోట సమావేశపరచవలెను; గాన యీ తీర్మానమునై చర్య చేయరాదని వాయిదా వేయవలెనని ఆశయగోచరము.

సత్యమూర్తిగారు

సత్యమూర్తిగారు వాయిదా వేయుట కంగీకరింపక తీర్మా నమున కనుకూలముగా మాట్లాడిరి. మదరాసాగారు యెదుటి వారి నాయకత్వమునకు యిష్టమున్నను కొట్టుకుట్టు పయపడుచు న్నుట్లు నడిపిరిని ఆయన చెప్పిరి. రాష్ట్రము సంఘము క్రింద నుండుటచే నగర కాంగ్రెసు సంఘమునకు గల ఆర్థిక యిబ్బందు లను తెలిసి రెండు సంఘములను మైత్రిపాసకండుటచే నగర మునందు ప్రచారము పాగుట లేదుగావున యానగరమున ప్రత్యే క రాష్ట్రసంఘముగా జేర్చునవలయునని తెలిసిరి.

అధ్యక్షుని యభిప్రాయము

అధ్యక్షులు తీర్మానము ఆవశ్యక మని తెలిపిరి. చక్రవర్తి గారు, సత్యమూర్తిగారు, తెలిపిన కారణములు సమంజసముగ నున్నవని చెప్పిరి. నగరకాంగ్రెసు సంఘమునకు అధ్యక్షుడుగా నున్నను, ఆయనయేమియు జేయలేకపోయెననియు, మదరాసు ను ప్రత్యేకసంఘముగా నుంచి యిచ్చుట కనుకూలమైన భవంత యు నిచ్చుటనే ఉపయోగించుటకు వీలగుచో చాల ఘనకార్యము జరుగవలయుననియు తెలిపిరి. అటుగాకున్నచో యు కశంజేమియు ప్రచారము జరుగదు. ఆంధ్రులలో చాల మంది యుద్దేశము ఆశయము తెలియనియు, యీవిషయమున వారి నమ్మతిని బడయుట యెంతయో కష్టము గాదనియు, నుడిపిరి. ఈతీర్మానము మన స్వంత మేలకొర కంగీకరించువాము గాని రాష్ట్రము సంఘమునై కత్తి కొట్టుకుట్టు గాదు. ఇకమందు పురపాల క సంఘము నందు జేరుటకు, భద్రతనివ్వడమున, దిట్టిపనము బహిష్కారమునందు మద్యపానసేవలను నుదలగు కాం గ్రెసుకార్యములందు పని జయప్రదముగా జరుగవలెనని దలంచి నవోసభ్యులు యీ తీర్మానము ఆంగీకరించుట కెట్టిఉద్దేశంతరమును దెలుపరని నేడవలెనను" అని అధ్యక్షులు తెలిపిరి.

తీర్మానము ఓటునకు వెట్టిగా ఆధిక సంఖ్యకులచే ఆమో దించబడినది. 4 గురుమూర్తిమే ప్రతిపక్షము గలదు.

వగుల్లకు తెలుము

మెల దబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0 1 దబ్బీ మొదలు 6 దబ్బీల వరకు పోటీజే 0-5-0 మూర్రమే.

అరికాల్లు, అరిచేరులు, చర్లము కారకవలన, కితగాలి వలన పగిలి నీరుకాయటయు, బలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ తెలుమును రాచిన పగుల్లమని బలపోయి మంచిచర్లము రాగల దు. పగుల్లనొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. కాలి పగు ల్లకు ఈ తెలుము అత్యంతోపయోగకరము.

అమృతాంజనము డిబ్బో, మదరాసు బొంబాయి

బెంగుళూరు

(స్వ కీ య వి శే ష రి)

పురపాలకసంఘపు ప్రత్యేకసభ

డిసంబరు 12:—ఈ నెల 12 వ తేదీన పురపాలకసంఘ ము ముఖ్యముగా ఆర్థికవిషయాలను గూర్చి చర్చించుటకు ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. పి. ఎ. బాబేశాగారు, మహమ్మదు సేటుగారును ఉపసాహించిన రెండు తీర్మానములు చర్చించబడి యి. పురపాలకసంఘమునకు ఆర్థికస్థితి బాగులేకుండుటచే నెట్లగుచేతనను పుష్కలము 1వ తరగతి మెట్లు అభీసరము తీసి వేసి తమిళనాడు ప్రభుత్వమునకు 2 వ తరగతి ఉద్యోగిని నియమించవలె నని బాబేశాగారు వహించిరి. ఈతీర్మానమునకు మహమ్మదు సేటుగారు, బారబాధ్యాయుడు మున్నగువారు కొందరు అను కూలముగా మాట్లాడిరి. కాని, మైసూరు, బెంగుళూరు, కోలూరు జరిగాడు గనులు, యామానుస్థానములందు 1 వ తరగతియంద్యో గి యొడి తీరవలయునని ప్రభుత్వము ఉత్తర్వు గలదు గాన దా నికి విరుద్ధముగా నడచుటకు వీలులేదని. అధ్యక్షుడు వెలిపెను. ఎద్దెయ్యి, కోచెలు, మున్నగువారు తప్పుకనుకూలు వాదించిరి. తీర్మానము ఓటునకు జేగా 10 మంది అనుకూలముగను, 6 గురు ప్రతిపక్షముగాను, 6 తటస్థులుగను ఉండిరి.

భీమ శాసనీ ఆధీనము గాను చేయవలసినవి విశేషము తెలుపవలసియున్నవని మహమ్మదు సేటుగా తీర్మానమును రుద పాదించిరి. కొంత చర్య జరిగినపిదప 16 గురు అను కూలు రు 6 ప్రతిపక్షము గలుగుటచే, యాపని నిర్ణయించుటకు గాను ఒక ఉపసంఘము నేర్పవలయునని నిశ్చయించిరి.

పిదప ఆనాటి కార్యక్రమములలోని ముఖ్యవిషయమును చర్చించిరి. ఇంకను కేసులు విచారణయందే యుండుటచే, తనను యేమియు ఏకాగ్రతవలనచరలవని అధ్యక్షుడు సభ్యులను గోరెను. వాతను కా క ల పి న మొ త్రి మం రి యు వాపను కావలెననియు, ఆవిషయమునకు కాగితములన్నియు తయారు కాగానే సభ్యులయెదుట తెచ్చెదననియు ఆయన నుడిపెను. వాటిరికార్డును బాకకుండనడుచుటకు తనకు ప్రభుత్వము ఉత్త రువు ప్రకారము హామీగలదు కొన్ని నిబంధనలు చేర్చావెను. ఎద్దెయ్యిగారు అధ్యక్షుని సంభాషికి సంతసింది యీవిషయ మున నిశ్చయించు అధికారము ప్రభుత్వమునకు, అధ్యక్షు నకు విడిచి పెట్టవలయునని సభ్యులనుగోరెను. అంతతో సభ ముగిసి మరల 15 వ తేదీన జరుగుటకు నిశ్చయించబడినది.

క్రతినిధులసభ:— నూతన క్రతినిధుల సభకు యెన్నికలు 1924 ఫిబ్రవరి 15 - వ తేదీన జరుగును. ప్రథమ సమావేశము మార్చి 21 - తేదీన జరుగును. మహారాజావారు సభాప్రారం భాత్మనమును జరుపుకొట్టు తెలియుచున్నది.

కానసభ:— నూతన కానసభ యెన్నికలు ఫిబ్రవరి 12 తేదీన జరుగును. ప్రథమసభ ఏప్రిల్ 2 వ తేదీన గూడును.

ఇండియన్ జయిల్సుకమిటీ

బొంబాయి, డిసంబరు 14:—ఇండియన్ జయిల్సుకమిటీ వారు చాలా కాలము విధించివేయుటను తిరిగి విచారించుట యుండ వలెనని ప్రభుత్వమువారికి కిఫాయతు చేసియుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు దానికంగీకరించిరి. అందువలన బొంబాయి ప్రభు త్వమువారు ప్రతిజిల్లా ముఖ్యపట్టణములందల ఎద్వైసరిబోర్డు నొకదాని నుండుటకు తీర్మానించిరి. ఈ బోర్డువారు అచ్చట చాలా కాలము ఖయదు ననుభవించుచున్న ఖయదీల విషయమై విచారించుటకు 6 నెలల కొకమారు కలిసికొందురు. 5 ఏండ్లను అంతకుపైగాను కిక్కివిధించబడిన వారివిషయమై విచారించుదురు. తీర్మానములను గాని అసలులో నగము గాని గడిచినగాని ఏకీకరణ విచారించబడును. (ఆ. తె)

సమైక్యకట్టినవారు తిరిగి శాంతిలయిరి

మకుండా రైల్వేకట్ట సావులలో సమైక్యకట్టి 5 నెల పనివాం ద్రును ఏవిధమైన క్షయవ్యయ నడుపుటలేదు. వారికి రాక్షి రావలెనని యున్నట్లున్నది. 18 వ తేదీన వారు సభచేసి కాంత ముగా తిరిగి పనిప్రారంభము చేసికొనటకు నూపర్చుకొనిరి. అనన్యాయ్యముని అనుకుటకు యూనియన్ కార్యదర్శిని పంపిరి. నయ్య సావు అధికారులు ఏకైక ఉత్తరపుతేసందున వెంటనే ఆంగీకరింపరైరి. గాయములు తగిలి రైత్యులకు గాంపొందినవారిలో ఒక పోలీసువాడును ఒక సమైక్యకట్టినవాడును యిద్దరుమూరము రైత్యులలో నిలుపు చేయబడిరి. వీరికి గాయములు బాగుగా తగిలినవి. (ఆ. తె)

బెంగాలు ఎన్నికలు

స్వరాజ్యపక్షవిజయము?

స్వరాజ్యపక్షవిజయము గాంచి బెంగాలు సంతోషింపవలె ననుట. కానసభల యెన్నికలలో ఓటిజేయుటకు జేసినవిశ్వ యమునకు ఫలితములు తృప్తికరముగనుండెను విషయమున స్వ రాజ్యపక్ష ప్రయత్నములు విజయముగాంచెనని చెప్పవచ్చును. ఉద్దేశించి ప్రయత్నములజేసినంతగ కానసభల మొట్ట ఓటిజే కూరకున్నను, స్వరాజ్య వాదుల బలము, పలుకుబడిలన గాక మిగిలినవారు జనరంజనము గాకపోవుటవలన స్థానములకొన్ని గల్గినను ఓడినను, కాంగ్రెసు ప్రతి స్థును పోరాడినను, ఎన్నికల ప్రచారములో తప్పుదారిని జూపి ప్రజల దేశభక్తిని కొల్లగొట్టుకొనినను, ఈయెన్నికలవాదాని డిలరన గల్గిన మార్గమును కొంతతీసివేసినను, ఇప్పటికిని, నియోజక కర్తలనుకు స్వతంత్రపక్షసభ్యులయొక్క యెత్తులను న్ను బలపరచుమువారి ఆత్మసమగృహణము గాక యీదొంగ అసహాయమైనదినియందును స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతిష్ట భవండున నమ్మకము గల్గియున్నారు. సమష్టికాననోల్లంఘనము నకు ప్రతిఘటనముకేరమునునుండయుటకు నిరోధమునూపినను వారు బాధితులస్వతంత్ర్యంధులను నడుపుటకును ప్రత్యేక ర్థమును జొచ్చుటకు సిద్ధముగ నుండిరియు, అధికారులయందగ్ధా మునుండే పోరాడి విజయమునందెదరనియు నిర్ణయించబడినది. ఇది యెట్లున్న దనగా, సామజిక యువ పురుషు లీ తులలో బిగి కానివానిని ఆకారణముచేతనే వెదలబంతులతో పోరాడుటకు వంపింట్లున్నది. ఈఫలితములను బాచి ఉత్సాహమున్నతము గలిగి, యేవని ఎంతవరకు జేయవలెనో అసలేపోవును. ఈకెట్టి ఉత్సాహములో అధ్యక్షులును, నోటర్లును, వీరికి నైన సహాయము జేసినవారుగూడ స్వరాజ్యపక్షము, స్వతంత్ర పక్షముమంత్రిత్వమువారు సిద్ధాంతములన్నియు నొకచేయని చెప్పెదరు. విశేషము ముఖ్యభూమికనాకారములో వారు తేర్చుకొ యంతరముల నుండురు. ప్రజలకు ప్రభుత్వాధికారము లేనిజేతము లో ఈసహకారము ప్రార్థనలు పిటిషన్లు మునిగిపోవలెననితో నే యుండును.

కావున ఈస్వరాజ్యవాదులు పొందినవి జయము బాధి యోధ్యులభివృద్ధి కొంతవరకు పోషించెనని మారునెదల, గాంధీ అసహాయపథములకును, జేతయచూసిన సాధనముచేతములలో నిర్ణయించి కా ర్య విధాన ము నకు ను అది అన్నివిధములను ప్రతిపక్షములను నున్నద నవలయును. ఈప్రతిపక్షముల జైటికి గానింపకున్నను తిరోగమ నను ప్రత్యేకముగా గానించుచున్నది. ఆత్మాభివృద్ధి ఆర్థికత్వ క్రిత్యమునకు మార్గమునివయును పోయి, జేతయపును సక్రమ మార్గమునునుండి సంస్కరణములను చిత్తవనములో ముండ యుండు దాక్షిణ్య బోర్డుననియు, పాదలలో అల్లిపండ్లు దొర కు ననియు ఆశయమున్నది. పనితే మాటలనో సరిపోవుచు న్నుది బాధియు స్వచ్ఛందనేరకులు పోయి పార్టీ విచ్ఛిన్నము కల్గుచున్నాడు. జెయిలుపోవు భయము పోవుటకు బదులు నోరు కట్టితనెదరేమో యనుభయ మెత్తుకొనుచున్నది. సత్యాగ్రహ విజయము దిగిన లిట్టుల విజయముచే కప్పివేయబడుచున్నది. నమస్తికాననోల్లంఘన ప్రయత్నములకు బదులు కానసభలలో ఖాటులందు నోటింగు ప్రయత్నములు జరుగుచు న్నువి. ఇన్నియేల స్వరాజ్యము ప్రజలు తెలిసిన మార్గముగాక, అధికారవర్గము నూరించిన మార్గముగ సంపాదించ బడును.

ఇదియే బెంగాలుయొక్క పాతమున ఆరమున. ఈ పాతమును ఆరమును తెలిసినవచ్చుటకు కొన్ని నెలలు చాలును. స్వరాజ్యపక్షమువారు తమకార్యక్రమమును స్పష్టముగ తెల్పి నోటర్లకు ప్రతివంధ ప్రతినిధులు మెహబీబీ కాకున్న యేమి చేసెదరో తెలిసయెదల, అధికార తీర్మానములు పోయి, ప్రజాను కూలతీర్మానములు గానింపబడినను ప్రభుత్వము ప్రభంపక పోయినను, అపాతకరముగాని తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి చే ప్రోత్సహించబడి లేదా ప్రతిష్టంభము ఒకతరున తేకుండనుం డిన యేమిచేసెదరో తెలిసయెదల ముం దిట్లు జరుగునని గట్టిక జెప్పవచ్చును. పుడిక మె తిలాల్ నె (హూ) గారు, మహాత్మాగాంధీని ఓడిచివెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానింపినను ప్రతిపక్షముగనుండెదమని తెలుపుయంద, జేతయంధుల తరంజనవాదుగారు తమకత్తిలో 'అపాతకరములగు తీర్మాన ములే' ప్రతిరోధించబడునని వెలుపుచున్నాడు. ఈకీన్దులలోని పోయి, కార్యచరణయందెట్లునునోమాచించువిధభావము లొలగినగాని, నిజమైన ప్రతిష్టంభము యెట్లు జరుగునో చెప్పబడువీలులేదు. విశే స్వరాజ్యపక్షము నందు సంపూర్ణాభి మానముగలవారు వారియతము అంటియుం డి, స్వరాజ్యపక్షమును తొలగింపముగ నవలించి స్వరాజ్య పక్షపోషణమును జేయవలెనని రహస్యసంధినునరించి, స్వతంత్ర వాదులు యెన్నికలకు పూర్వము వలెనే విజయవాదనంత స్వతంత్రముగ నుండినయె డల బెంగాలు కానసభను విశేషములకును చట్టము మెహబీబీ తగియబడినది.

విద్యాశాఖ పునర్నిర్మాణము

బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారుల పరస్పర ప్రాతిపదికలు

రాజ్యపరిషత్తు విచారణ

(అ॥ మే॥ స్వేచ్ఛా సర్వము)

బొంబాయి, డిసెంబరు 13:—రాజ్యపరిషత్తు చరిత్ర యొక్క నీ దినమున విద్యాశాఖలకు తమ శాఖ పునర్నిర్మాణమును గురించి పరస్పరప్రాతిపదికలు ప్రాయములను తెలిపి, బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారియగు ఎఫ్. బి. పి. లారీ, మధ్యపర్యవేక్షకు విద్యాశాఖాధికారి యగు సి. ఇ. డబ్ల్యు. జోన్సు గారు, బొంబాయి భారతీయ విద్యాశాఖాధికారుల సంఘ ప్రతినిధులను సాక్ష్యముల నొసగి, ప్రాతిపదికలు సి. ఎన్. మెహతా, గారు కూడ విచారించెడిది.

అధికారమును భారతీయభక్తియును కొనగి
యూరపియనుల జేర్చుకొనుటను
నిలిపివేయవలెను

బొంబాయి విద్యాశాఖలలో భారతీయభక్తియును నొసగి వాస్తవమునందు, ఉద్యోగశాఖలలో భారతీయ భారతీయ భక్తియును మార్చుకొనెడియు, భారతీయభక్తియును యూరపియనుల రిజర్వేషన్లు జేయుటకు నెట్టి ఆపేజీలను నొసగి, భారతీయ విద్యార్థుల మార్గమును, అభ్యర్థకమును యూరపియనులకు తెలియక పోవుటకు జోన్సు శాఖ యందు వాటిని, భారతీయుల పనికంటె చాల అసంతృప్తికరముగ నున్నది.

ఒకేపని- ఒకేవేతనము

అఖిల భారతీయభక్తియును వేతనముల స్వేచ్ఛాకు నెట్టి మార్పులను అవకాశము లేదు. కాని వేతనములందలి అసమత్వమును తగ్గించి సమానత్వము చేర్చుటకు జోన్సు సర్దుబాటు చేయవలసియుండును. ఈ సందర్భమున విద్యాశాఖాధికారి వేతనములను హెచ్చి పరచియుండును.

“ఒకేపని- ఒకేవేతనము” అను సిద్ధాంతమును అనుసరింపవలెనని ఈ సంఘమువారు ఖచ్చితముగ నిర్ణయించెను. భారతీయ భక్తియును విద్యార్థులను జూపుటకు తొలగించివేయవలెను. ఉద్యోగులకు ప్రతిఫలముల సందర్భమున గావించబడు మార్పులన్నియును, భారతీయులకును, యూరపియనులకును సమానముగా ఉద్దేశపరమము బొంబాయి విద్యాశాఖలందలి, భారతీయ విద్యాశాఖలలో ప్రమాదము చేయబడిన అధికారులకు - ప్రస్తుతము కల కష్టములకు చేత-వేతనములం దెట్టి అధికము ప్రతిఫలములు ముట్టలేదు. ఇట్టి అన్యాయములను తొలగింపవలెను. మార్గమును అసామాన్యమును అను మహాకృతి నొసగిన అధికారులకు ప్రత్యేక ప్రతిఫలములను నొసగవలెను. భారతీయభక్తియులలో పెన్ను వచ్చు వయస్సువారును దీనించువారిసంఖ్య చాల తక్కువగాను, తమ పెన్నులలో కంటుగాక నగము వంటి నుద్యోగమును చేసిన దీనికొనుటకు వీళ్ల నొసర్చు వలెను అని ఈ సంఘము వారు తెలిపిరి.

బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారి

మార్పులము కంట్రాక్టుల బలవరుచుట

బొంబాయి విద్యాశాఖాధికారి వాస్తవమునందు క్రింది విషయములను తెలిపెను : విద్యాశాఖలందలి మూడురకములలోను కలకాలకార్యమునకును, ప్రత్యేకమునకును ముఖ్యకార్యములకును, కావలసిన యూరపియనులను మార్పులము కంట్రాక్టులను నియమించు వలెను. విద్యాశాఖలలో పరిపాలనాద్యోగములకు 20 వత్సరముల వరకును, నూటికి 50 వాని యూరపియనులను నియమించు అవకాశము. ఇట్లొస్తక యెడల యూరపియనులకు మూడు అధికారములను ప్రయోగించు ఈ మూడు భాగములకును దీర్ఘ కాలమునకు రిజర్వేషన్లు జేయుట సాధ్యపడదు. అందుచే నీ శాఖను బి. సి. ఎన్. శాఖతో గలిపివేయు మహా యోగ్యతయు గానియున్నది.

భారతీయోద్యోగులపై

సాంకేతి ప్రభుత్వవిధానము

ఈ శాఖలలో భారతీయభక్తియును నియోజనము వారిపై అధికారములను సాంకేతి ప్రభుత్వముల కొరతను, ప్రస్తుతము విధించిన నోటిఫికేషన్లు ఇంపీయెంటు, రాష్ట్రీయ సర్వీస్లు తరగతులను మూడింటిని సాగించుటకు చాలావిఘ్నములు కలుగును. అంతయుగాక ప్రభుత్వమువారికి అవసరముగా చాల వ్యయమును, ప్రాధికారములను, భారతీయ భక్తియును వలెను మార్చుకొనవలెను. ప్రాధికారములను, అందులకు బదులు ఒక్కొక్క ప్రాధికారము వారికి ప్రత్యేకవేతనముల నొసగుచుండవలెను.

మధ్యపర్యవేక్షకు విద్యాశాఖాధికారి

జోన్సు గారు భారత విద్యాశాఖల ప్రత్యేకముగా సాగించవలెనని నోటిఫికేషన్లు, ప్రాతిపదికలు ప్రతిపాటుచుకున్నట్లు ప్రాయములను తెలిపిరి. పరిపాలన యందు, అంగీకారముతో సమానము సాగించవలెనని నొసగెడిది, సంస్కరణల కంటె భారతీయ మేధావులను అభివృద్ధి నొందవలెనని యెడల, విద్యావిషయము నందు పరిపాలనను సాధనముగ నుంచవలెను.

సంస్కరణ కావసరమగుచున్నంతటి అధికారమును సభ్యులందఱు, విద్యా మార్గముల సమాచారమును ఎదుగవలెను తెలిపిన నును. అంతయుగాక అప్పుడప్పుడు వీరు నెట్టి పరిస్థితులచేత కుదుర్చుకొనుటకు లాంగి పోవు చున్నట్లు గూడ తెలియవలెను. కావున విద్యా విద్యాలముల చట్టములలో కలకాల, పాఠశాల విద్యుల కంటె సందర్భముననుగడ నీ విషయముల గాని గానియును. అందుచే అవసరమగు సామర్థ్యము నొసగుటకు యూరపియను అధికారుల అభ్యుదయము, తమవేతన మార్పులకు కావసరమగు సమాచారములను సాధారణమునందు సర్వకలక్షముగ నుండు వరకులకైన నీ శాఖల అధికారులను జేర్చుకొనవలెను. మంచిమంచి అవకాశముల సహాయమును సంపాదించుట కిది అవసరము.

పరిపాలనాద్యోగములు

విద్యా పరిపాలనాద్యోగములందు భారతీయులకు సమాన అధికారముల నొసగవచ్చును. కాని, కలకాలాద్యోగముల సభ్య భాగము యూరపియనులకు ప్రత్యేకమునకు ముట్టవలెను కంట్రాక్టుల కంటె మార్గమును అంగీకరింపవలెను. యూరపియను అధికారుల సందర్భమున భారతీయభక్తియును ఉండు అధికారములు, భారతీయభక్తియుల సందర్భమున గూడ వర్తింపవలెను. భారతీయభక్తియుల గూడ తమ అధికారములను కావసరమగు సాధారణమునందు సర్వకలక్షముగ నుండవలెను. వీరు తమ భావి అభివృద్ధి గురించి భయము లేకుండ సర్వకలక్షముగ నుండుట కిది అవసరము. కాలక్రమమున ఇట్టిరకతులకు కల అవసరము దప్పిపోవచ్చును.

వేతనములు

యూరపియను విద్యాశాఖాధికారికి నెల 15 రు 2300-100, 8000 లకును భారతీయభక్తియులకు 1500-100, 2000 ల వేతనములు నుండవలెను అని జోన్సు గారు తెలిపిరి. భారతీయభక్తియులకును యూరపియను అధికారులకును ఒకే విధముగా వేతనము నొసగించి రావలెనని ప్రత్యేకముగా ఒకేవిధముగా వేతనము నొసగుట కంటె, భారతీయభక్తియుల వేతనముతో సంబంధము లేకుండ, యూరపియను అధికారుల వేతనములను ప్రత్యేకముగా నిర్ణయించవలెనని లారీ గారు తెలిపిరి.

ప్రస్తుతము క్రొత్తములలో ప్రవేశించు జూనియరు అధికారులకు ఎక్కువ అదెలను, ప్రాతిపదికలు పెద్దదియు నగు వృత్తములం దుండు సీనియరు అధికారులకు తక్కువ అదెలను నొసగుటకు తీర్మానించుచున్నది. ఈ అసమత్వమును తొలగించి అదెలలన్నిటిని ఒకటిగా చేయవలెను. అప్పులకు అధికారుల కడముగా జోన్సు అదనము పెన్నుల సందర్భమున తగురకతుల నొసగవలెను. అని లారీ గారు జోన్సు.

సి. ఎన్. మెహతాగారు

రంగునుబట్టి అధికారముల మెసగుటను నిరసించుట సి. ఎన్. మెహతాగారు తమ వాస్తవమునందు ఇండియాను విడిచి పోయి, మెడికల్, విద్యాశాఖల దెట్టిమార్పుల నొసర్చుచున్నారని జోన్సు. యూరపియనులకు అఖిలభారతీయ భాగముల భారతీయులకు నుండియు రాష్ట్రీయ భాగములలోని మాత్రము ప్రవేశములనుగల రంగుభేదముల నొసర్చుటకు తీర్మానింపవలెను. వట్టివర్గము, అటవీ, ఇప్ప, అబ్బా, పోస్టు, టెలిగ్రాఫ్ శాఖలను నుండియు ప్రావిన్సియల్ సర్వీసుగా ప్రత్యేకముగా నిర్ణయించవలెను. శాఖల శాఖలందు నూటికి 50 మంది యూరపియనులకు ఉపసరము. ఇకవది వత్సరములలో దున్నెట్టిరుల సందర్భ, కడలియకొన గలిగి నంత అభివృద్ధి కలుగవలెనే చేయవలెను. అందుకుగాను సగము మందియైనను యూరపియను అధికారులకు ఉపసరము. 20 వత్సరముల యంతరమున భారతీయులకు తమ ప్రత్యేకవర్గము వలెను, సామాన్యములకు వలెను, చురుకుగాను సరిను పనిచేయుటకు తీర్మానింపవలెను. మూడవ వందలను యూరపియనులకు ఉండవలెను. జోన్సు వేతనములకు వలె భారతీయులకు సమానముగా సోమరులుగా పోయినను చాల వికల మార్పులనుగల, తమింది విడుచువారును నుండును. తమ యూరపియను సోమరులను జూచి తమ మాంద్యమును విడచివేయుటకు నొసర్చు యెడల వారు సోమరులగుదురు. భారతీయుల కన్ని శాఖలందును తరీఫీయతు నొసగవలెను. ముప్పై రియతు శాఖలందును శాఖలలోని భారతీయుల సభ్యభాగముల నీవీకొనుచుండవలెను.

బి. ఎం. యస్. బి. ఇ. ఎస్. శాఖలందు 30 వత్సరముల వరకును నూటికి 50 వాని యూరపియనులకు ఉండవలెను. పోలికలు శాఖల విషయమునకు. “జేతములకు” కాంతియు (కమము) ను చూచి తేలు లో నున్నది. నేరముల గుంతులనును ముందగ్గి ప్రవేశము వీరికి కల వట్టును సర్వముగ సదలించినను వారు, కాంతియును (ప్రజలను) బడెడు. ప్రజలను సరిగ గాపాడెయ్యెడల వారికి (బిటియ) ప్రభుత్వము వారి పరిపాలనాద్యోగమును విద్యావిషయము గోల్పోయి ప్రభుత్వమును మార్చుటకు గాను అసహాయములలో కలిసివచ్చును. ఈ శాఖలలో భారతీయుల పరిపాలనకు వద్ద నూటికి 10 వాని సభ్యభాగము సాగించుట కిష్టము వలెను. 20 వత్సరములైన తరువాత మూడవ వంతు అధికారులను భారతీయులకు పరిపాలన వచ్చును. యూరపియను అధికారుల అజమాయిషీ సదలించినయెడల సర్వార్థము భారతీయభక్తియులకు సరియగు మార్పులనుండి తప్పదు. అందువలె ప్రజల సర్వార్థము అధికారులకును, జూనియరులకును గూడ బాధకు గురిగావలసి యుండును. ఈ అధికారులకు జూనియర్ గలనీ మార్గములో పాలు పంచుకొనుటకు ప్రారంభము నెడలనే నీమెరుకునో దెలియవలెను. జూనియర్లలోనిది నీమెరుకునో జరుగుచున్నది ప్రజల చాల భయములతో యూరపియను యూరపియనులతో చాల ప్రతిభయు తెలియగలవారు గావలెను. వారియభివృద్ధికి తగిన ప్రాచీన నొసగి వారిని రప్పించవలెను. “భారతీయ భక్తియులకు భాగమును తమ రకములకైన నొప్పజేయుటకు భారతీయులకు తరీఫీయతు భారతీయ భక్తియులకు భాగములతో పాలు పంచుకొనుటకు ఉద్దేశించుటకు గాను భారతీయ భక్తియులకు జరుగు తమయొక్క ప్రత్యేక మార్గము కర్మము ప్రతిభయు అందె (గామ్యములు మృదయములందును అభివృద్ధి సందర్భమున. వారి భక్తియులందు (భక్తి సహించు యెడల దున్నెట్టిరులకు భారతీయ భక్తియుల సామర్థ్యములను నిరకర అనియ భాగముల బారినదననియు అప్పుడు బిటియ సామాన్యము భారతీయ భక్తియుల, కాశ్యకముగ గోల్పోవుననియు అట్లు గోల్పోవుట అసమానకరమనియు (బిటియ రాష్ట్రములముకి తీరని వర్తము కలుగుననియు వారికి తెలియ జెప్పవలెను” అని సాక్షి నుడిపెను.

సాక్షి విచారణ

జోన్సు, లారీ గారు కలిసి విచారించుచుండిరి. జోన్సు గారు లీ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ మొనగుచు, ప్రస్తుతము భారతీయ విద్యాశాఖల పూర్తిగా భారతీయులకు పరిపాలన సాధ్యమగుననుభవి ప్రాయముతో నేటిభరింపవలెనని నుడిపెను. సర్ నీలిరాజుగారు క్రింద ప్రభుత్వ మొనగుచు అంగీకారమునకు జరిగి భారతీయుల పాశ్చాత్యభక్తియులను పూర్తిగా జేర్చి మొనగుకొనవలెననియు, భారతీయ ప్రాధికార అంగీకారము భాగముగా నీ యున్నను అత్యుత్తమముగా జరిగియు నుడిపెను. కానుగారి ప్రత్యేక ప్రభుత్వ మొనగుచు, కలకాల విద్యా శాఖలను నియమించుట భారతీయుల అధికారము సంబంధించియుండవలెనని నుడిపెను.

వాసుగారు:—అధికారముల యభిప్రాయమును గురించి బి. సి. ఎన్. అధికారుల గావించు సలహాలను ఎక్కువ ప్రభుత్వముగా భావించవలెననియు, కాని అధికారుల భారతీయ భక్తియుల భారతీయ భక్తియుల కంటె సందర్భమున నుడిపిరి. అట్లయిన నీయెడల మంత్రినియే యేరుగును?

జోన్సు గారు:—ప్రస్తుత మెట్లున్నదో సరిగా అట్లే యుండును.

విద్యకు బాధ్యులెవరు?

వాసుగారు:—ఈ జేతములలో విద్యాభివృద్ధికి పార్లమెంటువారు బాధ్యులని మీరు నుడిపిరి. అట్లయిన యెడల ప్రాతిపదికలకు కొత్త పరిపాలనకు భేదమునీ? ప్రజాశక్తి శాఖలెందుకు?

జోన్సు గారు:—మంత్రిలు (బిటియ) పార్లమెంటు యొక్క ఏజెంటులు.

లారీ గారు, లీ ప్రభుత్వ ప్రభుత్వ మొనగుచు, ముందుము పెన్నుననిగి నొసగబడు చందాలను హెచ్చింపవలెననియు, ఈ చందాలను కలెక్టురీగా నేర్పరచి, అధికారులకు వేరుగా భిక్షా కంటెనెలకు పెళ్ల వకసరము. లేకుండ నొసర్చువలెననియు గోరిరి. భారతీయులకు తక్కువ వేతనముల నొసగవలెనని లారీ గారు తెలిపిరి.

జోన్సు గారు:—కొలుగారికి ప్రభుత్వ మొనగుచు, ముందుము కంట్రాక్టులను ప్రతిఘటించుచు (తలి విమతర్సరములకును, అధిక పాశ్చాత్యభక్తియులకును అదగినములను కల క్రొత్త అధికారులను దీనికొనవచ్చి నియమించువద్దకి అంగీకారము తెలిపెను.

లీ ప్రభుత్వ:—ఈ మార్పును జూడగా ఉండవలెను, తెలిపిని, బుద్ధిని అరచుకు నొక విధానము రున్నట్లు తోచుచున్నది.

మధ్యగారు:—అంగీకారమునండి ఒక ప్రాధికార రీతేతమునకు వచ్చి పెద్దవేతనము సంపాదించుకొని దిగి తన జేతములకు తెలి నిలిపివచ్చును.

అనుబంధములు

જા મુ લુ

உக்விஜ்

హర్షి కవివంతుడు హాసిత రచించుచిన "గుల్స్టాన్"
 "హిస్టాన్" యను గ్రంథములను లేఖనభాషను ఎంజ్ఞనును
 తరువాతనే ప్రచురించయెడల లేక పర్యాయము.

చిల్లరిగె రమణారావు,
సోలూరు,

కర్నూలుమండలసంఘము : కాంగ్రెసుపతినీధులు

ఈ క్రింది వారు కర్నూలు మండల మామిడి తూ. కాలి నాడలో
జరుగజేసిన పోలికను పోషక కథకు ప్రతినిధులుగా నిర్వహితు
లయియున్నారు.

౧ గాడిచర్ల రమారాజుమ్మ, ౨ పెండ్యాల జ్యోతిమ్మ, ౩. గా. హరిశ్చంద్రమరావు, ౪. పెం. శేషగిరిరావు, ౫. పాణ్యం రామచంద్రయ్య, ౬. పనుకులేటి కృష్ణస్వామి నాయుడు, ౭. కర్రంకి తిప్పాజిరావు, ౮. తొమ్మలెడ పెద్ద వెంకటస్వామి, ౯ కిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి, ౧౦. ఇ. భీమరావు, ౧౧. ఎన్. సి. రంగారావి, ౧౨. కె. నువ్వారెడ్డి, ౧౩. తాడే శర్మ శరమానంద, ౧౪. దమ్మికి శంకరరెడ్డి, ౧౫. దాడిపాక పీఠాని, ౧౬. ఎస్. నరసింహులు, ౧౭. అలకండ్ వెంకటాపు, ౧౮. కాగారి రామచంద్రరావుగారు, ౧౯. తొమ్మలెడ వెంకటయ్య శ్రేష్ఠిగారు— గా. హరిశ్చంద్రమరావు మండల కార్యదర్శిగారు.

మున్నీ ఇమాం షరీఫ్ సా హెబుగారి

నిర్యాణము

ఈనెల 11-న తేడివి పితాపురమున మృతినొందితి

11-12-1928 సం॥ తేదీగి విరాళు ర ము వ్యవీరు వ్యవ
కులకరించిరి, ఈయన ఉరుదూ, ఘానీభావలలో గొప్ప పం
డిగుండు, ధారాపక్షిమైక కవిత్వము ఈ రెండు భావలలోను
చెప్పుటలో మిగుల కీర్తిపొందినను, ఉరుదూభావలలో ఈయన
ప్రాసిన పద్యము లీ యాంధకేశమున చాలమంది చదివెనకు,
మహమ్మదు నారస్థోత్ర మను నొక గ్రంథము రచించినాడు, కాని
అది యింకను అచ్చు కాలేదు. ఈయన నిర్వాణములన అనే
మలకు లాటు వాటిల్లినది. వైర మీఱున ఆత్మకు శాంతి యొ
గునును గాక.

విశాఖరం, } ఉమర్ ఆలీషా
12-12-28, }

ఆంధ్రనటులమహానభ

మచిలీ పట్టణమున జరుపవలెనను నూచన

అంధ్రదేశమునది ద్వైదబల పెక్కు నాటకసభాజనులు నిర్మించబడుట కుభనూచకముననూ, ఎరికివారు, వారికితోచియుట నాటకములు ప్రదర్శించుచున్నారే కాని, రంగస్థలములెరికి నాటకములయందు, కంగీతమును కర్ణాటకమును లేక వరకు యిదిసరము, ఎట్టి నాటకములను ప్రదర్శించవలెనను విషయములను గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములై, సమత్వము లేకయున్నాడు. అట్టి ముఖ్యవిషయములను గూర్చి, అంధ్రసభలు లెల్లఁక ఒక్కచో సమావేశమై, బాగుగా విచారించి, అంధ్రదేశమునది ద్వైద, రంగస్థలములందును నటుల యాదర్శములందును, ఎట్టిహుద్దులు చేయవలెనో అట్టి విషయముల నిర్ణయించి తీర్మానములు చేయుటచే నాటకకళాభివృద్ధికి చేయుకొనిసంగినవారగుదురని, మాకంఘ సభ్యులు ఆశించితి, ముత్తరాజు గుబ్బిరాజు పెమోరియల్ కలెక్టురు-బండ్ర) బండ్రనందు రాబోవు జనవరిలో గాని, ఫిబ్రవరిలోగాని మూడవవారమున సమావేశము ఏర్పాటు చేయదలచినాము. కావున ముప్రసిద్ధులు లెల్లరు సదయవృద్ధులై, తమ ఆభిప్రాయములను, అంగీకారములను మాకు త్వరతో తెలియజేయ వేడుచున్నాను. మరియు ముప్రసిద్ధులు లెల్లరు ఒక్కచోగూడీ ఒకటి రెండు ప్రదర్శనములిచ్చి తదితరుల యదలకు మార్గదర్శకులైనచో నాటకకళకు అమూల్యమైన సహాయముచేసినవారగుదురు. ముప్రయత్నము నిర్వహించుచుగా సాగుచుంట్లు నాటకకళాభివృద్ధిని లెల్లరు సహాయముచేయుట విధ్యుక్తకర్మము. కావున తమ ఆభిప్రాయములను పరిలింపక గాని ఉత్తరములవ్వారా గాని తెలియజేసిన చాలా సంతోషించెదము. నాటకసమాజముల అధికారులు గూడ ఈ విషయమై శ్రద్ధవహించి, తాము విచ్చేసి, తమవద్ద సన్నుతముల ప్రోత్సాహపంచి బంధుల పంపి మాకు సహాయము చేయ వేడుచున్నాను.

చిట్టా నాంబయ్య,
గొడుగుపేట, బళ్లారి.

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్రజాతీయమహావిద్యాలయము-

ఏ లా రు

ఒకవిద్యార్థి యకాలమరణము

మా విద్యాలయ చుట్టూ పశుపక్ష్యాదుల సమృద్ధి, పురుషాదుల
 సంఖ్య సమృద్ధిను దైత్యులను బ్రాహ్మణులు అత్యంత శ్రద్ధావ్యాధి గలంతయు
 గారి ముందును, మా విద్యాలయమును దున్నుతీరగతియందు
 నిద్రాభంగముచేయును. యువకులను నగు జవాబుది రానుమో
 మానరాదు అను విద్యార్థి యొక శుభకార్యమునై కాకినాడ
 పురమున కేగి యచ్చట కాలతలో స్నానము చేయబోయి యు
 దాకన్నీక మరణము సంభింపట మిటు కెంతయు చింతియి
 న్నాడు. ఇతను మా విద్యాలయములో 2-వ తరగతి యందు
 నిద్రాభంగముచేచాడు. చిన్నతనమునందీయు సౌజన్య
 తయు, దైత్యక్రియు, మతాభిమానమును, నెట్లయెడ గౌరవ
 భావమును, తోడివిద్యార్థులయందు ప్రేమతోయములును కలిగి
 నెలసగవు తేజముగనుతో సంపదించు చుండెడివాడు. ఒక
 నాడు నేను తరగతివిద్యార్థులను మీ జీవితసాఫల్యము నెట్లు
 పొందఁజూతొ కాకితము మీది వ్రాసి యభ్యసని యడుగగా యీ
 విద్యార్థి యిట్లు వ్రాసి యిచ్చెను. "పండితులు ఉదయమున
 లేచినపుడు, రాత్రి పడుదులపుడును, దైవప్రార్థన చేయును,
 కత్తికాలిది భజనము శాస్త్రాచార్య భావధర్మములు చేయును నా జీవి
 తమును గపటపరచెదను." ఇట్టి యాశయములు గల్గి యభివృద్ధి
 నంది టిరీవారముచేయు నుత్సాహము గలిగిన యీ విద్యార్థి
 యిట్లు కాల మృత్యుకాలములకు యాతని తలితండ్రులను, బంధు
 వర్తిమునకును తిరిగి కొరంత గట్టబడేగాక మా విద్యాలయము
 నకును, పాఠుల కందఱుకునుకూడ మిక్కిలి దుఃఖదాయమై
 యున్నది.

నేటి ఉదయము మా విద్యాలయము విద్యార్థిసంఘము సమావేశమై తమ యజమానిమిత్రుల గౌరవ్యమునందులకు తమ విచారమును ప్రకటించుచు నతని కాశ్చికాంతి కల్పించుటకును, కలింగదులకును దుఃఖకాంతిని కల్పించుటకును ప్రార్థనలు సల్పిరి. తద్విచారముచేతనగా నేటి ఉదయము విద్యాలయము మూయబడింది.

దయనయన పను భగవంతుడు, బుట్టి పుత్రరత్నమును
గోల్పోయిన కలికిండులకును అన్నెము పున్నెము వెలుగని
యెరిసి సమాధర్మచాణికిని దుఃఖకాండ్రినొనరించి యాదిని కాత్మ
కాండ్రి కనబడిండు గాక !

ఏలూరు, } పద్మ సార్వజీవము,
 ౧౭-౧౨-౨౩. } ఆచార్యుడు,
 (ప్ర) నాంధ్ర ఆంధ్రజాతీయ మహావిప్లవము.

శ్రీ గాంధీ ఆంధ్రజాతీయ మహావిద్యాలయము.

అనంతపుర క్షామము

అనంతపురము మండలములో ఔచునూ దుర్గపరమయినది, పశువులకు మేకలేదు. మనుష్యులకు గింజలులేవు. రెండేసిదిన చూల కొకపూట తిండిలేక మనుష్యులున్నారు. కృశించి కశించి కశుత్తులన్నవి. గ్రామములు విడిచిపెట్టి నూర్చుకొంటిగా ప్రజలు వెడలిపోయినాగ. వెడలిపోవుచున్నాయ. ఉన్నవారు చానలేక యున్నాడు. అప్పువుట్టుటలేదు. చొప్పవుట్టుటలేదు. నూర్చు వెయ్యకు పశువులు ఒడులపెట్టుకొనుచున్నారు ఈ దుస్థితియంతయు చూచి నిస్పృహదీనము ఇటవచ్చి చేరనాను, అహ్యససంఘపు పరిమితి వెంకటప్పయ్యగారు పుత్తులెమో యనియూ మరియొకరిభ్యంతరించుట కలుగుటలేదను నెనక్కడికి రాలేకయున్నాను. నాగపురము ప్రాపంచ్యమునకయినను అమ్మివేసి ఆద్రవ్యముతో వెంటనే ఔచునివారణ మారంభించుట యశనము, అధికాదల ననకరించి యాలస్యముచేయుట భావ్యముకాదు. అనంతపురము కర్నూలుమండలముల సంఘములకు ఈ విషయమున కార్యక్రమము నిర్ణయించు సంపూర్ణాధికార మిచ్చట అక్రమసరము. ఈ మండలములో ఇతరులను చేర్చుకొనుటయో ఇతరులతో చేడుటయో కార్యసాధన కావశ్యకము. కర్నూలు మండలమునందును ఔచునూన్నది. కావున దీనిని చేర్చుకలవచ్చును, ఏకపక్ష ఏగుంటూరుమైకులలో ఈ మండలములలో కార్యనిర్వహణ వెనకర్పాలరనుట భయ. వారి యుత్సాహసానుభూతుల ప్రతిహాసములనుట నిస్సంశేపము. కాని స్థానిక కార్యసాధనకు సానికకత్తు ఎవరము. చీమలకాగుపల్లి నారాయణరెడ్డిగారు, కాకాకో-అపరేమకొగురించి బి. ఏ. నుండి పక్షకొనినవారు స్త్రీ మంగులు ఖద్దరే తరహారధిగా పాటుపడుచు నేటికిని దత్తమండలములలోని నుత్తమగు ఖద్దరును నిర్మించుచుండువారు ఔచునునకయిండును పూర్తిగా పనిచేయుటకు సంసిద్ధపడియున్నాడు. ఉది తాదృశిక వారును వారిమిత్రులును ప్రయత్నించుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘమువారు త్రత్యేక మిసందర్శనమున పాటుపడి గంగాని యీ మండలములలో కార్యగమనము కుటడి నిలువదు. రాష్ట్రసంఘకభ్యుదందరగును వాయుటకు నాకు తృప్తితియక కియూ రెండును నేనులేవు. కావున కొంత

బంధు

(ବରଦିଶିଖରି)

కాంగ్రెసు పత్రికలు

బందరు తాలూకాను కార్మిగను మెల్లటే ఎన్నుకొన
బడవలసిన ప్రతినిధిస్థానములు తాలూకాంటికి జరిగిన ఎన్నికలకు
నిలిచిన అభ్యర్థుల తేజసులిఖిత శ్రీయుక్తులు చెరువువాడే వెంకట
నరసింహం, దిట్టవలి రాఘవశర్మ, వల్లూడి శీతారామాంజనేయ
లు, రెండుపిఠిల నూనెవారాజులమ్మారెగ్గారు జయమొం
దిరి. ఈ ప్రాంత్యవలనుండి కొందరు కాకినాడ కార్మిగనుకు
వెళ్లలేనని ప్రయత్నించుచున్నారు.

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల

ఈ విద్యాలయమునకు అధ్యక్షులగు కోవల్లె నానుమంత
రావు వంటివగుటకు తమ ప్రాధానికయ్యలను ముగించుకొని
దివి కేసుటచే జాతీయకళాకాలకు తీరనికొంత వాటిల్లినను, ఆ
హోదావాదము ననుసరించి న్యాయవాదవృత్తిని వికట్టించి కొంత
కాలము స్వరాజ్యవృత్తికకు నహోదాసంపాదకుడుగా నున్న
శ్రీయుత కోలవెన్న రామకోటిశ్వరరావు గారు ప్రధానా
న్యాధుగా లభించునుచే ఆ బోటు కొంతవరకు తీరవచ్చునను
యాక కలుగుచున్నది. వీరు కళాకాలకు దీపాగిరి చందాల
సమితమై చెన్నై ట్రైకి కల్లి నుమూని ౩౬౦౦ రూపాయలు వసూ
లుచేసి ట్టు తెలియచున్నది. ఈతత్సరము కళాకాలకు దీపాగిరి
చందాలవలన ఎంత కనూలయినది పూర్తివివరములు ఇంకను
తెలియలేదు.

ఆంధ్ర బాహుళ్యము

శ్రీయత దాక్షుఁడు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు బంధు
లొ వ్యాపార సౌకర్యముగలరు ఇ. పీఠియలొ బ్యాంకు మూడి
రిగా వసలేయు దేశియబ్యాంకు ఒకటి ఏర్పాటు చేయుటకు
సంకల్పించి తన ముఖులబడిలన పేర్లరూపముగ అక్షరూపా
యింతుల వైబడిన మొత్తమును ఏర్పాటు చేసి ఆంధ్రబ్యాంకు లిమి
టెడ్ అను పేరుతో ఒక బ్యాంకును ఏర్పఱు జేయించిరి. అందు
సేతారామయ్యగారు మేనేజరు డైరెక్టరుగానుండి కార్యములు
నిర్వహించుచున్నారు. ఇతను విశేషముగా పేర్లకల్లను, ధని
కుల ప్రద్రవ్యము నిలువరూపముగను, బ్యాంకు అభివృద్ధి లొగ వర్తకు
లకు మిక్కిలి తోడ్పడు నూచుట కనుపించుచున్నది.

ఖదరు

నేనుకల కాళిజి తోట ఆవరణానిను, చేపొడవారి
తోటలోను, ఉన్న మగ్గములుమీద, కడుగునూలు బట్టలు తయారు
చేయుబహుళమున్నది. కవులరక్షణ సంఘియు, దీని తాలూకా
పురిటిగడ్డ వరకై, గ్రామాదుల సంఘియు సన్ననియూతతో
తయారుచేయుచుండిన వస్త్రములు ఖద్దరు డిపోలను విశేషముగా
కచ్చుచున్నది. బందరులోయున్న కాంగ్రెసు ఖద్దరు నిలయములో
నేమి, ఇతర ఖద్దరు సాపులతో నేమి, విరివిగా ఖద్దరు బట్టలు
ఖచ్చుచున్నది. కొంతకాలమునుండి అనాహాయాద్యమనుండు
పౌరులతో నిరుత్సాహము కలిగినను ఖద్దరువలదు శ్రమ తప్పలేదు,

పంచదారపర్మి శమ

బంధరు కొట్టలలో నేర్పరుపబడిన పంచదార ఘోషకరీ
కట్టడములు పూర్తియై శర్మర ఉత్పత్తి జేయుట (పారంభిం
చబడినది. విదేశములనుండి దిగుమతి యగుచున్న పంచదారకు
ఇది వివిధయనునందుకు తీసిపోవుటలేదు. దేశీయలయాపరణచే
బంధరు పంచదార ఒకేపద్ధతి వీ గాంచుకొనుదు.

వివిధవిషయములు

ఇదివరలో మాత్రరాజు సుబ్బారావు మిమోరియల్ క్లబ్బువారు బండ్లసలో నాటకములవలన 1500 రూపాయలు సమకూర్చి కీర్తిశేషులకు సుబ్బారావుగారి తుటుంబమున కొనుగి యున్నారు. ఇటీవల బందరు వాస్తవ్యుడును, ఉపాధ్యాయుడైనదియందుండి కీర్తిశేషుడయిన అశ్రవారి సుబ్బారావుగారి పేరున ధర్మములుజేయు కలంపుతో కొందరు మిత్రులు ఏ, సుబ్బారావు మిమోరియల్ అను పేరుతో ఒక సంఘము నేర్పాటుజేసి నాటకములాడ ప్రారంభించిరి. వీరు చింతామణినాటకమును ప్రదర్శనమున ప్రదర్శించిరి. సుమారు 200 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చినట్లు తెలుసుంది.

పాతధాన్యము పుట్టి 80 రూపాయలు మొదలు 95 వరకు ఫరకలిగి యున్నది. క్రొత్తపాల ఆకుకల్లధాన్యం పుట్టి 85 రూపాయల పైగా ఫరకలిగియున్నది. ఇప్పుటికినిపట్టి ఫరకల తగునూచనలు కనపించుచున్నవి.

వానిన ఈ యుద్ధ మందరకు వ్రాసినదిగా నెంచి ఈ క్రైస్తవ
 జేసి తామందరు నిర్ణయమానకు పత్తురుగాక యిది కోరుచు
 పాఠించుచు వానిను,

గా. హరిసర్వోత మరావు.

తాడిపత్రి పురపాలక సంఘము

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
5 కులములు గల నీనా 1-5 అబాలు 0-12-0 మూల నే.
అమ్మతాండవనం డిపో, మదిరాసు - బొంబాయి.

అత్యద్భుత మగు ప్రారంభ ప్రదర్శనము

శ్రీ మైసూరు మహారాజుగారి పోషకత్వముక్తింగ నున్న గుబ్బి శ్రీ చెన్నబసవేశ్వర శ్రమా
టిక్ కంపెనీ ఆఫ్ మైసూరువారు 1160

వారినాటకములలో విక్సీలి శ్రేష్ఠమైన నాటకములలో మరియొకటగు

సుభద్రాకల్యాణము నాటకమును

కన్నడభాషలో ముత్యాలపేట పోలీసుస్టేషనువద్దనున్న పాలెనుథియేటరులో 16-12-23
తేది ఆదివారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురిపాదులందరు వచ్చి తగుప్రోత్సాహ మొనగగోరెదము.

ఎస్. నాగేశరావు. వినోదరత్నాకర జి. హెచ్. వీరన్న,
మేనేజరు. (ప్రాప్తి)బరు.

ఇ నాం! ఇ నాం!!

1924 సం॥ వెద్దపీ టు క్యా లండ్ రు

ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ది మ ద్రాసు ఆయుర్వేదికి ఫార్మసి, లిమిటెడ్., మద్రాసు.

గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారి యువన్యాసము

ఈనెల ౬ వ తేదిన బెంగళూరులో జరిగిన జిల్లా కాలేజీస్
సభసాటి బహిరంగసభలో శ్రీయత గొల్లపూడి సీతారామ
శాస్త్రిగారి యువన్యాసంబిది:—

సభాధ్యక్ష మహాశయలారా!

ఇప్పుడు యిచ్చుట నువన్యాసించిన శ్రీయత అంచె కింద
య్యగారు ఉద్వేగపూరితమునందు మహాపట్టుదలతో పని
చేయుచున్నార. వీరిని మేము సేవాధిపతియని పిలుచుచున్నాము.
కాని యిప్పుడు మీరు చేసిన కృత్యము మానవజాతియైన ఇదివరకు
దేశంక సేవాధిపతిని పిలిచినదచాలా యిప్పుడు నిశ్చయముగ
సేవాధిపతిగనుండ నిర్దుష్టమింపజేసినది. మీరు చెప్పినచో
ప్రస్తుత హిందూదేశమున స్వరాజ్యస్థాపనము చేయు ప్రతిత్నియున
మీరు 'సామ్రాజ్యమునైనను సాదేశికస్వాతంత్ర్యముకొరకు విడువ
నలసియున్నా' నని చేసినకృత్యము నెరవేర్చవలసిన పరిశ్ర
మియున, మేముదరము మీ సేవాధిపత్యమునందే ఏకదేవతయైన
నందేగలనూ యని గుడియనుచున్నాము. అయినను అట్లుండు
టకు ప్రయత్నింతుము.

మహాత్ముడు ౧౯౨౦ సంవత్సరమున ఆంధ్రప్రదేశ్ మహా
ఖిలాఫతుసభయందు తన సహాయనిరాకరణోద్వేగమును వెల్ల
డించి ౧౯౨౦ సంవత్సరమున నెట్టెంబరు నెలలో కాలేజీను
మహాసభచే అంగీకరింపజేసెను. ఈ సహాయనిరాకరణలంబు
నమే స్వాతంత్ర్యస్థాపనమని యిదియే బ్రిటిషుఅధికారుల నిరంకు
శకర్మ నిర్మూలనసాధన మని ౨౧, ౨౨, ౨౩ సంవత్సరముల
కాలేజీనుసభలు నిర్ణయించినవి, ఆదర్శముగ జెల్లుకొనినవి. ౨౦
సంవత్సరములో ఉద్వేగ మారంభమైనది. ౨౧ సంవత్సరములో
తీవ్రవిప్లవభావము పోషింపబడింది. ౨౧ సంవత్సరమున డిసెంబరు
నెలకు స్వరాజ్యస్థాపనము చేసెనని మహాత్ముడు ఘంటాపథ
ముగ చెప్పెను. అట్లే జరుగునని యెల్లరు తలంచిరి. అంతకుము
ఖము చేసియుండిరి. ఇంతయే! రీడింగుప్రభువు రాజాధారము
నకు వచ్చెను! దానిలో అర్థమేమి? వారు లొంగిపోయినయే
కదా! "కాండుపేటిలు కాపురెప్పు" సమాజకేవలది రాజీపద
వలయునని చూచిరి. కాని గాంధీజీవనీయుడు మనముకొరకు
మాట్లాడుచున్న యిట్లుమీ యొప్పుకొన్నంతవరకు రాజీరామని
తలచివారనంపిరి. ఈ తలచివార కించములనన్యుగా పోయి
నది. ఇంతలోనే రీడింగుప్రభువుకుడే తేట్లతో ఆశించింది
రాండుపేటిలు కాపురెప్పును ఆపివేసెను. ఆ తలచివార కించ
చెయుచున్న వెల్లియించిన యెట్లుండెడిదో, తేలే మళ్ళీ జేసితి
యిండుండెడిదో చెప్పజాలము! కాని జిట్టదివరకు గమ్యస్థానము
౧ అనుకూలమూరముగా నున్నదన్నప్పుడు వెద్దపడుగుపడెను.
మహాత్ముడు ఉద్వేగమును ఆపివేసెను. అపిమగే చారిత్రా
గ్రంథములు మహాత్ముని దౌర్జన్యవిరహిత మార్గమునకు బద్ధుడై
యగు దౌర్జన్యవిరహితా చారిత్రాగ్రాహ జనులు భాంచిరి
ఉద్వేగమును పాడుచేసిరి. ౨౧ సంవత్సరమునందు నరే బార్డి
లాయడగారు ఒకరితో సంభాషించుచు "హిందూత్వము ౧ అనుక
రణమునకు గమ్యస్థానము చేయవలెను మేమువారి ఆపివేసితి
మ"ని చెప్పియున్నాడు. ఉద్వేగము ౨౧ సంవత్సరములో నంత
యాభివృద్ధి వచ్చినదియు తెలిసికొనుట కింతకంటే ప్రబలసాత్వ
ముండదు? భగవానుడైన శ్రీ కృష్ణుడు కన జన్మభూమియైన
యే గుజరాతునుండి ముంబై నగరమును వ్రాంచి ప్రవచనమునం
తను శాస్త్రించెనో యా గుజరాతునుండియే మహాత్ముడు
దౌర్జన్యవిరహిత సహాయనిరాకరణ గామును వ్రాసెను!
హిందూదేశ పరిపాలనావిధానముగాని, రాజ్యాంగ నిర్మాణము
గాని, అందు మార్పుగాని, ఇంగ్లండు పార్లమెంటులో జరగ
వలెను తప్ప హిందూదేశమునకు మాట్లాడలేదనిది జట్టును
మార్పుచేయించెదనని రీడింగుచెప్పెను. అట్లు పార్లమెంటుకు
నిషాధుచేసెదనని చెప్పెను! మరియు మాన్వేహితులకు రంగ
నాడువిలుగారు తాము ఇంగ్లండున ౨౧ సంవత్సరమున నున్న
పుడు యింగ్లండుప్రజల తేట్లు తక్కినదేశా, ఎంత ఖరీదదేశా
శక్తిరాజ్యకర్తయందు ప్రకటించిరి. ఇంతకంటే మహాత్ముని
యువన్యాసము విజృంభించినదని చెప్పటకు తేరుదర్శనము కావల
యునా?

మనయువన్యాసము ౨౧ సంవత్సరమున రాజనూతి యా
ము జేసెను. మహాత్ముని సమర్థించెను. ౨౨, ౨౩ సంవత్సర
ములలో నరణ్యవాసమును చేయుచున్నది. భర్తనందనునది నే
ఈ యువన్యాసమునందే ఆజ్ఞాతవాసానంతరము మరల "నేనది
కాలమున యెండి కింతకుపువ నాకుల రావించెట్లు మరల వంకర
కాలమున చిగిసి, తప్పించి, ఫలింబురీతిని". రాజ్యపాలన సేవకు
వచ్చుచు ఫలింబురీతిని ప్రావీణ్యమునకు గురైరింగినవా
రెల్లదను అంగీకరింపవలసిన విషయము.

ఇప్పుడు సి. ఆర్. దాసుగారు పూర్వము పాండ్యులకును
కాళిదాసుకును రాజాధారము నకుపుటకు శ్రీ కృష్ణభగవానుడు
వెల్లికట్టు కన్నులనకు రాజాధారమునకు వెల్లుమన్నావని నాకు
తోచుచున్నది అయిన నది యెంతమాత్రము కానివనియని నా
అమృతము. కాన్సిలునం దాయనయొక "శివమండు" పక్షమును
వెల్లిబోవుచున్నాడు. అనగా "మా మాట్లాడుచున్న యొక
నగీరంకక తప్పదు మా అంగీకారముతోనే మా చేతమునకు
మేముకాని కీడుగాని చేయవలయునుగాని మాయన్వయమేనది
మా మాట్లాడున కృత్యంబిని మిగతా మాతాంశపుకు, గురువు, జైవ
మునకు గాంధీజీవనీయుని విడుదలమునకు మేము ప్రతిఘటింతు
ము. ప్రతి విడుదలమునకు నందును సంపూర్ణ ప్రతిఘటనము
చేయుచుము. మా అంగీకారము లేనిది మిగిలిన వ్యయము
వచ్చి స్వరాజ్యమిత్తుమన్న మేము కృత్యంబింతుము." అనగా
ప్రజలకే సర్వాధికారము కలదు గాని విజేతమునందే వచ్చిన
యధికారాధిపత్యమునకు లేదని యార్థము. దాసుగారి జిట్టు చెప్పుటకు
కాన్సిలుకు పోవుచున్నాడు. వారియొద్దేవ్యము కాన్సిలువల్ల
లాభముకలగునని కాదని నానమ్ముకము. గాంధీగారు ౧౯౨౧
డిసెంబరు అభివరణకు స్వరాజ్యస్థాపన చేయుచునని చెప్పినాడు.
కాని దానిని ఏసంవత్సరమున స్వరాజ్యస్థాపనము జరుగునో ఆ
సంవత్సరపు డిసెంబరులోగా మనము తీసికొనవలయును! మన
మేసంవత్సరమున స్వరాజ్యస్థాపనము చేయగలముమో ఆ సంవ
త్సరమే ౧౯౨౧ యనియు ఆసంవత్సరపు డిసెంబరు, డిసెం
బరుయే మనము తెలిసికొనవలయును. దైవస్వరూపుడైన గాంధీ
గారి కాలమునకు, మన మనవ్యకాలమునకును భేదముండును.
కావున శివయ్యగారు చెప్పినట్లు నిరాకరణ కార్యక్రమములనగా
విమత్యము, దౌర్జన్యవిరహితము, అస్పృశ్యత, ఖద్దరుధారణ,
వీనికుపాంగముగా జాతీయవిద్య, వీనిని మనము సఫలముచేసిన
సంవత్సరమే గాంధీగారుచెప్పిన ౧౯౨౧ సంవత్సరమని మనము
ప్రతిపత్తిచేయవలయును.

ఈయూరియందు జాతీయపాఠశాల మూడుసంవత్సర
ములనందే జరుగుచున్నది. కాని యాయూరివారే కొందరు
దీనిని కొత్తయనట విని సిగ్గుచున్నది. శ్రీధారా గోపాల
శాస్త్రిగారు ౬౦౦౦ కివ్యక్తుచేయు ముహూర్తం గోపాల
ముల ఈ తోటను పాఠశాలకు దానముచేసిరి. పాఠశాలా క్రధా
నోపాధ్యాయులకు శ్రీ సీతారామయ్యగారి గురుత్వమునందు
యినప్పటికీ ఆపే నూర్చుచున్నయేమియు ౧౧౦౦ ల వేరమున
కృత్యంబింపి జాతీయసేవ చేయుచున్నాడు. మరియు శ్రీ పాం
ద్యవరపు గుమ్మారావుగారు చేసిన కార్యము ప్రశంసనీయును.
ఈ ప్రకారము పూర్వ ముగియవలసిన పరిశ్రమ చేయుచు
చున్నది. ఇప్పుడు మూడుధారలవలన పరిశ్రమచున్నది. మొద
టిది కార్యధార. రెండవది నరసత్వప్రసాదమైన జ్ఞానధార.
మూడవది నరసత్వమున సమానముగ ప్రేమింతుమనదాని కను
గుణముగ పంచమయెడల మీమాత్ర ప్రేమధార. ఇట్టి పరిశ్ర
మమును కొందరువారే చెరుగవలసి నున్నది. మిగతందరును
వీరికి సహాయముచేయుట నిధి యని నేను జేరే చెప్పునకొర
లేదు "

తరువాత విశాఖపట్టణమున జరిగిన జలప్రతిష్ఠామున
కృష్ణమహాశివ భవనముకొరకు కొరి యువన్యాసమును
చుగించిరి.

కావ్యకళానిధి కళావధాని చిదంబర శాస్త్రి
ప్రసేతములు
1 శ్రీరామాంజనేయనాటకము 0-12-0
కావ్యజననముల యుద్ధము ద్వితీయ ముద్రణము.
2 శ్రీకృష్ణసందేశ నాటకము 0-12-0
కృష్ణరాజాధారము) పోస్టల్ కలెక్షన్.
చిదంబర శ్రీధరమాలా కార్యస్థానము
కరవదిపోస్టు, బెంగళూరు లాకా, గుంటూరుజిల్లా.

చెన్నపురి బజారువరలు డిసెంబరు 15-వ తేది కనివారము

(1) ధాన్యములు

వనియ్యలు బా 1-కి	రూ 45.0-0	మొదలు 55.0	చివరు
రియ్యలు బస్తా		మొదలు.	చివరు
మనుమల తెనాలి	రూ 45.0-0	రూ 18.0-0	18.4.0
నెలూరి	రూ 15.4-0	15.4.0	15.4.0
జిల్లి	రూ 15.8-0	15.8-0	15.8-0
రాగులు బా. 164 బస్తా 1-కి			
నవ్వులు		రూ 28.0-0	28.0-0

(2) వస్త్ర ధాన్యములు

కంచులు బస్తా 1-కి 205	రూ 12.0-0	రూ 18.4
నెలూరి	రూ 10.4-0	10.4-0
నెలూరి	రూ 12.4-0	12.4-0
మినుములు	రూ 18.0-0	18.12-0
ఉలము	రూ 7.8-0	7.12-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులుబా 1-కి	రూ 180.0-0	185.0-0
నెలూరి బా 1-కి	రూ 14.0-0	14.0-0
కొండాపురం నెలూరిబా 1-కి	రూ 68.0-0	68.0-0
యితర ప్రదేశము	రూ 58.0-0	60.0-0
నెలూరినగనూనె గానుగ బా 1-కి	రూ 152.0-0	152.0-0
అముదము నూనె బా 1-కి	రూ 180.0-0	185.0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయనగనూనె బా 1-కి	రూ 288.0-0	240.0-0
మారనగనూనె	రూ 288.0-0	288.0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	రూ 90.0-0	105.0-0
గుంటూరుపాండుకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	రూ 40, 45	
కాళమాన్తి పాండుకట్టు	రూ 60, 65	
తెలుగు బా 1-కి	రూ 48.0-0	60.0-0
శిలవండు బా 1-కి	రూ 85.0-0	85.0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు రఖం బా 1-కి	రూ 82.0-0	88.0-0
చదరం	రూ 84.0-0	85.0-0
రవుండు	రూ 86.0-0	44.0-0

(6) లోహములు

నెండి 100 కులంబు	రూ 78.0-0	81.4-0
బంగారము, కులము 1-కి	రూ 24.8-0	25.0-0
కవరము 1-కి	15.12.6	
ఇత్తడి బా 1-కి	రూ 280.0-0	285.0-0
రాగి డిటా	రూ 820.0-0	825.0-0
అస్కా చెక్కర బా 1-కి	రూ 58.4-0	58.8-0

(7) రంగులు అలిజలైనను

అవుకప్పుడు	20 డిగ్రీలు	రూ 180.0-0
కొట్టి కప్పుడు	డిటా	డిటా

"బైరాగి చిటికీలు" 1098
పోస్టుఖక్కుల సహా 2 ప్రతులు రూ 1, ఒకప్రతి 0-11-0
ఇందు గొప్పమహాత్ములవలన శుభప్రసాదమైన అనేక
వరమహాసక్రియలు, కుద్ధక్రియలు, అద్భుత వైశ్వరవాన్యములు
గలవు. ఈగ్రంథము లోకోత్తరాంధ్రమై ప్రచురింపబడినది.
ఇది ప్రతియింటను తప్పకవుండలేకగది ఎల్లరుకును బోధకమును.
ఇందలి వరమహాసక్రియలు చేసి శుభంపుడు. 1098
ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

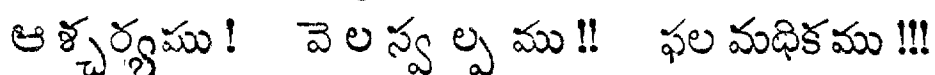
చాకులు - తాళములు
మంగలికత్తులు.
అంధసాక్షులకు చేయబడినది. నెలూరి: ౨.
మొదటి భరణకాట్టలగుట క్రాయము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
8081 నెల్లూరు. (గోదావరిజిల్లా)
తెలిగ్రాఫ్ అండ్ "ఇండస్ట్రి" నెల్లూరు.

[illegible]

ప్రాంత అధ్యక్షుడు,	శ్రీ దశవతు	7 గంటల నుండి	10 గంటల వరకు
2 1/2 చూపులు తోడు, ముద్రాను,	శ్రీమద్భక్తము	4 గంటల నుండి రాత్రి 7 గంటల వరకు	
హౌస్ ఆఫీసు.	వగల	10-30 గంటల నుండి,	
44 నోటికప్పు కారణం వీధి; బ్యాట్రోను, ముద్రాను	సాయంత్రము	8-30 గంటల వరకు.	

110

మా జేషధమాలు కోగులకు నికోగులకు కాలా మఃశిగులకు నిచ్చును. అభిషేక మైవవి, నమ్మః మాగా పనిశేయం. గుణమా లేఃయెడల సామ్మ వాపకు.

ప్రాచైతుడు, డాక్టరు యం. బి. ఆర్. వర్మ, నామిడి, (జిల్లా - అనంతపురం)

(గ్రాంఛి:—2/4 మాంటుగోడ్డు, ముద్రాను. టెలిఫోను నెం 887.

III

తల్లిమర్యాదాదుల వర్తమా. ఇందు ఆసియాఖండవాసు
ల దరించుదు అనూహ, శ్వేతము, భూమిగలదు. ఆసియా
ఖండవాసులలో, ఇరాన్, ప్రెజెంట్ యుగం లక్షలుగలరు. భార
తమును యేరించువేలకన్న పెక్కుంది లేదు. దీ రివటిభూమి
సాగుచేయుచున్నాడు. పెక్కుదిగా భూస్వాములగుట మొదలు
కెట్టిరి. తెల్లవాడి పోటీ వచ్చుచున్నాడు. అందులకే శ్వేతముఖు
లందరు ఆసియాఖండవాసులను రానియ వీలులేదని చట్టముకట్టి
వృద్ధిచి, జరానీయుల కి క మాందు భూమి సంపాదించు
తంద, మాత్రము రాకుండజేసిరి. మొన్నటివరకు మన
దేశియులకు భూమివాహ్మ కమి యాటంకము లేకుండెను.
ఇప్పులనేకరుంది మాటి పని జేసి, త్వప్త భుక్తుచే మాడబెట్టిన
ధనముతో భూమిల సంపాదించిరి. వీరు తల్లిమర్యాదాదుల

మరి, క్రమింబులు కాలిపోయి యాలో వృద్ధి యయ్యె. ఎక్కువ లాభము పొందుట చాడ లేక, హిందువులు ఆమెకాశేక వాసులగుట కన్యకలని మాఖ్యశాస్త్రముద్దామక వా రీమధ్య తీర్పు జెప్పిరి. కానియు మనము ఆర్యసంకీర్తనార మయినను, పాశ్చాత్యశాస్త్రములను కాదను. ఉన్నతజాతికి జేరిన ప్రామాణ్యము మృగము తెల్ల గానట గాని, అచటకు వచ్చు కూర్చుట కష్టమనాటికి జేరిన అవార్థులట. వారియు మనము వారి ఆచార్యశాస్త్రములలోకలిసి వారివాగ్ధికిగాని తీవ్రగుట దుర్లభమట. ఈవాదన - ర్థమట వాదోటి శిష్యుమేధావతు అనుకన్యక. కుత్తివృత్తకారము, అదేకేవానులము - టక ఆన్విత లేను. స్థిరాస్థికి ప్రాప్తిలేదు. సంపాదించినవాటికి ముక్తిలేదు. సోదరభేదియుల కందుకల్ల : అనుకన్యకమపారమని వేరేవెప్పువున రములేదు. కుత్తివృత్త కేలము స్థిరత్వములేకగాక, తదితరవృత్తులకు గూడ బాధించుచున్నది. లాటఅంజలిను అనుపట్టణము (కాలి ఫోర్ట్ యలో) నందు, జనము కుడిచుడను జేరియులాకను సదియేను సంస్కరణులనంచి శాస్త్రముబాదివృత్తిలో ఆసక్తి చేర్చుకొనిన సంపాదించిన, పీనుదాతలు మేధావంతులు. అసట్టణములో జెడ్డవాలో నోరు, ఈమధ్యనే తీర్పునుబట్టి శాస్త్ర యబాది జ్ఞాను లాగుగనుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు విని యుంటిని. కాలిఫోర్నియా దేశవిద్యాలయస్థానమగు బెర్క్లీ కట్టణమున, కొన్ని మేలందగదులు దొరుకుట దుర్లభము. పాశ్చాత్య భవము కొంతదెలిసి పరిశీలించు కొంత తేటతెల్ల మగును. న్యూ యార్క్ రాజధానియందు పొంది, గౌరవమునకు ఇచ్చట గాని కొంతోభేదముగలదు. కాలిఫోర్నియాను పాపము కొన్నివిష యములలో (ముఖ్యముగా దంబములకొట్టుటలో) కట్టికాల్చె నను సామాన్యముగా వాటికొరిగర్యము, అసియాకుండ గనులన్ని నిరసన, తక్కువజాతుగలదు. గడికై ప్రయత్నించినప్పుడు, అత్యంత్రైధ్రుల ప్రయత్నముగొంటిని. చాడగనే గదులులేని జెడ్డు వారు, ఇంకకాదా దొంగకనువారు, మానిద్యార్థము మిలో కలిసి రని చెప్పట సహజము. ఒకజెడ్డు అదము గదికి వాదానుబిచ్చి సాయంకాలము మరల శాధర్త ఒకప్పుకొలే దనె ను. మరయు జెడ్డుకొత్తో, కాలిఫోర్నియా మాట్లాడితే అభ్యంతరములేదు రక్తమైనను. మరల అసియాభువనానీ ను అభ్యంతరములేదుగదా యుంటిని "చారము, మాపీథిరాం ద్రభ్యంతరము జెట్టుగురు. వాకుయెచ్చమే" యని, మిక్కిలివిషయముతోబల్కెను. కొన్నిపట్టణములందు తలకత్తిండుటకు మంలిగాని, నెవరిండుటకు గృహములుగాని దొరుకుటకన్యకని సోదరవిద్యార్థుల అనుభవము, కేవలలో మరివిచిత్రముగానుండును. అచటెన్ని యున్నన, వనదేవీమహాశివుడు రాధామి సంపాదించు కొనకన్యక. మిలను నీచముగానాతి, భారతదేశ అత్యంతర మనకు దిండుములుకేయు ఏ దేశీయులయినను, సామాన్య రీతియు, మనంజెక్కర వాక్కులు, గౌరవము పొందవలె. పొందుచున్నాడు.

ఆప్రాంతము నట్లందటకు కారణములు, న్యాయార్థము సంబంధు గౌరవమునకు కారణము. కేవలవిచిత్రము ముందుసం చికలో ప్రాయమును, ఇంతకు, కారణముల నెవరినంతరకు ఆమెకాశేక, పూర్వకన్య యుద్దేశములు మార్చుకొందుర గాక యని చదువరులకు వ్యాపారము.

విపరీతమగు ప్రాణనష్టమును నివారించుట

ఒక్కొక్క గంటకు వేలకొది పసిబిడ్డలు జన్మింతురు చున్నారు. ఈ ప్రాణనష్టమును మనము నివారించుటకు ననకు అవకాశము గలదు.

ఆవుపాలును, శేదెపాలును, కల్తీలేకండ (తాగనివ్విసను కూడ అపాలుల భేదముచేసికొను శక్తికూడ పసిబిడ్డలకుండదు గాన అందు విషయమై తగుబాగైత్రే పుచ్చుకొనవలసియున్నది

రాబిన్సన్ షేటెటు బార్లి ఆకు విద్యుత్పిండిని కొని బానిసి నీళ్లలోకలిపి అనీళ్లలో (బార్లి వాటకు) ఆవుపాలు, శేదెపాలు లేక డబ్బాపాలు వీటిలో జేరినైనను చేర్చి తిల్లికి చనపాలు లేకపుడు ఇయ్యదగును. అట్టివిద్యుత్ కరీరమునకు బలములేలిగి అవకాశములు బాగుగాపెరుగును. శ్వరగా జీర్ణ మగును. ఈ బార్లి వాటకును తల్లులకు, పిల్లలకునూడ నిత్యమవచ్చును. జ్వరము మిన్నగు జబ్బులు కలవారికిని, జీర్ణశక్తి కలిగి లేనివారికిని, కలబగియు కలవారికిని, ఈబార్లి వాటకు చాల లాభకరము గొప్పగొప్ప వైద్యులు కనిపించుచు కొప్పుచు పనియున్నారు. రాబిన్సన్ షేటెటు బార్లి పిండిని నీళ్లలో కలిపి మద్యగాచేసి, దానిని మరుసనాని నీటిలోచేసి, ఒది నీచములగుటకు కలుపుచు మరగ నిచ్చి తిరువారు చల్లార్చ వలెను. దానిని తిరువారి కడపోసి, పాలుకలిపిగాని, కలుపకగాని యియ్యదలెను.

శేదెకాలములో నిచ్చుకాయరసము, పంచదార, మంచు గడ్డ వీటితో పెద్ద పుచ్చుకొనిన కుచికముగ నుండును, చులువ చేయవలెను. (తరువ 1)

వైస్రాయిగారు చెప్పేపురి గవర్నరుగారికి వంపిన లేఖనమాచారము

వైస్రాయిగారు మరణము, మరణము దిశించు 18:— చెప్పేపురిలో జేరినతరువాత యాసమాచారము 12 వ తేదీన సంబంధించి అంతయునుకలిసి కొద్దికాలమేమైన వారాకు చెప్పే పురివలలు వాడను వాభార్యకును బంపిన మామూలకర్తాగ కనునకు వారాపురి వాభార్యకి వ ద-ముల్యూపమని మిమ్ములకు అహునిమ్ము. దక్షిణరాష్ట్రములో నేనున్న 5 దినములను చాల కంతోమముగా నుండెను. చిరకాల నేనీహతులగు మిమ్ములను మీ భార్యను కలిసి కొనుట కే గాక మీ ప్రభుత్వము లోని ఉద్యోగులను నిగద్యోగులను కలిసికొను అవకాశము కలుగును గదా యని మిమ్ముల కలుగుకొనుటకు నేను కోరితిని. చెప్పేపురిలో చేయబడిదియు ప్రవాసవిషయములలోనన్న వారి తీవ్రమైన దూరదృష్టియు వారు చాలానచ్చినది దక్షిణ రాష్ట్రము మందుముందు చాలా అభివృద్ధికి వచ్చునియు దానికి పునాదులు మీకులనే వేయబడినవియు వామర్యము. మీ భార్యగారి అభివృద్ధిమైనదై హైదరాబాదు సాంఘికపరివర్తనలోను జేసిన అభివృద్ధిని నేను చాల మెచ్చుకొంటిని. మేము జక్కడికి వచ్చుకప్పుడు జేసిన ఏర్పాట్లు జలక్రమముగా నుండవలె నని వానిలో పాల్గొనిన ఉద్యోగులకును నిరుద్యోగులకును దక్షచేసి మామందముల నిమ్ము. (అ. (వె)

అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యారాస్థలైచ్చు విద్యాప్రదర్శనము

అఖిలభారత, దిసంబంధ 18:—అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యారాస్థలైచ్చువారి విద్యాప్రదర్శనముయొక్క ఏర్పాట్లు అతి శ్రద్ధావంతముగా జరుగుచున్నది. 20 వ దిసంబంధవరకు ప్రదర్శన కన్యకులను స్వీకరించును. (అ. (వె)

హిందూవిశ్వవిద్యాలయ కట్ట ప్రదానసభ

కాకి, దిసంబంధ 18:—హిందూ విశ్వవిద్యాలయ కట్ట ప్రదానసభ 1924 జనవరి 19 వ తేదీన జరుగును. చాడలైచ్చు కట్ట బోధానై క్త్యారు గారు అధ్యక్షుల బహింతుక. (అ. (వె)

టీల్ గారియంటు దొంగలుచదుట

కాళూరు, దిసంబంధ 18:—బుధవారము కాళి టీల్ గారి యంటు లాహూరు దొంగలు పడగా ఆయన భార్యవాని పట్టుకొనుటకు ప్రయత్నించెను. ఆ ప్రయత్నములో ఆమెకు బాగుగానాడుములు కలిగెను. (అ. (వె)

OM.
The Mysore Government Security LIFE AND MARRIAGE ASSURANCE COMPANY LTD., MYSORE.
Head Office :—Life & Marriage Assurance Buildings Mysore (S. India)
LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 5000 will be given

On Personal Security Without any terniset to our Personal Investment Bondholders (As determined in the ensuing drawing to be held on 31st January 1924)

Payment of Rs. 2-8-0 being Admission and stamp fees with application, Re 1-0-0 per month till December 1923 and Rs. 1-8-0 being interest for this half year on bond amount will entitle your name included in the next drawing Send your application with Rs. 2-8-0 to-day to avoid disappointment as applications for more than one lakh bonds will not be received for the ensuing drawing to be held on the 31st January 1924

LOANS FROM Rs. 1000 TO Rs. 10,000 will be given

To our Life Insurance Policy holders on joint security of their Life Policies and immovable properties at moderate interest.

FOR FURTHER PARTICULARS AND TERMS OF AGENCY PLEASE APPLY TO:—

Messrs. P. K. Rau & Sons, Chief Agents, Madras Presidency etc., 289 Thambu Chetty Street, MADRAS

జ్వరహరి
సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్వరహరిని నివారించుటకు నేపించిన పట్టు విడుపు జ్వరహరి. చరి పురాణావృత్తములు నెలవలకు శుభవ్ర జ్వరములు మానును. అయ్యుకొను దిబ్బో, మునరాను - బొంగాయి.

చేరుపొందిన అన్నిరకములు నెప్పును పాన్ టెన్ కలములకు

గోదావరిజిల్లాకు మాకు సోలోవిజన్స్ యి గ్లిఫ్ డైలెం అందు మోటారు యంత్రములకు అడుగు కంపెనీవారి దిబ్బి యున్నాడు. కాన ట్రావెలగాను చిల్లకగాను కొనదలచిన వర్తించి యెత్తులు మాకు ప్రాసిన యంత్రవిజ్ఞములు తెలుపవలెను.

ఇంకా ముగ్ధ బ్రాహ్మణుల స్వామి గాంగోన ప్రిటూలు బాంధులు, సబ్బులు, పాంకేనీపములు చేయవలె బ్యాటు వగైరా వేమనరి సామానులు, ముంపైసభలకు విశయించుచున్నాడు.

వై. కష్టముగ్లి, అందుసచ్చు జనరల్ కర్రటూ, 3/78 మెయిన్ రోడ్డు, రాజమండ్రి, (కాంచిన కొత్తపేట, కాజోటాలూరు)

గొప్ప తగుభా! జాతకరత్నము స్వీకరించు!!

జన్మకర్తలు పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునీ లేక యేసంక త్వరపరిమాలును శాస్త్రకర్తకు రీటింగుకో సహా యెప్పు సంగ గ్లిరములైనను జ్యోతిషుని సహాను అగ్రరకేలేయే కిమంకిట తాము ప్రాసినవలెను. భవము, సంతాపము, ఆయురారోగ్యములు మాన్యు ద్వాదశభాషలతో మీ మీ జాత కములను మీరే ప్రాసించవలెను. ఇది యజ్ఞోత్తమము. దీని వెల 2-0-0. వెలభువలోగా కొనవారి 1-0-0 మాత్రమే.

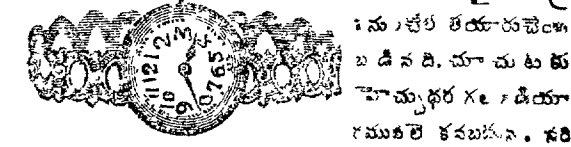
(164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము.

కళ్యాణం, కాళ్యాణం -

Rolled Gold Bracelet Watch రోల్ గోల్డ్ బంగారు బ్రేస్ లెట్ వాచ్

(ఇంగ్లీష్ మీస్తరు చేతగడియారము)

ఈ గడియారము మంచి దృఢమైన సామానులలోను.

మీరు అదిమైన చిత్రము చేరి తయారుచేయబడినది. మామటుకు మోయ్యధర గడియారముల కనబడును. నది యును గంటకు చూపు ముచ్చి గడియారము. శ్రీ పుస్తకము దీనిచేతిలో ధరించినయెడల చేతికి బంగారుపు అగ్రణము వలె అందముగా నుండును. గడియారము మొదలు చేతిగొనను వరకు అన్నియు రోల్ గోల్డ్ క్యాట్టు బంగారంతో నానునీ కందువలన అయి బంగారుపు గడియారము వలె నుండును, బంగారు వన్నెకు 2 సంవత్సరముల పూచీ ఇచ్చినను, ప్రిన్స్ చేతిగొలును అయి, యవల్ల పెద్దచేతులను, కిన్నీ చేతులను, ఈగడియారమును ధరించుకొనుచు. ఆ దమైన పట్టుబాస్సులో ప్రతిగడియారము శుభచుడి యగుండును.

రోల్ గోల్డ్ గడియారము చేతిలో కట్టుకొను

బ్రేస్ లెట్ గొలుసుతో ధర రూ 8-0-0

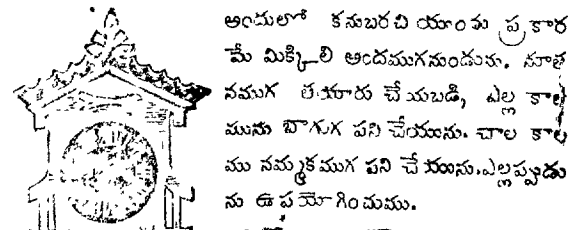
4 సంవత్సరములు గ్యారంటి యిచ్చుచును.

లండన్ స్పిన్ వాచ్ కంపెనీ,

సాస్టు బాక్సు నెం. 328, హాంబురోడ్ ముద్రాన్.

టిక్ - టాక్ అను గడియారము

ఇది సూతనముగ జెర్మనీ శిలేములో తయారుచేయబడినది. ఇది గోడకు తగిలించుటకు మిగుల అందముగను, సాగునుగొండును.

అందులో కనుబరి యిండు ప్రకార మే మిక్కిలి అందముగనుండును. సూతనముగ తయారు చేయబడి, ఎల్ల కాలమును బాగుగ పని చేయును. చాల కాలము నమృతముగ పని చేయును. ఎల్లప్పుడును ఉపయోగించుము.

టిక్ - టాక్ ధర 1-కి రూ 3-0-0

తపాల భుక్తులు ప్రత్యేకము

వి. ఎస్. హుచ్ కంపెనీ తపాల పెట్టె నెం. 105, మదరాస్.

వెంట్రుకలై అందము?

రానిపోతుండ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favorite
Toilets, Kamisia Oil,
& Otto Dilbahar, Sold
everywhere,"

వెంట్రుకలు ముప్పునతో ఉడిరాకమునుపే త్వరపడుము.
ఉడినప్పుడు ముప్పు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును.

అంతవరకు రానియవద్దు

నేడే కమిసీయానూనెను వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది నిజప్రకారము చెయబడినది.)

వెంట్రుకలు కట్టి రాకమున్నను, తిరో మాండ్లమున్నను, యిది దివ్యవర్ణము
వెంట్రుకలు చిట్టచు గాని, గరుకు గాని యుండదు
యీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుడీ మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకల నుండి మె
య ముండును.

ఈ రోజునకీ నీవిని కరిగించి చూడుము

వెంట్రుకలు తొట్టుకొనినానో కనిపెట్టుడు

కమిసీయా తలమాతను నిన్ను మోస్త్రవృద్ధినిగ జేయును.

బెల బుడి 1-కి 2-కి చూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వాళ్లలోను ఈ కింద తెలుసుబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీరొక సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ట్యూ డిల్ బహర్"కు వ్రాయుము.

ఇది నిజప్రకారము చెయబడినది. అత్యుత్తమైన సువాసనగలది.

కమిసీ బుడి 1-కి 2-కి 2-0-0

చామ బుడి 1-కి 2-కి 0-12-0

చామ బుడి 1-కి 2-కి 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మంచి అమ్మనా రుచివర్ధనము, శరీర అమ్మనా రుచివర్ధనముగా జూచును. తలన్న,

వాడు యేదంటు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 జమ్నామఠీదు, బొంబాయి.

126

ఓరియంటల్ గవ
ర్నమెంటు నెక్యూ
రిటీలైఫ్ అన్యురన్సు
కంపెనీ లిమిటెడ్.

(1874 సంవత్సరమున హిందూజేతనంనుం కాల్పాణ
శేటు చేయబడినది.)

హెడ్ ఆఫీసు, బొంబాయి.

పూచీగా 3 విధముల లాభముగల పాలనీ
ముసలితనమునందు, కుటుంబసంక్షణమునకు అగు
కూలముగా నుండునట్లు ఒక కొత్తసమాప్తమైన

భీమావధతిని

672

ఈకంపెనీ ఏర్పాటుచేసియున్నది

ఈ ఆకర్షించెను పాలనీప్రకారము పూచీ
యివ్వబడు లాభములేవన,

(1) 25 సంవత్సరాలవరకు మరణము సంభవించు విషయ
ములో యిచ్చుటకు అంగీకరించిన ఒక పెద్దముత్తము చెల్లించ
బడును.

(2) నిర్ణయకాలము పూర్తి కాకుండునపు డివిడెండున్న
విషయములో చెల్లించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
నగుగా ఏర్పాటుప్రకారము చెల్లించబడును.

25 సంవత్సరములైనతరువాత మరణము సంభవించిన యెది
టియిచ్చుటకు తీర్మానించబడిన సొమ్ముకు సమానమైన సొమ్ము
చెల్లించబడును.

ఈలాభములతోకూడి పాలనీదారుడు తనకీవ్వమున్న
ఈఅమాల్తుమైన లాభములను పొందుటకు అర్హుడు.

(సీమములను 25 సంవత్సరములవరకును లేక మరణకాల
మువరకును చెల్లించవలెను.

వివరములకు ఈదిగువ చిరునామాలకు వ్రాయవలెను
Oriental Assurance Buildings } F. E. Vaid
Post Box No. 8, Madras. } Branch Secy,
Bangalore Branch:—No 3 South Parade
Bangalore
Tri vandrum Branch:—Trivandrum,

Powell's Extract of Golden

3421
పవలుగారి అమోఘమైన గెనో
నెగరోగమునకు
అద్భుతమైన గుణ మిచ్చును.

ఆంగ్ల; ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
నెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్రపిండ
ములయొక్క వాపు, కుక్కనష్టము, బలహీనము, వీపులో నొప్పి మొద
లగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుశుచ్ఛనట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:— 6 మోతాదులగెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
ప్రవణము తిప్పుక నిలుచును. మరియొ మూత్రసంబంధమైన చిక్కు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గును.
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

శీత్యమైన వ్యాధికి బుడి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0
వీర్యవ్యాధికి బుడి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములు ముద్రపెట్టినదెకాణములన్నిటిలోను దొరుకును.

మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుము.

ఈ త్రమ లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, Bombay

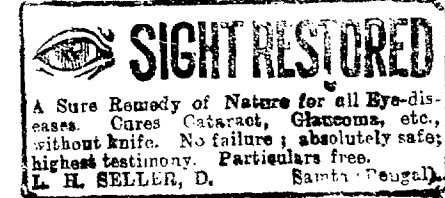

బీజ్ బండ్. తెలుగు భాషలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధి జెంది
నది. నల్లప్పు మందు గాని మూత్రముతో గాని, వీర్యము నష్టము
పుచ్చు యెడల వెంటనే నిలిపివేయును. ముసలితనమును తొల
గించి యశ్వనమునగును. కర్మలో నరములకు బలము నిచ్చి
ఆకళ్యమును వీర్యవృద్ధి నిచ్చును. ఘోషమును కుక్క నష్టము
నుండి ఆశేకముది విద్యార్థులను రక్షించుచుంది. దురభ్యాసముల
కలగలిగిన శక్తి హీనతచే కృశించుకొనిన వెంటనే ప్రళంబము
భయ అనుభవించునట్లుజేసి సంతాన వ.కుటుంబ జేయును. ఈ
చందయొక్క అస్పృశ గుణములను వివరించి ప్రకటించుటకు
వ్రాదాముగర్వ మెంటునాదు అచటించవలసిన ప్రకటింపబాలము.
మందుపుచ్చుకొన విధము మంగతో కుంబును, ఈ త్రమలు
రహస్యముగా నుంచబడును.

20 మాత్రపసిసారు 2-0-0. వి. పి. చార్జీ వెరు

ఆర్యవైద్యశ్రమం

38 బైరాగిమతం వీధి, మద్రాసు.

SANTI OIL
Simple, harmless, external application for
functional weakness, Loss of Manhood,
etc. No irritation, no discolouring, no
bad smell. Particulars free. Correspondence
confidential.
HEALTH HOME, D. Samta (Bengal).

3397

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులొదొరకును

చక్కనిదబ్బితో సహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

కపహరి
సీసా 1-కి రు. 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-6-0
దగ్గ శ్వాసకోశములందు బలహీనతలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు శైత్యములన ఏర్పడిన దగ్గ. శీతకాలమున ప్రబలింప దగ్గ శ్వాసకోశముల నూత్న నాళములందు ఏర్పడుదగ్గ, ఉబ్బసము, తుయదగ్గ దగ్గకు సేవించవలసిన చురు దగ్గ విధమును బట్టి యుండును.

కుష్టుకు తైలము
దబ్బి 1-కి వెల రు. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-13-0
ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తేలుపు, నలుపు, కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

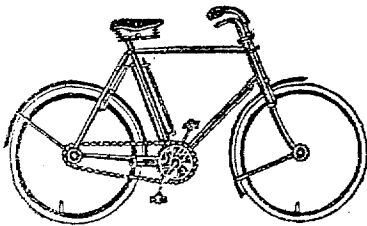
చుండుకు నూనె
వెలసీసా 1-కి రు 0-6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జీల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన మైద్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ బెరుగఁ గలదు.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

హోవరు కంపెనీ వారిచే తయారు కాబడిన భార్జన్ హంబరు 'అడ్వాన్సు' సైకిలు.

సై సి ఫి కే షన్

ప్రేరు:—చాల ప్రశస్తమైన యంగ్లీషు స్టీలు ట్యూబులతో కయారు కాబడ్డది.
చక్రములు:—మంచి యంగ్లీషు 'వెస్టవుడు' నిజ జేబడి. వి. 28 X 1 1/2.
చక్ర:—వెరి లేక (హంకె) 1/2 X 1/8
క్రిస్టిలు:—బాల్బు లు. B. W.

హండిలు బారా:—రెండు ప్రేరులు గల మంచి యంగ్లీషు /హంబాడుదగు సాడిలు:—హల్ 14 యెనామలు గల స్పిండుగల సాడిలు.
వెడిబ్బు:—కబ్బరు.
ఫినిష్:—అతి రమ్యముగ నల్ల యెనామలు వే జబడి బంగారు రంగుతో పోలు జేయబడినది.
ప్రైరు లేకుండా:—వెల. రూ 100-లు మాత్రము.

చిక్రోలెట్ కారు రు. 3600/-ల నుంచి రు 8400/-లకు తగ్గించ బడినది.

యంగ్లీషు సైకిలు అందు యింపోర్టింగు కంపెనీ, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

611

వాణిముత్యరశాల, బెజవాడ.

అచ్చు బొండుపనులు, రబ్బరుపాంపులు, స్పిర్లు, రాగి, బంగారము, వెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్లాకులుచేయుట, స్టేషనరీ సామానులు 609

ఎంగ్లీవింగు

Delightfully Refreshing.

For Health and Beauty.

“ERASMIC”
SOAPS & PERFUMES.

“ERASMIC” Perfumers, LONDON. PARIS.
To Be Obtained From All Stores & Dealers.

మానసోల్లాసినీ మృత్రాలు

30 మృత్రాలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలుగులభము! (పోట్టుభర్తలు ప్రత్యేకము) గుణవర్ధకము!!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి వైత్యకాకలక ఈ మృత్రాలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అవులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, స్వాంతముల యందు బలతయము, పిక్కలు, పొచ్చములు, శిరస్సు, వ్రేళ్లు, అస్థులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి జేహమును మంచి యారోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈ మృత్రాలు మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును. యిందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియయని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం
పోట్టు నిడుమూలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.